

etbi

Education and Training
Boards Ireland

*Boird Oideachais agus
Oiliúna Éireann*

Nollaig 2020

**Boird Oideachais agus Oiliúna
Breisoideachas agus Oiliúint**

 **Fís don
Oideachas
Treasach**

Ábhair

TÚS ÁITE	4
Cúlra agus comhthéacs	5
Freagrúlacht ETB.....	6
Margadh Saothair	7
Forbairtí maidir le FET go HE.....	8
Clár don Rialtas	9
Treochtaí le tionchar ar FET	11
Maoiniú	11
Próifíl an Fhoghlaimora.....	12
Toghcheantair an EARNÁLA ETB FET	13
Córas oideachais treasaigh níos láidre a bhaint amach	
féidearthachtaí agus practiciúlachtaí	14
Dearcadh straitéiseach	15
Dearcadh oibriúcháin	18
Solúbthachtaí	19
Cumasóirí Luatha	21
Suíomh FET	25
Dearcthaí Teoiriciúla	26
Tuiscint roinnte a fhorbairt	27
Deiseanna Reatha chun Dul ar Aghaidh (Aistrithe)	27
EARNÁIL ETB FET SECTOR Fís don Oideachas Treasach.....	29
Samhail comh-sheachadta '2+2'	31
Cás-staidéar Chorcaigh	31
Cás-staidéar Chabháin Mhuineacháin	34
Cosáin Inmheánacha an EARNÁLA ETB FET (neamh-PLC) – Cás-staidéir samplacha (grúpa agus aonair)	34
Freagra an EARNÁLA ETB FET don Roinn Oideachais agus Scileanna naoi gceist	37
3.1 'An aontaíonn tú leis an gcur chuige comhtháite molta ag an bpáipéar seo?'	38
Ardáin Sármhaitheasa Gairme	39
3.2 'Cad iad na deiseanna um chomhtháthú?'	40
3.3 'Cad iad na dúshláin le comhtháthú?'	41
Paireacht ar mheas	42
QQI Leibhéal 6	42
Aicmithe idirnáisiúnta ar Oideachas Treasach	43
Aistrithe Reatha ó FET go dtí HE	43
Iomaíocht do na Foghlaimoirí	43

Ceisteanna Oibriúcháin ETB	44
Teicneolaíocht d'fhoghlaimoirí	44
Cur chuige ar mhúineadh/teagasc	44
Solúbthacht	44
Curaclam	44
Bailíochtú.....	45
Treoraíocht	45
3.4 'Cad iad na tionchair féideartha le ionchuimsiú níos mó?'	45
3.5 'Cén bhunchlocha a theastaíonn chun córas oideachais treasaigh níos comhtháite a fhorbairt?'	46
Fostaíocht nó HE 7/8 (le roghanna 'spáis roinnte')	51
Fostaíocht nó HE 6 (le roghanna 'spáis roinnte')	51
3.6 'Cad iad na gníomhartha tosaíochta i gcomhair córais oideachais treasaigh níos comhtháite?'	52
3.7 'An bhfuil samhlacha idirnáisiúnta don oideachas treasach ar féidir linn foghlaim uathu?'	54
3.8 'An féidir leat gníomhartha breise nó ailtéarnacha a mholadh?'	56
3.9 Tráchtanna eile?	57
ACHOIMRE AGUS CONCLÚID	60
leabharliosta roghnaithe	63

TÚS ÁITE

Tá sé soiléir le linn na héigeandála sláinte poiblí cé chomh mór a bhraithimid ar oibrithe riachtanacha. Leanann scileanna na ngairmithe sláinte go mór chun cinn. Ach táimid ag foghlaim gur gá luach a chur ar scileanna oibrithe eile, lena n-áirítear oibrithe tógála, oibrithe chúram sláinte, oibrithe iompair phoiblí, soláthraithe bia agus foireann miondíola a fhreastalaíonn orainn taobh thiar de na deighiltí gloine. Is gá dúinn luach níos airde a thabhairt don oideachas agus oiliúint a sholáthraíonn na scileanna sin.

I bhfreagra ar an bpaindéim seo, gné comónta le córais oideachais ar fud na cruinne, lena n-áirítear earnáil Breisoideachais agus Oiliúna an Bhoird Oideachais agus Oiliúna (le tagairtí anseo mar earnáil ETB FET), ná cur i bhfeidhm ar scála leathan ar 'fhoghlaím cianda éigeandála'. Cé go dtugann sin leibhéal áirithe cláir agus seirbhísí, níl an t-aistriú gasta ó fhoghlaím aghaidh ar aghaidh i gcomhlúadar go dtí r-fhoghlaim idéalach go fóill do go leor foghlaimeoirí ETB. An aidhm is mó ná filleadh ar oiliúint iomlán ar an suíomh agus láthair oibre nuair a bhíonn sin indéanta.

Ar leithligh ón bpaindéim, bhí athbhreithniú leanúnach i ngeall ar dhéimeagrafaic agus forbairtí sóisialta agus eacnamaíoch mar ghné an chórais oideachais in Éirinn le déanaí. Ní éisceacht iad Breisoideachas agus Oiliúint agus Ardoideachas. Leanann an dá earnáil ag trasfhoirmiú agus i gceannas ar chóras oideachais treasach in Éirinn.

Creideann earnáil ETB FET go bhfuil an t-am i gceart chun a fhís a leagan amach i gcomhair córais oideachais treasaigh. Deimhníonn an fís conair straitéiseach do chóras treasach leis an mbéim is mó ar na foghlaimeoirí.

Déanann an earnáil ETB FET freisin cur chuige a leagan amach, lena n-áirítear comhoibríocht níos doimhne le HE agus comhpháirtithe eile nó tacaíocht ó ETB riachtanacha i gcomhair córais níos comhtháite. Glacann an earnáil ETB FET deis chun an cur chuige seo a leagan amach chun a fhreagra ar dhréacht pháipéir na Roinne Oideachais agus Scileanna 'Córas oideachas treasach níos láidre a chuthú' (TES).

Tá an páipéar earnála ETB FET seo roinnte i dtrí chuid. Comhdhéanann an chéad cheann an cúlra agus comhthéacs ina n-oibríonn an earnáil ETB FET. Tá an dara cheann roinnte ar dhá chuid. Faigheann Cuid 2A féidearthachtaí agus practiciúlachtaí a d'eascraigh ó ETB chun TES níos láidre níos comhtháite a thiomáint, lena n-áirítear gníomhaíochtaí choiteann. Tugann siad sin faisnis d'fhís uailmhianach ionchuimsitheach is mian leis an earnáil ETB FET don oideachas treasach léirithe i gCuid 2B.

Tá Cuid 3 roinnte i naoi fo-chuid a thugann freagra pleanáilte go cúramach do gach ceann den naoi gceist curtha ag DES ina dhréacht ar pháipéar.

Táthar ag súil go mbeidh dálaí i gCuid 1 agus 2 faisnéiseach don léitheoir, ar bhealach intuigthe cabhrach chun fís agus dálaí an earnála ETB FET a chur san áireamh le moltaí cuiditheacha déanta mar fhreagra le príomh-thairiscintí sa dhréacht ar pháipéar DES i gCuid 3.

Achoimre le tráchtanna conclúide agus leabharliosta roghnaithe a chríochnaíonn Oideachas agus Oiliúint an Bhoird Oideachais agus Oiliúna, 'Fís don Oideachas Treasach'.

CUID 1

Cúlra agus comhthéacs

CUID 1

Cúlra agus comhthéacs

Freagrúlacht ETB

Tá freagracht ag an Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta as forbairt pholasaithe ginearálta agus maoirseacht ar FET lena n-áirítear forbairt agus cur i bhfeidhm na Straitéise FET. Dhún bearta tugtha isteach ag an Rialtas i gcomhréir le moltaí COVID-19 HSE, chun sláinte saoránaithe na hÉireann a chosaint, gach áiteanna oideachais lena n-áirítear earnáil ETB FET ó 12 Mhárta, 2020. Tá earnáil ETB FET léirithe ar Struchtúir Covid-19 Oideachais Treasach na Roinne, eagraithe chun bainistíocht a thabhairt ar dhul chun cinn na hoibre ar feadh breisoideachais agus ardoideachais le linn an chéad dianghlása.

Bhunaigh ETBI grúpaí straitéiseacha lena n-áirítear Straitéis, Pleanáil, Dearbhú Cáilíochta, Ionchuimsiú Gníomhach agus Foghlaim Bunaithe ar Obair le ionadaithe sinsearach FET ó laistigh sé ETB déag chun dul i ngleic leis na dúshláin bainteach le COVID-19. D'fhorbair na grúpaí sin socrúcháin pleanála teagmhais lena n-áirítear foghlaim cianda/i bhfad agus freagraí measúnaithe faofa QQI. Foilsíodh an Treochlár Ardoideachais agus Breisoideachais sa samhradh. Thug sé sin forléargas ar fhilleadh céimnithe ar ardoideachas agus breisoideachas amhail oscailt áiseanna oideachais fásta i gCuid 3 agus tabhairt isteach iontrálaithe nua i gCuid 4. Fuair na céimeanna sa threochlár seo faisnéis ón Treochlár chun Sochaí agus Gnónna a Athoscailt.

Sé mhí ón gcéad dianghlásáil, bhí athoscailt céimnithe ar an tír lena n-áirítear gnónna, scoileanna agus institiúidí breisoideachais agus ardoideachais. Leanann struchtúir Covid-19 Oideachais Treasaigh ag cuidiú leis an obair ar siúil ag leibhéil institiúide agus soláthraithe agus gníomhaíocht oideachais lena n-áirítear FET á atosú.

Chun athoscailt sábháilte leanúnach a éascú do FET, rinneadh comhairle a lorg ó gheallshealbhóirí FET ar phríomhcheisteanna a d'eascraigh ón oscailt ar an suíomh ó Phrótacal Sábháilteachta um Fhilleadh ar Obair an Rialtais/HSA Bhealtaine 2020. Bhí treoraíocht athleanúna socraithe ansin ó DES ar an 'Treoraíocht Phraicticiúil don Bhreisoideachas agus Ardoideachas um Fhilleadh ar Ghníomhaíocht ar an Suíomh in 2020' Iúil 2020¹. Chun suíomhanna foghlama FET a oscailt agus a choinneáil ar oscailt, teastaíonn fós measúnú cuimsitheach ar rioscaí déanta ag an institiúid sin agus comhairle sláinte poiblí le feabhas leanúnach.

Plean nua meán-téarma an Rialtais chun déileáil le Covid-19 ná chun bagairt leanúnach na paidéime in Éirinn a leagan amach, mar aon le cairt na tíre trí dhúshláin an choróinvíris in 2021 lena n-áirítear conas is mian leis an stát freagairt do na buaicphointí áitiúla nó dara hionsaí

Covid-19. Dá bhrí sin, is dosheachanta go leanfaidh athbhreithnithe agus nuashonruithe ar chomhairle na seirbhíse poiblí ag cur tionchair ar an gcineál foghlama ar féidir le rannpháirtithe FET a bheith ag súil leis thar na míonna le teacht. Tá traidisiúin láidir ag an earnáil ETB FET chun freagairt go gasta solúbtha ar thosaíochtaí eacnamaíoch agus sóisialta náisiúnta. Is cúis eile í freagrúlacht leanúnach leantach an earnála ETB FET don éigeandáil sláinte poiblí reatha a léiríonn freagra gasta cuí ar an suaitheadh a chuir COVID-19 ar theagasc agus foghlaim.

¹ <https://www.gov.ie/en/publication/a7d05-practical-guidance-for-further-and-higher-education-for-returning-to-on-site-activity-in-2020/>

Le cuspóir chun filleadh ar fhoghlaim agus teagasc go hiomlán ar an suíomh, cuireadh foghlaim cianda éigeandála i bhfeidhm. Bhí ardáin ar líne, uirlisí agus teicneolaíochtaí glactha go gasta, agus fuair foireann agus eolaithe tacaíocht le trealamh, uasoiliúint agus forbairt ghairmiúil chun cloí le dúshlán COVID-19². Leanann foireann teagaisc, foghlama agus treoraíochta ag idirbheartú le foghlaimoirí agus tuismitheoirí chun go leanfaidh le foghlaim agus measúnú agus folláine.

Soláthraítear ionchuir Inniúlachta Fhásta agus Béarla, lena n-áirítear cleachta, trí réimse ardáin ar líne fós. Déantar pacáí foghlama a sheachadadh freisin d'fhoghlaimoirí inniúlachta fásta agus Béarla, le ceachtanna agus faisnéis ghinearálta a thacóidh leis an bhfoghlaim aonair. Tá ETB ag coinneáil i dteagmháil le foghlaimoirí nach bhfuil rochtain acu ar leathanbhanda nó trealamh ICT trí ghuthán. Cuirtear fáilte roimh fhoráil 17,000 laptop le dáileadh chuig mic léinn tríú leibhéal lena n-áirítear FET chun cuidiú le foghlaim ar líne. Réadtiomnaigh ETB cur chuige nuálaíochta do mheasúnú an fhoghlaimeora agus a bhforbairt agus sheol siad go leor cúrsaí ar líne 'go leor éilimh' (m.s. Bunteastas Sábháilteachta Bia EHAÍ, Seirbhísí Chúram Éigeandála, Cosc agus Smacht ar Ionfhabhtú). Cuireadh laethanta oscailte fíorúla ar fáil ar líne, agus cosúil le go leor láithreacha oibre eile, d'éirigh r-chruinnithe agus seiminéir gréasáin coitianta. Bhainfinn an tagairt ar an gcéad straitéis

Comhuaineach le iarrachtaí, lean ETB:

- o Ag cur dul chun cinn ar aidhmeanna straitéiseacha FET náisiúnta de réir leagtha amach sa chéad Straitéis FET 2014-2019 agus dara Straitéis FET agus i bpleananna straitéiseacha ETB aonair.
- o Ag cur pleananna d'fheabhsúcháin i bhfeidhm a d'eascaigh ó mheasúnaithe neamhspleách críochnaithe/pleanáilte ar phríomh-chláir náisiúnta FET amhail PLC agus Ógtheagmháil, VTOS, Clár Scileanna Sonracha.
- o Seachadadh ar thiomantais de réir leagtha amach ar na comhaontuithe feidhmíochta straitéiseacha trí bhliana le SOLAS.
- o Ag tabhairt cúnaimh suntasaigh do chomhoibríocht chórais FET lena n-áirítear bunachar sonraí FET, córais aighneachtaí maoinithe SOLAS agus anailísíocht shonraí FET mar bhunchloch le cinnteoireacht bhunaithe ar fhianaise maidir le éifeachtacht FET.
- o Ag cuidiú le Fóraim Scileanna Réigiúnacha, struchtúir phrintíseachta nua tar éis 2016 agus socrúcháin dearbhaithe cáilíochta comhaontaithe.
- o Próisis QQI QIP a fhorbairt
- o Socrúcháin Teagmhais Féin-Mheasta QQI a fhorbairt do TLA le linn Covid-19.

Margadh Saothair

Cé go raibh moilliú suntasach ar an ardú gear dífhostaíochta i ngeall ar COVID-19 le cúpla seachtain anuas, níltear cinnte cé chomh mór a thitfidh dífhostaíocht agus muid ag bogadh i dTreochlár an Rialtais um Athoscailt Gnónna agus na Sochaí. Leanann géarchéim COVID-19 ag imirt droch-thionchair ar an margadh saothair. Léiríonn Beart Choigeartaithe Dífhostaíochta COVID-19 nua ráta chomh hard le 15.4% má aicmítear gach éilítheoir Íocaíochta Dífhostaíochta na Paidéime (PUP) mar dhífhostaithe³. Tá sé sin timpeall trí uair an ráta dífhostaíochta roimh an bpaindéim. Fáilteachas, turasóireacht, seirbhísí phearsanta agus miondíol í an earnáil a fuair an tionchar is mó. Seo hiad na éifeachtaí 'chéad oird'. D'fhéadfadh tionchar teacht ar ghairmeacha agus earnálacha eile sa todhchaí i ngeall ar éileamh níos lú ar tháirgí agus seirbhísí.

² Roinn an Taoisigh, Impleachtaí Sóisialta le COVID-19 i Measúnú Réamhchéime na hÉireann.

³ CSO statistical release, 09 September 2020, Monthly Unemployment, August 2020. 09 Meán Fómhair 2020, Dífhostaíocht Mhíosúil, Lúnasa 2020.

Tá OECD ag tabhairt réamhaisnéis ar an gcúlú is doimhne in aimsir síochána sa chéad agus beidh athshlánú níos moille i gcomparáid le athshlánú ó chúlú “normálta”⁴. Dar le tráchtairí áirithe go mbeidh dífhostaíocht in Éirinn ar na digití dúbailte ar meán don chuid eile na bliana seo agus go mbeidh sé seasmhach ag timpeall 7% i dtreo an dara chuid de 2022⁵. Tá an figiúr roimhe ar comh-phar leis an leibhéal eispéiris le linn cúlú airgeadais.

Dá bharr sin, is dócha go méadóidh líon na ndaoine dífhostaithe go fadtréimhseach, lena n-áirítear daoine óga. Tugann sé sin le fios dífhostaíocht struchtúrtha (i ngeall ar athruithe i gcomhdhéanamh an gheilleagair), rud atá i bhfad níos deacra le laghdú ar feadh luasctha suas i ndífhostaíocht timthriallach (m.s. cúlú spreagtha). Léiríonn suirbhé le déanaí nach mbeartaíonn ach cúigiú de chomhlachtaí níos mó baill foirne a earcú in 2020⁶. D’ainneoin sin, de réir is a thagann aga ar athshlánú aschuir dífhostaíochta, táthar ag súil le feabhsúcháin suntasacha sa mhargadh saothair thar na míonna le teacht. Go gairid, tá dúshlán mór arís roimh an margadh saothair agus le os cionn 80% de ghnónna ar fad ag fáil tionchair as sin, beidh dhá bhliain eile air sula bhfillleann gníomhaíocht go dtí leibhéal réamh-COVID⁷.

Forbairtí ag baint le FET agus HE

Tá forbairtí tábhachtacha ann le tabhairt faoi deara maidir le FET agus athchumraíocht HE. Áirítear leo sin

- Bunaíocht na Roinne Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta.
- Teacht chun cinn na hearnála Ollscoile Teicneolaíochta
 - Bhí Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath deartha i mí Eanáir 2019.
 - Tá Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan (MTU) le bheith athdheartha i mí Eanáir 2021.
 - Tá trí chuibhreannas eile i staid difriúla chun a bheith ina TU, is iad sin
 - o Ollscoil Teicneolaíochta Oirdheiscirt na hÉireann (TUSEI)
 - o Comhaontas Chonnachta-Ulaidh (CUA)
 - o Ollscoil Teicneolaíochta Luimnigh Átha Luain (ALTU).
- Tá pleananna ag dul chun cinn chun Ard-choimisiún Oideachais a bhunú chun an tArd-údarás Oideachais a athchur.
- Printíseachtaí nua curtha ar fáil ag Leibhéil 5-10 lena n-áirítear printíseachtaí seachadta/ comh-sheachadta ag an earnáil ETB.
- Athbhreithniú leanúnach ar Chóras Comhdhámhachtainí QQI (CAS).
- Forbairt phleanáilte ar chaighdeán leathan do Dhámhachtainí Breisoideachais agus Oiliúna ag Leibhéil NFQ 1-4 chun forbairt chláir a threorú.
- Foilseachán Straitéise FET 2020-2024.
- Forbairt ar straitéis inniúlachta fásta, uimhearthachta agus digiteach (forbairt faoi cheannas SOLAS).

⁴ Dearcadh Eacnamaíoch OECD, Meitheamh 2020.

⁵ ESRI, IBEC, An tAire Airgeadais

⁶ Suirbhé tionchair CIPD, COVID-19, 22 Meitheamh 2020.

⁷ Coiste Speisialta an Oireachtais ar Fhreagra COVID, 16 Meitheamh 2020 - réamhaisnéis na n-eacnamaithe soláthraithe chuig an gCoiste.

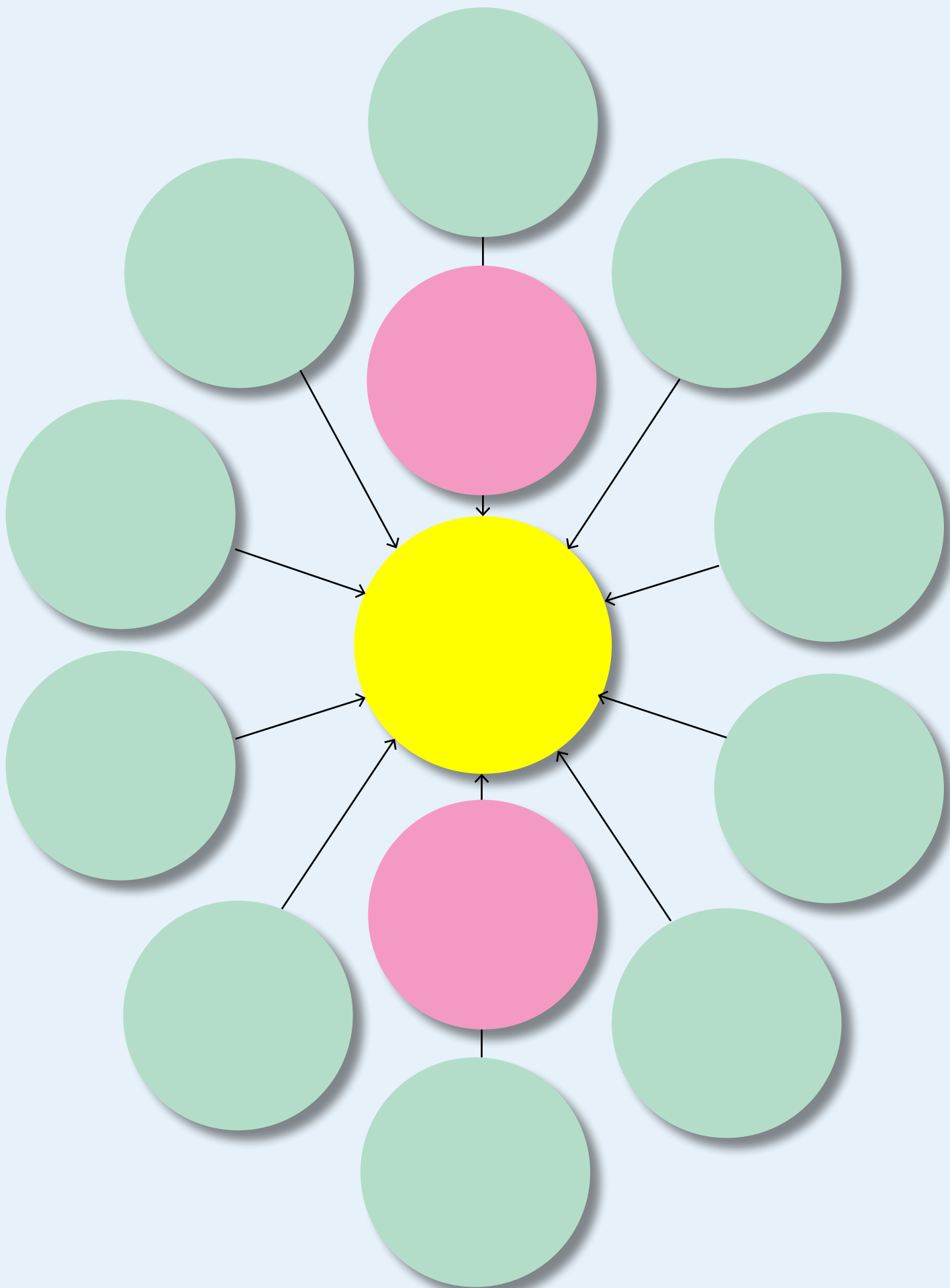
- Tabharfaidh an tAire tasc do SOLAS, an tÚdarás Breisoideachais agus Oiliúna, chun an straitéis a fhorbairt agus tuairisciú ar ais laistigh 6 mhí.
- Athbhreithniú Tionscnaimh Dearbhaithe Cáilíochta QQI do ETB.

Clár don Rialtas

Áirítear leis an gclár nua don rialtas liosta tiomantais FET, a bhfuil go leor acu luaite thíos. Áirítear leo athoiliúint orthu sin a chaill a bpoist i measc éigeandála sláinte poiblí. Leis sin, tá SOLAS ag forbairt tionscnaíochta nua chun seachadadh breisoideachais agus oiliúna a chur in oiriúint do riachtanais na gcuardaitheoirí poist. Tá pleananna ann do níos mó áiteanna printíseachta (+10,000). Is réimsí ábhartha eile don FET iad Plean Breisoideachais Ghlais agus Plean Forbartha Scileanna agus córas caighdeánaithe creidiúnaithe ar oiliúint faighte cheana.

Geallann Clár don Rialtas go mbeidh cúrsaí FET nasctha isteach in ar a laghad cúrsa ollscoile amháin, nuair is cuí, ag tabhairt léarscáile d'fhoghlaimeoirí ar mian leo leanúint lena staidéir. Tá tiomantas déanta freisin chun scoileanna iarbhunscoile a nascadh le ar a laghad soláthraí Breisoideachais amháin chun a chinntiú go bhfuil an córas comhleanúnach i soláthair deiseanna choiteann do gach mac léinn. Is ráitis tábhachtacha iad sin i gcomhthéacs córais oideachais treasaigh níos comhtháite agus don earnáil ETB FET go háirithe.

Clár don Rialtas

Treochtaí a imríonn tionchar ar FET

Cé gur cinnte go raibh tionchar ag COVID-19 ar shaol eacnamaíoch agus sóisialta, tá treochtaí áirithe níos fadtréimhsí nó ‘mega’ ag ath-mhúnlú an gheilleagair, an mhargaidh shaothair agus na sochaí is leithne. Bhí ar a laghad ceithre ag imirt tionchair suntasaigh ar chórais oideachais agus oiliúna, lena n-áirítear an earnáil ETB FET.

- o An chéad cheann ná domhandú ardaithe ag méadú líon na ndaoine a lorgaíonn scileanna agus cáilíochtaí níos airde.
- o An dara cheann ná dul in aois, ina n-ardóidh scair na ndaoine os cionn 65 d’aois ar bhealach suntasach. Tá éiginnteacht an mhargaidh ag méadú d’oibrithe níos sine cheana féin agus beidh siad ag lorg níos mó rochtana ar dheiseanna uasoiliúna agus athoiliúna de réir a chéile.
- o An tríú cheann ná digitiú. Tá méadú ar an ngá i gcomhair inniúlachta digití agus smaointeoireacht chriticiúil d’fhoghlaimeoirí chomh maith le oibrithe.
- o An ceathrú cheann ná uathobriú. Léiríonn sonraí an AE go bhfuil 1 i ngach 10 post faoi riosca an-ard uathobrithe, agus beidh ar 4 i ngach 10 post cuid dá thascanna agus riachtanais scileanna a athrú chun cuidiú le teicneolaíochtaí nua⁸.

Maoiniú

Is údaráis reachtúla oideachais agus oiliúna iad ETB agus tugann siad bainistíocht agus oibriúchán ar scoileanna dara leibhéal agus scoileanna pobail náisiúnta agus tá siad freagrach as obair óige. Oibríonn siad gréasán coláistí agus ionaid breisoideachais. Tá ról tábhachtach ag ETB i gcóras oideachais agus oiliúna na hÉireann agus is iad an soláthraí maoinithe go poiblí is mó d’oiliúint agus breisoideachas. Is soláthraí tábhachtach iad na ETB ar chlár dírithe ar dhaoine dífhostaithe (m.s. Clár gearrtearma agus um fhilleadh ar obair).

Faigheann ETB maoiniú substainteach an rialtais i gcomhair forála FET trí SOLAS. In 2019 bhí sin ar iomlán €600m agus do thionscadail caipitil tugadh méid €11m. Gan chaipitil a chur san áireamh, bhí leithdháileadh maoinithe bliantúil seasmhach go leor le blianta beaga. Tá bulc an mhaoinithe seo (€400m) leithdháilte le clár lán-imsire (70,000 tosaitheach) le €77m leithdháilte do chlár páirt-aimseartha / athraitheach (150,000+) tosaitheach faoi réir 20+ cineáil forála éagsúla⁹. Tugann ETB freisin tacaíocht oideachais agus oiliúna do chomhlachtaí

⁸ Lánleargas Scileanna an AE 2019, ‘Innill, róbait agus baol an uathobrithe do phoist AE’.

⁹ Samplaí ar chlár lán-aimseartha ná Oiliúint Trascóirí agus Bunúis, Ceardlanna Ceartais, Tionscnaíochtaí Oiliúna Áitiúla, PLC, Printíseacht, Cúrsa Oiliúna, Ógtheagmháil VTOS, Foráil Oiliúna Speisialaithe do Dhaoine le Míchumas. Samplaí ar chlár páirt-aimseartha/athraitheacha ná Inniúlacht Fhásta, Athlonnú Teifeach, Oideachas Pobail, Tionscnaíocht ar ais go dtí Oideachas, ESOL, foráil Oideachais sa seirbhís phríosúin, tacaíochtaí Oideachais do chomhlachtaí agus fostaithe.

agus d'fhostaithe. Ag eascrú ó thionchair Covid 19, socraíodh lódáil tosaigh maoinithe 2020 do ETB agus Gníomhaireachtaí agus Comhlachtaí maoinithe trí FET.

D'fhéadfadh próifíl difriúil foghlaimeoirí a bheith ag gach ceann den 20+ cineál forála EARNÁLA ETB FET, aidhmeanna cúrsa, leibhéil cáilíochta agus torthaí foghlaimeora difriúla, lena n-áirítear fostaíocht.

Cuireann oideachas pobail a tharlaíonn i láithreacha pobail lasmuigh an earnála fhoirmiúil béim láidir ar chumhachtú aonair agus forbairt phobail mar bhealach chun míbhuntáiste oideachais agus sóisialta a laghdú. Imríonn foráil inniúlachta agus uimhearthachta ról tábhachtach freisin maidir leis, ina mbíonn fadhb ag beagnach ceann i ngach seisear duine fásta tuiscint a bhaint as faisnéis, agus easpa scileanna digiteacha bunúsacha ag cinn eile. Ós rud é go bhfuil oideachas pobail ag tarlú i láithreacha pobail difriúla (oileáin easchósta, mar shampla) agus is minic nach bhfuil sé creidiúnaithe, is féidir leis a bheith 'uraithe' i gcomparáid le foghlaim níos foirmiúla, deimhnithe ar an suíomh nó bunaithe ar champas. Fós, comhdhéanann timpeall ceathrú den fhoráil FET páirt-aimseartha oideachas pobail (a mhéadaíonn go dtí díreach faoi bhun 50% má chuirtear foráil inniúlachta/uimhearthachta leis).

Tugann SOLAS leithdháileadh maoinithe do réimse eintitis eile a sholáthraíonn idirghabhálacha FET lena n-áirítear Meánscoileanna Deonacha, Scoileanna Pobail agus Cuimsitheacha (VSCCS) agus réimse leathan comhlachtaí agus gníomhaireachtaí bainteach le FET¹⁰.

Is fiú a lua gur laghdaigh maoiniú an stáit d'institiúidí ardoideachais na hÉireann timpeall 37% i dtéarmaí iarbhair idir 2008 agus 2016. Tháinig an laghdú sin le méadú mór i líon na bhfoghlaimeoirí (26%) thar an tréimhse céanna, a d'eascraigh i laghdú timpeall 20% i maoiniú in aghaidh an mac léinn agus méadú i gcóimheasa foireann-mac léinn ó 16 go 20.

Próifíl an Fhoghlaimeora

Comhdhéanann an earnáil ETB FET próifíl níos éagsúla ó thaobh cóimheasa foghlaimeoirí ná mic léinn sa mheánscoil nó ardoideachas. Is minic a chomhdhéanann sé foghlaimeoirí óga, déagóirí, daoine meánaosta, nó níos sine. Tá cuid acu dírithe ar dhul isteach sa saol oibre don chéad uair, cuid eile ag dul isteach arís sa mhargadh saothair nó ag idirghníomhú arís le oideachas i ndiaidh tréimhse fada. Tosaíonn timpeall 6,000 duine a bpríntíseacht gach bliain. Is mian le daoine eile a gcuid leibhéil scileanna a athrú nó bogadh ar aghaidh óna bpost reatha. Tá cuid acu ina bhfostaithe agus fostóirí beaga go meánach ar gá dóibh a gcuid scileanna fhórsa saothair a uasghrádú¹¹.

D'fhéadfadh sé go raibh siad nó go bhfuil siad dífhostaithe faoi láthair, cuid acu don chéad uair, agus is mian le cohórt suntasach foghlaimeoirí snas a chur ar a scileanna inniúlachta agus uimhearthachta. Tá misean láidir ionchuimsithe sóisialta leabaithe laistigh forála an earnála ETB FET a thacaíonn go díreach le cur i bhfeidhm straitéisí ionchuimsithe náisiúnta maidir le daoine a bhfuil míchumas acu, daoine níos sine, óige, imircigh, baill na dTaisteálaithe agus Roma. Comhdhéanann na cohóirt sin cuid shuntasach

¹⁰ Amhail NALA, Gníomhaíocht Aoise na hÉireann, Ahead, Aontas, Cumann Mhná Tuaithe na hÉireann, Coláiste na nDaoine agus Modh Mear sa Teicneolaíocht (FIT).

¹¹ Mar shampla, 'Scileanna chun dul ar aghaidh' agus 'Scileanna don Obair'.

thábhachtach den daonra foghlaimeora ETB FET is mó¹². Bíonn daoine níos sine nó a d'fhág an scoil ró-luath atá ag filleadh chun oideachas leibhéil scoile a chríochnú luachmhar don daonra foghlaimeora ginearálta, mar aon le iar-chiontóirí agus andúiligh athshlánaithe ar mian leo tús nua a chur lena saolta.

Ceantair an Earnála ETB FET

Is dosheachanta go bhfreastalaíonn an earnáil ETB FET ar réimse leathan ceantair. Déanann an earnáil a dícheall chun dul i ngleic le riachtanais éagsúla a foghlaimeoirí, ag freastal freisin do thacar leathan leasanna reatha agus ag teacht chun cinn. Déanann ETB iarracht, i gcomhthéacs acmhainní bliantúla leithdháilte go FET, measarthú a chur ar ionchais a gceantair.

Is é an ceantar is tábhachtaí iad na 200,000+ foghlaimeoirí a idirghníomhaíonn le ETB gach bliain. Tugann DES agus SOLAS treoir pholasaí agus maoiniú. Tá Ranna agus Gníomhaireachtaí eile an Rialtais a bhfuil geall acu san earnáil ETB FET Mar shampla, is comhpháirtí tábhachtach é an Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí i dtéarmaí oiliúna/coinneála daoine a fhaigheann tacaíochtaí leasa sóisialta, agus déanann eagraíochtaí amhail Aontas tathaint thar ceann foghlaimeoirí fásta.

¹² Mar shampla maidir le daoine a bhfuil míchumas orthu, lena n-áirítear Straitéis Náisiúnta um Ionchuimsiú Míchumais 2017-2021), ag baint le daoine níos sine lena n-áirítear Straitéis Náisiúnta um Dhul in Aois Dearfach 2015-2021, ag baint le mná agus cailíní lena n-áirítear Straitéis Náisiúnta um Ionchuimsiú Mná agus Cailíní 2017-2020, ag baint le pobail Taisteálaithe agus Roma, lena n-áirítear Straitéis Náisiúnta um Ionchuimsiú Lucht Siúil agus Roma 2017-2021, ag baint le imircigh lena n-áirítear Straitéis Ionchuimsithe d'Imircigh agus ag baint le cúramóirí lena n-áirítear Straitéis do Chúramóirí.

CUID 2A

**Córas oideachais treasaigh níos láidre a bhaint amach
Féidearthachtaí agus praicticiúlachtaí**

CUID 2A

Córas oideachais treasaigh níos láidre a bhaint amach Féidearthachtaí agus practiciúlachtaí

Sa slí céanna leis an gcuid is mó coincheapa sna eolaíochtaí shóisialta, níl aon sainmhíniú nádúrtha nó inghlactha go forleathan ar oideachas treasach (nó FET). Bíonn struchtúir oideachais agus oiliúna difriúil thar tíortha difriúla. An rud a oibríonn i dtír amháin, seans nach n-oibreoidh sé i dtír eile. Dá bharr, níl aon chumraíocht uilíoch ar FET nó Oideachas Treasach.

Dá bhrí sin, is iondúil a bhíonn sainmhínithe ar oideachas leathan agus ginearálta, ag léiriú ilchineálachta na gcóras oideachais agus oiliúna. Mar shampla, aicmíonn OECD oideachas treasach a thógann ar oideachas treasach, ag soláthar gníomhaíochtaí foghlama i réimsí speisialaithe staidéir lena n-áirítear rud a thuigtear de ghnáth mar oideachas acadúil ach freisin oideachas gairme nó proifisiúnta. Comhdhéanann sé oideachas treasach sraithe gearr, leibhéal baitsiléara nó coibhéiseach, céim máistir nó coibhéiseach agus leibhéal dochtúir nó coibhéiseach¹³.

Le blianta beaga anuas tháinig infheictheacht níos mó ar an téarma ‘oideachas treasach’ - a thagraíonn d’ardoideachas le breisoideachas - i ndioscúrsa oideachais na hÉireann. Ag an am céanna níl an iomarca tábhachta ar an gcuid Oiliúna (Training) de FET agus HET. D’fhéadfadh sin meonta áirithe a léiriú ar luach ronnt gníomhaíochtaí oideachais a nglactar leo mar níos luachmhaire agus fiúntaí ná eile. Is trua sin, toisc go mbaineann an chuid ‘T’ le acmhainn i gcomhair ‘déanta intleachtúla’, an t-aonad smaointeoireachta, déanamh rudaí áirithe (amhail gruagaire, dochtúir, meicneoir, leictreoir innealtóireachta, barra, rúnaí, ailtire agus mar sin de). Nuair a chuirtear béim níos mó ar an taobh acadúil ná practiciúil, bíonn an t-aonad sin briste. An rud is mó a mhúin an paidéim dúinn ná gur rí-thábhachtach an t-aonad sin chun leas eacnamaíoch aonair agus náisiúnta a choinneáil agus chun réimse cuspóirí atá úsáideach don phobal agus don tír a dhaingniú.

Ní thugann an Roinn Oideachais agus Scileanna sainmhíniú ar oideachas treasach ina dhréacht ar pháipéar, ach soláthraíonn sé soiléire ar a chuspóir, is é sin ‘ceadú do mhic léinn a gcuid eolais a fhorbairt agus a speisialú, mar aon le scileanna agus inniúlacht’. Tugann sé freisin cur síos ar sholáthraithe oideachais treasaigh, a chuimsíonn réimse leathan ardoideachais poiblí agus príobháideach agus breisoideachas agus soláthraithe oiliúna¹⁴. I ngeall ar easpa sainmhínithe faighte do sholáthraithe oideachais, bíonn scóip leathan ina féidir breathnú ar fhéidearthachtaí agus practiciúlachtaí chun go mbainfidh ETB TES níos láidre amach.

Dearcadh straitéiseach

Go teoiriciúil, is féidir aon rud a bhaint amach. Go réalaióch, ní mór dul i ngleic le go leor aincheistean agus iad a chloí chun TES níos láidre a bhaint amach. Sula bhfuilimid ag breathnú ar dhúshlán áirithe trí dhearcadh oibriúcháin, is fiú stoc a ghlacadh d’impleachtaí straitéiseacha roimh an earnáil ETB FET.

¹³ Úsáideann OECD sainmhíniú an oideachais treasaigh soláthraithe i dTreoirínite Lámhleabhair Oibriúcháin ISCED 2011 chun Clár Oideachais Náisiúnta agus Cáilíochtaí Ghaolmhara a Aicmiú.

¹⁴ Lena n-áirítear ollscoileanna, ollscoileanna teicneolaíochta, institiúidí teicneolaíochta, boird oideachais agus oiliúna, agus soláthraithe HE agus FET neamhspleácha eile.

I gcroílár tairisceana DES tá athchothromú oideachais agus torthaí oiliúna ó ETB agus HE. An dearbhphrionsabal is mó atá ann ná go gcuirtear an iomarca béime ar ról an oideachais acadúla chun cloí le athruithe déimeagrafacha ag eascrú i ró-cháilíocht an fhórsa oibre ar bhealach níos ginearálta. Dá bharr sin, ní féidir le gach méadú measta in éileamh don HE agus níor chóir dó ach oiread a bheith líonta le oideachas acadúil amháin.

Cé gur cinnte go bhfuil an cúlú maoinithe san HE go mór chun tosaigh i dtairiscint DES- D'ainneoin sin ar bhealach leathan cloíonn sé le moltaí OECD maidir le treo polasaithe ceart a shocrú don oideachas treasach. Ar mhaithe le cothromaíocht déantar comhleanúnachas a sheachadadh laistigh an chórais agus ag an am céanna éagsúlú forleathan a chuimsiú agus a chosaint. Dá bhrí sin, bíonn comhoibríocht fhorleathan agus naisc láidre an chórais criticiúla.

In amanna níos normálta, d'ainneoin an chúlaithe maoinithe HE agus éigeandáil sláinte poiblí, léiríonn athchothromú torthaí oideachais agus oiliúna, ann féin, forbairt suntasach dearfach don earnáil FET, dá fhoghlaimeoirí agus don tionscadal oideachais treasaigh.

Ó dhearcadh an fhoghlaimeora ETB, ní mór don athchothromú éileamh (agus luach) a mhéadú do scileanna leibhéil meánaigh (Leibhéal 5/6 NFQ) i bpoist le dea-ionchais¹⁵. Tá acmhainneacht aige chun droichead 'gairme' a thógáil idir an dara leibhéal agus HE, leis sin ag méadú rochtana d'fhoghlaimeoirí ETB. Ba chóir meaitseáil níos fearr a bheith ann do dhaoine a imíonn ón scoil agus roghanna cuardaitheora poist go cúrsa ionas gur féidir rátaí neamhfhreastail a laghdú tuilleadh.

Ba chóir dó freisin a bheith tairbhiúil ó dhearcadh an cháiníocóra toisc go ndéanfaidh sé géarchéimeanna acmhainne/maoinithe a éascú in HE agus éifeachtachtaí an chórais a mhéadú. Ó dhearcadh an fhostóra, ba chóir go mbeadh meaitseáil níos fearr do scileanna agus cáilíochtaí le riachtanais na bpost atá ar fáil. D'fhéadfadh sé freisin maoiniú a mhéadú do ETB, gníomhú mar spreagadh do nuálaíocht i gcúraclam nua agus feabhas a chur ar dheiseanna forbartha gairmiúla don fhoireann. Dá bharr sin, ba chóir próifíl agus seasamh FET a ardú laistigh an chórais oideachais agus i réimse an phobail is leithne.

D'ainneoin sin, tá impleachtaí suntasacha ag an tairiscint freisin don earnáil ETB FET. Cé chomh indéanta is a bheidh sé réamhaisnéis a thabhairt ar chohórt mór líon na ndaoine ag imeacht ón scoil a roghnaíonn FET seachas HE, ag laghdú leis sin éileamh i gcomhair HE? De réir a luaigh CEO SOLAS, *'Tá fadhb chultúrtha againn in Éirinn toisc go bhfuiltear beagnach dúghafa le daoine chur in ardoideachas'*¹⁶. Meastar go bhfuil 39,000 foghlaimeoir eile (222,000 iomlán) chun áiteanna ardoideachais a lorg roimh 2030. Ag eascrú ón tionscnaíocht ghreille ríofa, tugadh os cionn 2,000 áiteanna breise an bhliain seo in ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta, i réimse leathan cúrsaí ardéilimh mar chuid de phacáiste bearta chun tacú leo sin a chuireann iarratas go dtí an coláiste in 2020. Is deacair fós a shamhlú go n-athróidh ar bhealach fiúntach an treocht ina roghnaíonn líon an-bheag duine a chríochnaíonn scoil FET, agus 60% eile ag roghnú HE, is measc na gceann is airde in Eoraip, amach anseo.

¹⁵ Aicmiú Chaighdeán Idirnáisiúnta do Phoist coibhéiseach le Leibhéal Scileanna 2 agus 3 (ó leibhéal Scileanna 1-4). Poist ag Leibhéal Scileanna 2: m.s. Rúnaí, cléireach cuntais, leictreoir. Leibhéal Scileanna 3: m.s. Teicneoir tacaíochta IT, rúnaí dlí, innealtóir fuaimne.

¹⁶ Irish Times, Dé Luain, 2 Mheán Fómhair, 2019.

I ngeall ar an 'ndúghabháil' le HE, beidh sé deacair córas TES níos comhtháite a chur le chéile i dtéarmaí eile ná 'HE in FET'. Seo go díreach cad a tharla i Sasana, ina bhfuil sé scartha ó threasach ach nasctha le Ollscoileanna agus in Albain ina bhfuil sé mar chuid de threasach ach ar leithligh ó Ollscoileanna (féach Cuid 2B agus 3.7 i gcomhair tuilleadh mionsonraí ar na córais sin).

Glacfar le ETB freisin mar (comh-)sholáthraithe cúrsaí treasaigh, in áit soláthraithe iarratasóirí cáilithe do HEI amháin.

Cé gur féidir go mbeidh cuma maith ar 'HE in FET' do dhaoine a chríochnaigh scoil agus tuismitheoirí, d'fhéadfadh sé sin foráil ETB FET ábhartha a mhéadú, níos dóchúla, i gcostas cláir eile a laghdú a nglacfar leo mar lárnach do mhisean ETB. Má dhéantar roghanna gluaiseachta a neartú go dtí HE sa bhealach sin, d'fhéadfaí an cúnamh uathúil a bhaineann le foráil ETB do shaol sóisialta agus eacnamaíoch iomlán a dhéanamh níos laige.

Ní mór don chóras polasaithe a bheith réalaíoch maidir leis an gcineál forála FET a nglacfar leis mar luachmhar agus tarraingteach d'fhoghlaimeoirí sa chuar éilimh suas do HE.

De réir mar atá struchtúir treasacha faoi láthair, ní dheacair a shamhlú (chomh maith le QQI) go mbeidh dhá eagraíocht mhaoinithe freagrach as an gcineál seo forála FET/HE coiteann, monatóireacht san áireamh. Oibríonn an dá chomhlacht maoinithe ar thréimhsí straitéiseacha agus timthriall maoinithe difriúla agus is dócha go ndéanfaidh siad éilimh ar leithligh ar ETB - d'ainneoin forbairtí QQI maidir le socrúcháin QA a ailíniú do gach earnáil. Dheimhnigh córas polasaithe na hAlbain gur phríomh-chumasóir é an dá ghníomhaireacht mhaoinithe a chumasc (ag clúdú earnála FE agus HE) chun comhoibríocht níos doimhne a bhaint amach idir FE agus HE ar mhaithe le rochtain ar HE a leathnú.

Ardaíonn na socrúcháin maoinithe reatha don earnáil ETB FET i gcomhair HE ceisteanna maidir le pleanáil agus comhordú infheistíochtaí i ngníomhaireachtaí choiteann ETB/HE lena n-áirítear an rialachas gaolta leis na infheistíochtaí sin. Mar shampla, an ndéanfar pleanáil anois nó an ndéanfar é ag leibhéal lárnach mar chuid de na struchtúir COVID-19 reatha? Cé atá i gceannas ar ghníomhaíochtaí choiteann agus cá chuirtear cuntasacht? An mbeidh aon ionchur ag FET sa chuid HE ag aon ghníomhaíocht choiteann agus a mhalairt? D'fhéadfadh tuiscint roinnte ar oideachas treasach, a chuspóir agus ról agus feidhmeanna an earnála ETB FET soiléire a theastaíonn go mór a thabhairt do na ábhair sin.

Cé go raibh an Bhreaitimeacht an-chiúin, níor imigh sí. Gan amhras, sraon COVID-19 go leor airde amach ó bhuairtí eile, lena n-áirítear Breaitimeacht. Éire is ea an 5ú mhargadh onnmhairíochta is mó don UK agus an 10ú foinse is mó allmhairí. Go teicniúil, d'imigh UK ón AE ar an 31 Eanáir 2020, ach i bhfírinne níor athraigh mórán leis sin. D'ainneoin aon socrúcháin dearfacha ar féidir leo eascrú ó idirbheartaíochtaí Comhpháirtíochta AE-UK sa todhchaí leis an AE (lena n-áirítear Bille nua Rialtais UK chun leasú a thabhairt ar mhargadh Breaitimeachta UK), ní bheidh an trádáil mar an gcéanna i ndiaidh an 31 Nollag 2020. Imreoidh sé sin tionchar ar ghnónna, go háirithe iad sin a thrádálann leis an UK¹⁷.

¹⁷ An Oifig Staidrimh Náisiúnta agus Bunachar Sonraí HMRC 'Faisnéis Trádála UK'.

Beidh tionchar ar an margadh scileanna agus saothair. Cé go mbeidh tionchar ar go leor earnálacha gnó, is dóchúil gur féidir tionchar níos láidre teacht ar ghnónna seirbhíse beaga agus meánacha agus a n-oibrithe i dteannta le contaetha na teorann¹⁸. D'ainneoin sin, beidh deiseanna breisoideachais agus oiliúna fós ar fáil do mhic léinn agus oiliúnaithe ó Éirinn ag dul go dtí UK agus a mhalairt faoi réir socrúcháin an Chomhlimistéir Taistil. Is dócha, áfach, go laghdóidh imeacht UK ón AE leibhéal ginearálta maoinithe ar fáil in Eoraip do chlár amhail an Ciste Sóisialta Eorpach. Thar am, d'fhéadfadh sin eascrú i laghdú do chistí atá ar fáil i gcomhair FET in Éirinn.

Dearcadh oibriúcháin

Ar chóimheá, is dócha go mbeidh fiúntas níos mó ar na buntáistí dóchúla le gníomhaíochtaí choiteann d'fhoghlaimeoirí FET i gcomparáid leis na dúshláin. Ón dearcadh gur gá dúinn tosú ón phointe ina bhfuilimid agus ní ón phointe is mian linn a bheith ann, an bealach chun tosaigh sa ghearrtárma ná tógáil ar chórais agus dea-chleachta atá againn cheana nó a bhfuilimid ag forbairt. Ansin is féidir linn iad sin a mhéadú le tionscnaíochtaí ciallmhara chun réimse roghanna indéanta a mhéadú, **nuair is indéanta agus mar is cuí**.

An chúis chun an cur chuige seo a ghlacadh ná go bhfuil éiteas láidir ag ETB chun freastal do thionscnaíochtaí nua ina portfolio forála reatha. Is féidir leis sin eascrú i dtionscnaíochtaí áirithe ag rith chun tosaigh ó chórais tacaíochta, le torthaí do na sceidil seachadta.

Ag glacadh ar bord an tionscadal TES, is gá do ETB a bheith cúramach gan baint ó tháirgiúlacht ghinearálta na n-aonad. Faoi láthair ní bhaineann sé amháin le bheith ag súil go bhforbróidh ETB agus níos mó cláir coiteann a sholáthar chun cloí leis an éileamh méadaithe uathu sin a chuaigh go dtí an tríú leibhéal ach atá ag teacht anois go dtí ETB. Se mheántárma, ní mór an buncheist a bhaineann le cad atáimid ag súil leis ónár n-earnáil ETB FET laistigh TES a dheimhniú go soiléir.

I ngeall ar na leibhéil dífhostaíochta gan fasach, tiomantais bainteach le FET sa chlár nua don rialtas lena n-áirítear an tionscnaíocht SOLAS nua do chuardaitheoirí poist, is dóchúil go mbeidh ar ETB socrúcháin teagmhais breise a chur san áireamh chun

- o Acmhainn a fhairsingiú (lena n-áirítear mar chuid de thionscnaíocht SOLAS).
- o Áit tosaíochta a thabhairt do dhaoine dífhostaithe lena n-áirítear iad sin a dtagraíonn DEASP dóibh ar chúrsaí uasoiliúna agus athoiliúna ina mbeidh foráil gearrtréimhseach ina rogha tábhachtach (m.s. Oíche, páirt-aimseartha, ar líne agus foghlaim cumaisc¹⁹).
- o Líon na n-áiteanna a mhéadú do phrintísigh nua agus deiseanna a sholáthar do phrintísigh iomarcacha chun a n-oiliúint Chuid 3, 5 agus 7 a chríochnú le fostóirí.
- o Córas RPL ar fud an chórais a forbairt agus a shuiteáil.
- o Cinntiú gur féidir le gach teagasc agus foghlaim leanúint go sábháilte i dtimpeallacht athraithe ina bhfuil teagasc agus foghlaim níos bunaithe ar theicneolaíocht, cianda in úsáid, i ndiaidh athoscailt áiseanna an earnála ETB FET, agus áit nach mbeidh gach cúrsaí in ann dul siar go dtí an formáid céanna a bhí roimh an éigeandáil sláinte poiblí.

¹⁸ D'aithin Grúpa Saineolach do Riachtanais Scileanna don Todhchaí bearnaí soiléir i saineolas custaim, bainistíocht airgeadais agus do níos mó daoine le saineolas iompair lastais, dáileacháin agus lóistíochta. Beidh gá freisin chun oibrithe a chaill a bpoist a athoiliúint.

¹⁹ Tuigtear 'Cumaisc' comhdhéanta le seomra ranga, aghaidh ar aghaidh eile agus ar líne.

Tá impleachtaí iomlán ‘geilleagair i bhfad’ á bhforbairt chun cinn ar straitéisí bhainistíochta oibriúcháin thar gach láthair oibre, lena n-áirítear ETB, chun leibhéil áirithe leanúnachais cláir agus seirbhíse a chinntiú. Ag an staid seo, tá taifead maith déanta ar na dúshláin ollmhóra atá ag soláthraithe oideachais le linn dianghlasála agus iad sin a d’eascraigh de réir is a athosclaíonn áiseanna. Áirítear leo sin:

- o Teagasc agus foghlaim go cianda.
- o Athsceidealú ar chúrsaí.
- o Socrúcháin a chur i bhfeidhm timpeall measúnuithe an stáit agus measúnuithe eile bainteach le FET.
- o Scaradh fisiceach a chinntiú i seomraí ranga, amharclanna léachtaí agus ceardlanna, pasáistí, ceaintíní agus taobh amuigh de na áiseanna.
- o Plean éigeandála a chur in oibriúchán má tharlaíonn ráig.

Cuireann nádúr il-shuíomhanna a eastát/áiseanna castacht níos airde ar bhainistíocht agus foireann oibriúcháin ETB. Bíonn socrúcháin spásúla difriúla ag áiseanna difriúla (ní raibh cuid mhaith de na áiseanna saintógtha don oideachas agus oiliúint). Is féidir le cláir agus formáidí difriúla a bheith iontu, go hiondúil le cóimheasa oiliúnaí/teagascóir agus foghlaimeoir/múinteoir athraitheacha. Ní dhéantar go leor de na cláir a sheachadadh i bhformáid seimeastair agus rite ar feadh na bliana. Is dúshlán lóistíochta é FET a athoscailt agus a choinneáil ag oibriú.

Tá riachtanas ann chomh maith do ETB ‘prótacal um fhilleadh ar obair’ a fhorbairt agus a mhonatóireacht go leanúnach don fhoireann. De réir is a thagann éabhlóid ar an gcomhairle sláinte poiblí, teastóidh nuashonrú ó mheasúnuithe ar rioscaí sláinte agus sábháilteachta san obair, lena n-áirítear conas a bhaineann leibhéil COVID-19 le go leor láithreacha oibre agus conas déileáil le gníomhaíochtaí oibre.

Fiú leis na córais sláinte agus sábháilteachta is fearr i bhfeidhm, is dosheachanta go dtiocfaidh droch-éifeachtaí ar fholláine foghlaimeoirí agus baill foirne áirithe nó go mbeidh sin **leanúnach** i ngeall ar an éigeandáil sláinte poiblí mar thoradh le imní, strus nó brón. Gan amhras, d’fhéadfadh siad a bheith drogallach chun **fanacht** sa timpeallacht nua foghlama/oibre. Is rí-thábhachtach go gcuirtear tacaíochtaí ar fáil d’fhoghlaimeoirí a fuair tionchar chun gur féidir leo filleadh ar an timpeallacht foghlama níos éasca.

Is dócha go bhfuil céimeanna difriúla aimhréidh ag go leor suíomhanna foghlama ETB chun a n-oibriúcháin a choinneáil inrochtana. Tá siad sin mionsonraithe i gCuid 3.3 ‘Baic’ agus áirítear leo fadhbanna amhail easnaimh teicneolaíochta, dúshláin teagaisc, solúbthacht, curaclaim, seirbhísí bhailíochtaithe agus treoraíochta.

Solúbthachtaí

Amach anseo, is dócha go dtarlóidh gníomhaíocht choiteann le HE in aghaidh timpeallachta foghlama/oibre difriúil. In amanna níos normálta, is éasca foirne FET go HE ingearacha a chomhaontú ó thaobh curaclaim agus modhanna seachadta. De réir taithí, tagann dúshlán nuair a éiríonn an próiseas atriallach agus tarraingíonn sé isteach go leor ama agus acmhainní. Ar go leor cúiseanna, amhail am oibre iomlán

sa sceideal chun curaclaim, measúnuithe agus duaiseanna a fhorbairt agus a fhaomhadh, le linn idirbheartuithe laistigh institiúidí ETB inmheánacha agus comhpháirtithe seachtracha, bíonn sé easnamhach ar na uaireanta riachtanacha chun an obair a chríochnú. De ghnáth síníonn socrúcháin oibre cianda am na sceideal oibre. Ós rud é gur deacair teacht ar fhoráil, arís, is cosúil go bhfuil aon rud incheadaithe. Cuirtear san áireamh go leor athróga agus teaghlaimí:

- o **Am** Lá, oíche, deireadh seachtaine, oiliúint ceann i ndiaidh a chéile.
- o **Cineál** Níos mó lán-aimseartha agus páirt-aimseartha, cianda, ar líne, cumaisc, modúlach, Cúrsaí lán-aimseartha reatha giorraithe (leis an rogha d'iontógáil leanúnach thar chineál).
- o **Seachadadh** Comh-sheachadadh, sa láthair nó conradh, Aitheantas ar Fhoghlaim Roimhe (RPL).
- o **Fad** Go leor uaireanta go dtí go leor blianta (m.s. printíseacht).
- o **Dáta tosaithe** Aon am le linn na bliana féilire lena n-áirítear samhradh.
- o **Suíomh** An raon geografach is leithne indéanta ar fud na tíre.

D'fhéadfadh tionchar a bheith ag ceann nó níos mó roghanna do bhuiséid fochostais agus acmhainní foirne. D'fhéadfadh úsáid neamhleor foirne agus áiseanna nó laghdú i dtáirgiúlacht acmhainní daonna daingean a bheith san áireamh leis sin. D'fhéadfadh roghanna a chorpraíonn RPL baint le acmhainní suntasacha breise chun socrú, oibriú agus riarachán a dhéanamh. Leis sin, in ainneoin gach buntáiste a luaitear go minic, léiríonn ranganna ar líne fós fadhbanna coinneála an-dáiríre (d'fhéadfadh suas go dtí 80% gan a gclár ar líne a chríochnú) agus oibriú ar bhealach níos daoire nuair a ghlactar tacaíochtaí bhreise riachtanacha san áireamh. Féach Cuid 3.9 'Tráchtanna Eile' i gcomhair a thuilleadh plé air sin.

Beidh breithniúchán ag teastáil freisin don reachtaíocht fhostaíochta reatha. B'fhéidir go gciallaíonn na céadta cúrsaí modúlach nó páirt-aimseartha ar feadh an lae le foireann lán-aimseartha ar uaireanta daingean conartha go dtitfidh táirgiúlacht an mhúinteora/na foirne go suntasach. Tá go leor socrúcháin i bhfeidhm i gcomhair foghlama machnamhaigh a tharlaíonn ar feadh na bliana agus foghlaim nach dtarlaíonn.

In aghaidh an chúlra seo, bheadh aon slíotáin folamha deacair le n-úsáid chun forálacha eile. Is soiléir go mbeadh comhaontú leis an bhfoireann a bhaineann leis ag teastáil. Chomh maith leis, tháinig lagú ar acmhainn páirt-aimseartha lasmuigh gnáthuaireanta sna ETB²⁰ agus cuireann sé le buairtí ETB maidir leis an leibhéal iarbhir solúbthachtaí laistigh an chórais.

In achoimre, is dúshlán é foireann a ailíniú de réir agus nuair is gá agus tosaíochtaí athraitheacha an rialtais.

D'fhéadfadh déanamh níos mó forálacha coiteann FET/HE eascrú in ardú i líon na bhfoghlaimoirí lán-aimseartha san fhadtárma. D'fhéadfadh sin éifeacht chun tosaigh a imirt ar ráta rothlaithe foghlaimoirí nua in ETB. Is dóchúil go mbeidh teorainn curtha ar áiteanna curtha ar leataobh chun cloí le éileamh níos mó ó dhaoine dífhostaithe.

²⁰ Conradh Teagascóra BTEI / uaireanta (páirt-aimseartha agus lasmuigh gnáthuaireanta) cosúil anois le uaireanta/conradh an mhúinteora.

Anuas air sin, beidh poist caillte ag go leor daoine dífhostaithe a idirghníomhaíonn le breisoideachas agus oiliúint mar thoradh leis an éigeandáil sláinte poiblí. Gan dabht, is dócha go bhfuil go leor acu buartha faoi dul ar ais ag obair chomh luath agus is féidir in áit smaoineamh ar rogha cúrsa ETB FET/HE coiteann níos fadtréimhsí.

Bíonn bearta ionchuimsithe gníomhaigh tábhachtach dóibh sin is faide ón margadh saothair agus d'fhéadfadh tionchar teacht freisin ar áiteanna agus tacaíochtaí do na foghlaimeoirí sin freisin. Sa slí sin, ní bheidh roghanna foghlama tumthacha ar líne oiriúnach.

D'fhéadfadh cumaisc solúbtha eile eascrú i réasúnú forála/cúrsaí ETB áirithe agus/nó athimlonnú foirne go réimsí acmhainní diana amhail forbairt agus measúnú cláir agus deimhniú cáilíochta. Áiteanna ina bhfuil foghlaim feabhsaithe ag teicneolaíocht mar chuid d'fhormáid seachadta, beidh an teicneolaíocht/saineolas ag teastáil ón bhfoireann ETB chun ionchuir foghlama agus measúnuithe a fhorbairt agus a sheachadadh. Áirítear leis sin tacaíochtaí ardáin IT iontaofa amhail inneachar seasmhach agus córais bainistíochta foghlaimeora.

Beidh gach rud thuas ansin tomhaiste in aghaidh buntáistí na solúbthachta níos mó don fhoghlaimeoir. Níl go leor cúis chun dul ar an aistear sin mura féidir leis na roghanna sin a bheith mar acmhainní. I ngeall ar staid airgeadais an stáit, níl mórán amhras go bhfuil roghanna deacra i ndán dúinn maidir le foráil ETB agus gníomhaíochtaí choiteann le HE le cur in áit tosaíochta.

Is dosheachanta go ndéanfaidh bainistíocht ETB cinneadh ar bhonn laethúil ar phríomh-thiománaí na dtosaíochtaí. An mbaineann sé le úsáid foirne nó riachtanais na gcliant? Beidh rogha le déanamh maidir le cad is ceart ag foghlaimeoirí agus ag an bhfoireann sna cúinsí sin.

I gcroílár na straitéise feictear an rogha faoi cad gan déanamh.

Cumasóirí Luatha

Bheadh beagán, mas ann, ag easaontú gur rí-thábhachtach earnáil FET níos comhtháite a chur le chéile ar mhaithe le TES níos láidre. I láthair na huaire, an rud is féidir a ghlaoch 'tosaíocht na dtosaíochtaí' air ná a chinntiú gur féidir le foghlaimeoirí nua brath ar ETB chun leanúint leis nó tosú lena gcúrsaí FET. Sampla leis an tosaíocht sin ná a chinntiú go bhfuil socrúcháin ghrád ríofa nua do scrúduithe an ardteist i bhfeidhm d'fhoghlaimeoirí áirithe FET agus an rogha le haghaidh scrúduithe scríofa na Samhna.

Is cumasóir tábhachtach é maoiniú chun na roghanna cearta a dhéanamh, lena n-áirítear an rogha do ghníomhaíochtaí choiteann le HE. D'ainneoin sin, tá pointe teannais leanúnach ann idir ETB agus bunaitheoirí maidir le leithdháileadh deontais agus treo na dtosaíochtaí bliantúla. Úsáideann an samhail reatha cur chuige maoinithe bunaithe ar ionchuir/torthaí straitéiseacha modhnaithe.

Ar bhealach leathan, táthar ag súil go mbeidh foráil lán-aimseartha agus páirt-aimseartha ETB FET creidiúnaithe ag leibhéil 5-6 ar an gCreat Náisiúnta Cáilíochta (NFQ) ag seachadadh tionchair margaidh le obair níos airde, rátaí coinneála níos airde agus uimhreacha deimhniúcháin níos airde ná Leibhéil 1-4 NFQ. Ó dhearcadh bainistithe, ní fiú an bunbheart céanna a chur i bhfeidhm ar gach forálacha chun leithdháilte maoinithe a ríomhadh más mian le ETB tosaíochtaí sóisialta agus eacnamaíoch athraitheacha an R. 'tais a sheachadadh.

Ils dosheachanta go gcuirtear foráil NFQ L5-6 ag barr an chlár maoinithe mar sin. Mar dhea, is iondúil a imríonn sé tarraingt níos láidre ar na acmhainní airgeadais teoranta ar fáil. Dá bharr sin, is féidir leis foráil L1-L4 NFQ a mharcáil amach mar níos neamhthábhachtaí ann féin. Ní aontaíonn ETB leis an gcur chuige ‘dhá-shraith’ seo agus is cinnte nach mian leo aon ghníomhaíocht choiteann a fheiceáil ag claochlú sa tríú sraith ar bharr.

Ní aontaíonn an earnáil ETB FET leis an gcur chuige dhá shraith toisc go ritheann sé i gcoinne misin ionchuimsithigh fadbhunaithe ‘doras oscailte’ le breisoideachas agus oiliúint, chomh maith le clár foghlama ar feadh agus ar fud an tsaoil. Ní ardaíonn Acht Bhoird Oideachais agus Oiliúna 2013 aon fhoráil ar leith thar na gceann eile²¹. Is dócha, ós rud é go bhfuil SOLAS ag athbhreithniú a shamhlach maoinithe, go mbeidh an cur chuige ‘sraithe’ athchurtha le samhail níos caolchúiseach a aithníonn cúnamh gach leibhéal forála ETB agus a thiomáineann feidhmíocht agus tionchar dá réir.

Tá sé níos dóchúil go mbeidh an clár Náisiúnta Iar-Ardteist (PLC) ar cheann de na féidearthachtaí á gcur san áireamh i gcomhair buntáistí gasta i dtéarmaí gníomhaíochtaí choiteann ag lucht déanta polasaithe, bunaitheoirí agus ceantair ETB eile. Bheadh sé sin ina chlár nádúrtha ‘rogha’ agus tá buanna ag an gcu chuige, ós rud é go bhfuil naisc agus cosáin reatha go dtí HE bunaithe go maith istigh ann. Tá cohórt ann freisin le cúrsaí PLC ina bhfuil an príomh-bhéim ar an iontráil díreach chuig an margadh saothair. Bheadh an cuma air go gcuimsíonn PLC an chuid is fearr den dá thaobh sin i dtéarmaí roghanna don fhoghlaiméoir agus príomh-mheadaracht mhaoinithe (dul ar aghaidh go dtí HE agus torthaí fostaíochta láidre).

Dá bhrí sin, déanann sé ciall tógáil ar an samhail PLC, ach ní hé sin an t-aon rogha ar oscailt do ETB.

An aidhm is mó ná a bheith oscailte do roghanna cosúla i gcomhair gach sealbhóirí teastais ETB L5 agus L6 NFQ (nó coibhéiseach) i gcúrsaí oiliúna agus cineálacha eile áiseanna, gan bhrath ar cén áit a thosaíonn a n-aistear, cén chineál clár atá ar siúl acu nó cén áit atá sé bunaithe.

Ar deireadh, leagann dréacht ar pháipéar DES síos go n-úsáideann córas oideachais treasaigh níos láidre na téarmaí ‘comhtháthú’ agus ‘comhoibríocht’ go minic agus go hinmhalartaithe. D’fhéadfadh go mbeidh go leor bríonna difriúla ag na téarmaí sin do lucht déanta polasaithe, cleachtóirí amhail ETB agus príomh-fhaisnéiseoirí eile. Mar a thuigtear go ginearálta, go hiondúil bíonn comhoibríocht níos mó riachtanach i gcomhair a thuilleadh comhtháthú. Ach ní theastaíonn comhtháthú ón gcomhoibríocht.

Go gairid, an buairt atá ag ETB ná gur féidir le córas amháin, is é sin FET, a bheith fo-ghlactha isteach in HE faoi réir struchtúir rialachais corparáidigh amháin. D’fhéadfaí é sin a chur i bhfeidhm ar chlár náisiúnta, m.s. PLC nó go sonrach leis na cúrsaí PLC sin, ina bhfuil béim ar dul ar aghaidh go dtí HE. Ach ar chóir don ‘chomhtháthú’ ‘comhoibríocht’ a léiriú agus cruthú go bhfuil aon bhuairtí maidir leis sin gan bhunús? Arís, bheadh soiléiriú ón gcóras polasaithe úsáideach. Ciallaíonn tuiscint ETB ar cad is brí le comhoibríocht i gcomhthéacs oideachais treasaigh mar a leanas

²¹ Cuid 2, Cuid 10, 1.C.

An bealach ar féidir le daoine aonair/foirne ETB agus daoine aonair/foirne HE oibriú le chéile agus le comhpháirtithe eile, chun eolas ar leithligh agus roinnte a cheadú ar FET agus HE, éifeacht chomhaontachais a thabhairt ar chlár agus seirbhísí á gcur ar fáil d'fhoghlaimoirí.

Ar deireadh, tá ETB/FET ag súil freisin nach mbeidh droch-thionchar ar na tacaíochtaí oideachais agus airgeadais reatha d'fhoghlaimoirí de bharr teacht faoi réir oideachais treasaigh. Mar shampla, incháilitheacht don Liúntas Ar ais go dtí Oideachais le taobh PLC le taobh PLC ag dul ar aghaidh go HE chomh maith le incháilitheacht do liúntais oiliúna.

CUID 2B

EARNÁIL ETB FET Fís don Oideachas Treasach

CUID 2B

EARNÁIL ETB FET Fís don Oideachas Treasach

Suíomh FET

San earnáil FET, bíonn institiúidí agus meascán forála sonrach do gach contae. Bíonn a leithéid fíor freisin do chórais oideachais treasach. Is minic a bhíonn an dá cheann mar thoradh le spreagadh ó chodanna eile an chórais sóisialaigh, eacnamaíoch agus polaitiúla. D'fhéadfaí go mbeidh san áireamh leis cláir nua don rialtais, athchóirithe oideachais, athchóirithe slándála shóisialaigh agus targaidí fuinnimh comhshaoil/ghlas. De ghnáth is é FET an córas oideachais is lú aonchineálachais agus aontais, agus bíonn sé ag leibhéal treasach tar éis an dara leibhéal agus in aice leis ach fós taobh thiar ardoideachais.

Léiríonn trí shampla thíos nádúr FET sonrach don tír taobh le oideachas treasach. Comhdhéanann an chéad shampla córas treasach le trí eilimint. Ní bheadh an chéad phointe urchair as áit laistigh ETB

Sa tSeapáin, tá trí chomhpháirt ag oideachas treasach, (astu sin bheadh an chéad dhá cheann compordach laistigh an earnála FET in Éirinn). Is iad seo an trí chomhpháirt ná

- Scoileanna speisialaithe a chuireann cúrsaí dhá bhliana ar fáil, gairme go hiondúil, m.s. Gruagaireacht, faisean, cúram, gnó.
- Ollscoileanna gearrtearma cosúil le scoileanna saineolais (cúrsaí 2 bhliana) ach le níos lú béime sa ghairm (iarrtar ar fhoghlaimeoirí staidéar a dhéanamh ar ábhair eile lasmuigh dá rogha).
- Ollscoileanna (800), astu sin
 - o 90 ar Ollscoileanna Náisiúnta iad a fhaigheann maoiniú ón Rialtas
 - o 100 ar Ollscoileanna Poiblí rite ag an maoracht ina bhfuil an ollscoil
 - o 600 Ollscoil Phríobháideach nach bhfaigheann aon mhaoiniú an stáit agus atá an-chostasach dá bharr. De ghnáth bíonn áiseanna níos fearr acu agus comhdhéanann siad os cionn trí cheathrú de na mic léinn go léir.

Tá cumraíocht dhifriúil oideachais treasaigh ag an ndara sampla.

Cuireann Rialtas UK san áireamh le sainmhíniú ar Bhreisoideachas 'staidéar i ndiaidh meánoideachais nach bhfuil mar chuid le ardoideachas (is é sin, gan é a ghlacadh mar chuid de chéim fochéime nó iarchéime). Bíonn dé-shainordú aige - chun cloí le riachtanais an phobail agus a bheith i gceannas ar athbheochan i scileanna teicniúla ardleibhéil. Fanann sé ar leithligh ó ardoideachas agus lasmuigh oideachais treasaigh. Sheachadadh coláistí breisoideachais (FEC) i Sasana cúrsaí ardoideachais i gcomhair páirt-aimseartha áirithe (HE bunaithe sa choláiste) in ardscileanna - chomh maith le réimse traidisiúnta cúrsaí coibhéiseach le Leibhéal 1-6 NFQ.

Tá scileanna teicniúla níos airde ag leibhéal 4 agus 5 (UK), lena n-áirítear Ardteastais Náisiúnta agus Dioplómaí, Céimeanna Fondúireachta (coibhéiseach le Leibhéal NFQ 6 na hÉireann) agus saincheadaíonn siad céimeanna Ollscoile áirithe.

Cuimsíonn an tríú shampla breisoideachas mar chuid de chóras treasach agus tá an HE a sholáthraíonn sé ar leithligh ó na Ollscoileanna. D'fhéadfaí cur síos a thabhairt air i dtéarmaí Éireannacha mar mhalgam go leor forála ETB agus IoT le chéile.

Comhdhéanann Breisoideachas na hAlbain 26 Cúrsa (Coláistí na hAlbain) agus tá sé mar chuid den chóras oideachais treasaigh in Albain. Tá siad maoinithe ag eintiteas amháin, Comhairle Maoinithe na hAlbain - a thugann maoiniú freisin do 19 Ollscoil. Soláthraíonn na 'Coláistí' FE cúrsaí ag coibhéis NFQ na hÉireann Leibhéil 2-8 san áireamh (lena n-áirítear céimeanna). Tá foráil ardoideachais sna coláistí sin difriúil ó Ollscoileanna. Glaoitear 'Ollcholaistí' ar chuid de na coláistí sin, ag freastail ar 40,000+ mac léinn. De ghnáth, soláthraíonn Coláiste ceithre chatagóir cúrsaí, coibhéiseach go ginearálta le Leibhéil NFQ na hÉireann 2, 3, 4; Leibhéal 5; Leibhéal 6; Leibhéal 7/8 (Céim).

An pointe is tábhachtaí ná coincheap FET mar fheiniméan dinimiciúil a léiríonn tosaíochtaí, luachanna, ionchais agus noirm sonracha don tír. Go hiondúil is na gnéithe sin a dheimhníonn cén áit ina bhfuil sé i dtaca le oideachas treasach.

Dearcthaí Teoiriciúla

Tá dearcthaí teoiriciúla ciallmhara ann a thacaíonn le réimse buntáistí sóisialta tábhachtacha ag baint le foghlaim trí ETB (chomh maith le fostaíocht). Is féidir leis an inneachar agus modhanna foghlama muinín agus féinmheas a chothú i measc na mac léinn. Cuireann siad freisin go leor ionchuir ar fáil a thacaíonn le idirghníomhaíocht an duine aonair le saol teaghlaigh agus sibhialta níos ginearálta (m.s. Inniúlacht an teaghlaigh).

Ní bhíonn ionchuir foghlama dírithe go hiomlán ar scileanna agus inniúlachtaí a bhaineann leis an bpost a thabhairt (cé go bhfuil siad sin an-tábhachtach). Go hiondúil, is iad na tacair scileanna is éifeachtaí iad ar féidir a aistriú agus na cinn idirphearsanta chun foghlaimeoirí FET a threallmhú agus a chumhachtú chun bainistíocht a thabhairt ar go leor cúinsí casta taobh amuigh den obair (agus san obair). Tagraítear dóibh freisin mar scileanna 'boga' nó 'lárnach', tá siad os cionn agus níos airde ná an tacar is tábhachtaí scileanna do go leor foghlaimeoirí ETB. Bíonn siad saincheaptha go leor agus lárnach d'fholláine go leor daoine aonair agus pobail freastalaithe ag ETB. Is dea-shampla é oideachas pobail ar fhoráil ina bhfuil na scileanna sin lárnach le aidhmeanna ionchuimsithe sóisialta a mhéadaíonn, trí chumhachtú do dhaoine aonair agus pobail a fhorbairt.

Éiríonn na scileanna sin, i ngeall ar a nádúr, deacair do go leor daoine a thuiscint, a shonrú agus a aithint, lena n-áirítear acu sin a deireann go bhfuil siad an-tábhachtach, is é sin fostaíthe. An chúis ná go bhfanann sé mar dhúshlán a dtionchar a thomhais, cé go dtacaíonn siad go hiondúil le feabhsuithe i meonta agus luachanna a thiomáineann torthaí sóisialta agus eacnamaíoch níos leithne agus níos fearr d'fhoghlaimeoirí (a nglaoitear 'torthaí crua' orthu). Tá Grúpa Ionchuimsithe Gníomhaigh ETB FET ar na buntáistí níos leithne foghlama ag cur lenár dtuiscint as éifeachtacht na scileanna sin.

Ós rud é go bhfuil siad éalaitheach i dtéarmaí méadrachta, d'fhéadfadh sin eascrú, ó thaobh cuid acu, i sceptheadas, agus sin an chúis leis an áit a d'fhéadfaí iad a chur in áiteanna

Is féidir le deacracht chun méadracht a sholáthar do scileanna boga eascrú i scribeachas maidir lena n-éifeachtacht agus ó shin a n-áit i dtosaíochtaí mhaoinithe

Tuiscint roinnte a fhorbairt

De réir cosúlachta, tá cuid den chóras FET i ndiaidh tuiscint níos casta a fhorbairt ar choincheap TES agus cuireann sé é i bhfeidhm ar an earnáil ETB FET. Dar le cur i láthair SOLAS²² in 2019 maidir leis an Straitéis FET nua, *‘Tá creat i bhfeidhm againn anois i gcomhair córais breisoideachais agus oiliúna straitéiseach comhtháite...’ agus ‘Creat Oideachais Treasaigh [agus go bhfuil] Coincheap an chórais oideachais treasaigh tugtha isteach le pleananna do chreat a nascann FET agus HE.’* Luann postáil SOLAS ar Twitter ar an 12 Meitheamh 2020 go raibh *‘go leor dea-oibre chun cur chuige treasach a leabú ar fud FET/HE...’*

Níl tuiscint ar choincheap Oideachais an EARNÁLA ETB FET agus a leabú ar fud FET agus HE comhlíonta.

Cé go bhfuil soiléire ann gur soláthraithe oideachais treasaigh iad ETB (agus eile), chuirfeadh ETB fáilte roimh shainmhíniú ar oideachas treasach agus ról is feidhm an earnála ETB FET istigh ann. Tá go leor ceistanna ann le n-iarradh:

- An athrú é an téarma ‘Oideachas Treasach’ ó ‘FET’ agus ‘HE’ nó an léiríonn sé athrú níos bunúsaí? Más ea, cad é an t-athrú sin?
- An bhfuil gach foráil ETB san áireamh?
- An bhfuil FET maoinithe go poiblí eile ag SOLAS agus FET eile maoinithe ag an Rialtas, mar shampla Pobal, san áireamh?²³
- An bhfuil gach soláthraithe príobháideacha FET curtha leis an oideachas treasach?
- Cén chritéir a úsáidtear i gcomhair ionchuimsithe soláthraithe FET sa chóras treasach?
- An bhfuil sin mar chuid de phlean níos fadtéarmaí do FET agus HE?

Deiseanna Reatha chun Dul ar Aghaidh (Aistrithe)

Tá ról oideachais agus oiliúna lena n-áirítear an earnáil ETB FET lárnach do straitéis iomlán an Rialtais atá sa *‘Treochlár um Ionchuimsiú Sóisialta 2020-2025 Uaillmhian, Aidhmeanna agus Tiomantais’* foilsithe in Eanáir 2020. Is aidhm leis tógáil ar straitéisí ionchuimsithe reatha, lena n-áirítear oideachas, forbartha ar fud an Rialtais thar am agus lena n-áirítear ionchuimsiú sóisialta mar phríomh-aidhm. Is aidhm leis an treochlár seo líon na ndaoine i mbochtanas leanúnach in Éirinn a laghdú agus ionchuimsiú sóisialta a mhéadú dóibh sin is mó atá faoi mhíbhuntáiste.

²² Mar shampla, don Fhóram Treoraíochta Náisiúnta, 2 Aibreán 2019.

²³ Chomh maith leis, tugann Pobal mar chuid dá réim leathan, idirghabhálacha oideachais agus oiliúna freisin do dhaoine difhostaithe go fadtréimhseach, daoine óga, feirmeoirí / iascairí, teaghlaigh, Taisteálaithe, daoine níos sine agus iar-phríosúnaithe. Tugann DEASP riarachán ar Dheontas Tacaíochta Oiliúna deartha chun rochtain gasta a mhaoiniú don oiliúint ghearrtéarma nó bainteach le idirghabhálacha do chuardaitheoirí poist ar an taifead beo á dtacú ag an roinn.

Gheall an Rialtas freisin go mbeadh forálacha sonracha san áireamh leis an Straitéis FET 2020-2024 nua chun tacú le grúpaí 'neamh-ghníomhacha' chun páirt a ghlacadh in oideachas agus oiliúint mar chéim i dtreo na fostaíochta. Áirítear leis an Straitéis Óige Náisiúnta 2015-2020 aidhm sonracha a aithníonn go bhfuil cumas níos mó ag daoine óga chun páirt a ghlacadh sa mhargadh saothair trí scileanna agus inniúlacht fheabhsaithe. Cuidíonn sé sin le aidhm níos leithne na straitéise sin chun a cheadú do dhaoine óga a n-acmhainneacht iomlán a bhaint amach.

Is fiú i gcónaí a lua, in aghaidh an chúlra polasaithe sin, an tábhacht a bhaineann le cumasú d'fhoghlaimeoirí ETB agus iad sin atá 'faoi riosca' saineúil, chun dul ar aghaidh go dtí HE. Déantar taighde maith ar fheabhsúcháin i ndeiseanna saoil agus cúinsí dóibh sin a bhfuil ardleibhéal oideachais acu (agus míbhuntáistí atá roimh dhaoine le leibhéal oideachais agus scileanna níos ísle) lena n-áirítear deiseanna poist. Tá an córas polasaithe do bhréagnaithe maidir le bealaí níos cothroma comhtháiteach a sholáthar do HE²⁴. D'ainneoin sin, léiríonn taighde ag an HEA nach bhfuil cothromas rochtana ar ardoideachas chomh leathan agus ba chóir dó a bheith.

Cé go bhfuil bealaí aistrithe reatha ón earnáil ETB FET go dtí HE oscailte follasach, tá ról oirirc ag an gClár Teastais Náisiúnta Iar-Ardteist (PLC) trí an Scéim Naisc Oideachais (HELS) le timpeall 5,000 foghlaimeoir PLC ag aistriú go dtí HE gach bliain. Cé go bhfuil socrúcháin áitiúla ann eisiach d'institiúid amháin nó dhó, go príomha, is iondúil d'fhoghlaimeoirí ar chineálacha eile forála ETB FET amhail Printíseacht, Ógtheagmháil agus Scileanna Sonracha teacht san áireamh le líon beag go leor aistrithe (100).

Áirítear le bealaí aistrithe reatha:

- Scéim Naisc Ardoideachais (HELS) a nascann cúrsaí áirithe le teastais leibhéal QQI 5 agus 6 i gcoláistí ETB FET don chéad bhliain i gcúrsaí ardoideachais áirithe in HEI rannpháirteacha (800+ nasc).
- Is féidir le líon beag teastais déanta roimhe ag FÁS, Teagasc agus Fáilte Ireland ar an NFQ dul ar aghaidh go dtí cláir HEI a cheadú.
- Socrúcháin an Ghréasáin Réigiúnaigh mar shampla:
 - o NEFHEA, (Comhaontas Ardoideachais agus Breisoideachais an Oirthuaiscirt) agus MEND (Lár na Tíre, an Oirthear, Tuaisceart Áth Cliath). An príomh-aidhm ná foghlaimeoirí a chur ar aghaidh, a rochtain, a aistriú agus a chur chun cinn idir áiseanna Breisoideachais agus Ardoideachais laistigh na réigiúin sin.

Bhunaigh OÉ Gaillimh Grúpa Oibre Breisoideachais go dtí Ardoideachas. Sa ghrúpa seo, feictear ionadaithe ó chúig choláiste a chomhdhéanann

- o OÉ Gaillimh agus ETB Gaillimh Ros Comáin (GRETB).
- o Socrúcháin faoi struchtúir fhóraithe scileanna réigiúnacha.
- Iontráil leathan ar bhonn iomaíoch d'Ollscoil Chorcaigh d'fhoghlaimeoirí FET a bhfuil teastas aitheanta Leibhéal QQI 5 nó 6 acu.
- Comhaontú urlabhraíochta idir ETB Chabháin Mhuineacháin agus DKIT (agus comhpháirtithe HE eile) chun dul ar aghaidh go dtí Leibhéal QQI 6 a éascú go dtí an dara bhliain chlár céime.
- Socrúcháin bealaigh dhul ar aghaidh Institiúide Teicneolaíochta Phort Láirge do Choláistí FET comhpháirtíochta i réigiún an oirdheiscirt (Iasmuigh HELS agus CAO).

²⁴ Mar shampla, Straitéis Náisiúnta don Ardoideachas go dtí 2030, Plean Náisiúnta um Chothromas Rochtana ar Ardoideachas 2015-2019, Straitéis Breisoideachais agus Oiliúna SOLAS 2014-2019, Creat Feidhmíochta Straitéisigh don Ardoideachas.

- i • Rochtain do Theastas IoT Leitir Ceanainn i Staidéir Ullmhúcháin d'fhoghlaimeoirí Ógtheagmhála [agus daoine aonair incháilithe eile amhail iad a bhfuil an Ardteistiméireacht Fheidhmeach (160 creidiúint) acu agus iontrálaithe lánfhásta].
- Socrúcháin bealaigh maidir le céimithe VTOS (tiomnaithe agus scaipthe).
- Cásanna iontrála bunaithe ar inniúlacht go dtí cúrsaí áirithe (m.s. TU Bhaile Bhlainséir) deartha chun oiliúna d'earcaithe leis an gcomhlacht (bunriachtanas ráite ná an Ardteist + Triail Mhianaigh) ach *'ina gcuirtear fáilte roimh cháilíochtaí Leibhéil QQI 5 agus 6'*

Is fiú príomh-phointí áirithe maidir leis na socrúcháin thuas a lua:

- Lasmuigh PLC níl go leor dul chun cinn ó chlár ETB FET eile go dtí HE.
- Fanann foráil FET ETB áirithe ag Leibhéal 5 agus 6 NFQ lasmuigh HELS.
- Cé go bhfuil dul chun cinn áirithe do shealbhóirí Teastais FET QQI ó fhoráil neamh-PLC, bíonn sé teoranta agus ansmachtúil i nádúr, mar shampla d'fhéadfadh HEI glacadh nó gan ghlacadh le Teastas Casta Leibhéil 6 (Printíseacht).
- Tá dul ar aghaidh foghlaimeora FET go dtí ollscoileanna níos roghnaitheach, go háirithe ag úsáid cuótaí (tá an earnáil ollscoile ag díriú air sin).
- Bíonn go leor de na socrúcháin lasmuigh HELS logánta ina nádúr - ETB amháin agus HEI amháin ar ghréasán réigiúnach/áitiúil ETB agus HEI,
- Tá rochtain i gcásanna áirithe teoranta do dhaoine aonair earcaithe cheana ag an bhfostóir.

In achoimre, tá riachtanas ann i gcomhair córais aontaithe in áit a bheith aonfhoirmithe d'aistrithe, a chlúdaíonn sealbhóirí teastais ETB FET AN EARNÁLA L5 agus L6, ag coinneáil cad atá ann cheana agus ag tógáil air.

EARNÁIL ETB FET Fís don Oideachas Treasach

Tá go leor oibre ar siúil maidir le cosáin ón earnáil ETB FET go dtí FET agus ón earnáil ETB FET go dtí HE. Is gá tógáil agus fairsingiú air sin. Má táimid tiomanta i bhfírinne le TES lárnaithe ar an bhfoghlaimeoir, agus más gá go mbeidh deis chomhionann ann do **gach** foghlaimeoirí FET tríd an earnáil ETB FET agus ó FET go dtí HE agus ó thrasna forála speictrim ETB.

Tuigtear oideachas treasach mar chontanaim ar feadh agus ar fud an tsaoil a chorpraíonn gach Leibhéal NFQ 1-10. Cuimsíonn sé gach foráil ETB FET a théann i dtreo teastais ag Leibhéal 1 go 6 sa Chreat Náisiúnta Cáilíochtaí (nó coibhéiseach) agus áirítear leis eilimintí ETB clár choitinn agus foráil ETB FET neamh-chreidiúnaithe. Samhlaíonn sé gach foghlaimeoirí ETB, d'ainneoin a bpointe tosaithe, lena gcáilíochtaí, taithí agus foghlaim roimhe aitheanta go maith agus rochtain aontaithe ETB/QQI, aistriú agus roghanna dhul ar aghaidh ar oscailt dóibh ar an gcontanaim chun cloí leis na riachtanais foghlama lena gcúinsí agus spriocanna áirithe.

Dá réir, ionas go mbeidh sprid na físe seo reatha go leor d'fhoghlaimeoirí, is fiú cuimhniú dúinne go bhfuil oibleagáid ag soláthraithe treasach lena n-áirítear ETB treoirlínte QA reachtúla a chur i bhfeidhm go hiomlán maidir le aitheantas cóir do cháilíochtaí oideachais agus oiliúna. Áirítear leis sin tréimhsí staidéir agus foghlama roimhe (lena n-áirítear foghlaim neamhfhoirmiúil)²⁵.

Leis sin, tá oibleagáid freisin ag ETB (agus soláthraithe eile) chun:

- Bealaigh aistrithe agus dul ar aghaidh a aithint i dtreo, agus ar aghaidh arís ó gach cláir a théann go dtí teastais sa chreat.
- Aonearmaisíaititheashonrúsnateastaisadtéannagcláirina dtreo, atheastaíonn chun aistrithe nó dul ar aghaidh.
- Na oiriúnaithe riachtanacha a dhéanamh do chlár chun a éascú do rannpháirtithe chun aistrithe rathúla a dhéanamh; tagraíonn an nós imeachta sin do riachtanais rannpháirtíochta gach foghlaimeoirí, ach go háirithe dóibh sin atá ag rochtain gach clár trí bhealaigh neamhchaighdeánacha, agus áirítear leis aistriú nó dul ar aghaidh isteach agus amach ó chlár²⁶.

Sa bhealach sin, is féidir le gach ceann de na cúrsaí ETB FET a bheith nasctha go foirmiúil le ar a laghad cúrsa amháin ag an gcéad leibhéal NFQ eile. Anuas air sin, oibreoidh naisc iontu féin, is cuma cé chomh soiléir a luaitear i mbróisiúir i gcúrsa agus ábhar poiblíochta, de réir intinne amháin agus déanfaidh siad torthaí níos fearr a sheachadadh nuair a bhíonn deiseanna cosúla ag foghlaimeoirí ETB FET chun rochtain a fháil ar threoraíocht ardchaighdeán fíor-ama agus tacaíocht chun roghanna níos ciallmhara a dhéanamh ar roghanna gairmréime agus cúrsa.

Ós rud é go bhfuil timpeall 20,000 cúrsa á soláthair ag an earnáil ETB FET gach bliain, níor chóir gannmheas a thabhairt ar mhéid an taise. Cé go bhfuil sí dochraideach, tá an obair riachtanach d'earnáil ETB FET níos comhtháite agus TES níos láidre.

Sa bhealach céanna, ní chuimsíonn an fhís ciorcail dearga a dhearadh timpeall leibhéil forála 5/6 NFQ nó timpeall cláir náisiúnta sonracha laistigh an fhorála sin amhail PLC. Tá an fhís seo beartaithe go sonrach chun TES a chur chun cinn, ó thaobh aireachtála agus réaltachta, atá léirithe ag contanam cothrománach aontaithe le cosáin ar feadh agus ar fud an tsaoil, difriúil ó chosán ordlathach ar feadh línte:

- Gan chreidiúnú agus Leibhéal 1-4.
- Leibhéal 5-6 neamh-PLC.
- Leibhéal 5-6 PLC.
- Leibhéal HE 6 -10.

Murach sin, is dócha go mbeadh acmhainní foghlama agus deiseanna saoil foghlaimeoirí FET ar Sraitheanna 1-2, a bhfuil an méid is mó buntáistí acu ó TES cuimsitheach, laghdaithe tuilleadh. D'ainneoin sin, spreagtar do ETB nach mbaineann cur chuige nua ar TES le breisoideachas agus oiliúint agus ardoideachas a chumasc. Baineann sé, áfach, le leibhéil níos mó comhoibríochta.

Tá an earnáil ETB FET tiomanta go hiomlán le léirchruinneas níos fearr, comhoibríocht ardaithe agus comhoibríocht níos láidre le HE agus gallshealbhóirí eile. Beidh na bealaí oibre sin riachtanach i gcomhair TES rathúil agus FET níos rathúla

²⁵ Treoirlínte QA Reachtúla Lárnach QQI - Iontráil, Rochtain agus Aitheantas an Fhoghlaimeora.

²⁶ Athráiteas an Pholasaithe QQI 'Polasaí agus Critéir Rochtana, Aistrithe agus Dul ar Aghaidh Maidir le Foghlaimeoirí do Sholáthraithe Breisoideachais agus Ardoideachais agus Oiliúna' (2015).

Glactar le sainiúlacht, éagsúlacht agus raon geografach ETB agus a neasacht le go leor pobail ar fud na tíre mar cheann de phríomh-láidreachtaí agus solúbthachtaí ar féidir leo a thabhairt do TES. Tá acmhainn acu chun roghanna cuimsitheacha logánta a sheachadadh, lena n-áirítear iad sin a eascraíonn in HE, a léiríonn go maith an scaipeadh déimeagrafach agus geografach.

An samhail comh-sheachadta '2+2'

Is spreagúil tiomantas an Rialtais a fheiceáil le cinntiú go bhfuil gach cúrsaí breisoideachais agus oiliúna nasctha le ar a laghad cúrsa ollscoile amháin nuair is cuí, ag soláthar léarscáile do mhic léinn ar mhian leo leanúint lena staidéir. Fothaíonn an tiomantas seo freisin tairiscintí ETB (thíos) maidir le gníomhaíocht choiteann le HE. Ciallaíonn a thuilleadh spreagtha le haghaidh TES rathúil an scéal é go roinneann ETB 'spás' NFQ Leibhéil 6 cheana le HE.

Spás comhoibríoch go nádúrtha is ea é sin i gcomhair gníomhaíochta choiteann (chun amhras a sheachaint, fanann béim ar 'spás **roinnte**' in áit a bheith ar 'spás tosaíochta'). Mar shampla, oibríonn ETB Chorcaigh agus Institiúid Teicneolaíochta Chorcaigh clár **comh-fhorbartha agus comh-sheachadta** do go leor blianta (comh-sheachadadh **aon chlár amháin**). Tagraítear dó sin go minic mar shamhal '2+2' agus luaitear é thíos i gcás-staidéar agus i bhformáid léaráide.

Difriúil ó FE i Sasana nó in Albain, tá caidreamh comhoibríoch domhain idir an chuid ETB agus an chuid HE leis an gclár '2+2' (nó díorthach) le soláthraithe agus an clár leabaithe sa chóras treasach.

Ní gá go gcomhdhéanfaidh an samhail seo i gcónaí ceithre bhliana nó fiú deighilt ama caite in FET agus HE. Is féidir é a oiriúnú chun cuntas a ghlacadh de cad atá an soláthraí in ann a sholáthar ar cén chuid den chlár coiteann. Mar shampla, d'fhéadfadh samhail '1+3' a bheith ann (bliain amháin in ETB agus trí bhliana in HE) nó samhail bliana 'bliain amháin + bliain amháin' nó samhail trí mhí agus 6 mhí ('3+6') agus mar sin de.

An pointe ná gur féidir clár roinnte a chomh-fhorbairt agus a chomh-sheachadadh ar bhealach a optamaíonn an ghairmréim agus roghanna optamaithe d'fhoghlaimeoirí agus a fhaigheann saineolas ETB/HE chun nuálaíocht agus éifeachtachtaí a sheachadadh laistigh an chórais treasaigh. Sruthaíonn struchtúr an chlár, lena n-áirítear faid agus cineál seachadta, ón bprionsabal sin.

Cás-staidéir Chorcaigh

Seachadaíonn ETB Chorcaigh (CETB) cúrsaí a théann i streo cáilíochta aitheanta in Oideachas Montessori le breis is 20 bliain anuas. I ndiaidh athbhreithnithe ar an fhoráil seo bhí suim ag Institiúid Teicneolaíochta Chorcaigh (CIT) chun clár athchuir a fhorbairt. D'ainneoin sin, dá raibh sé sin ina rogha aonair, bheadh tionchar suntasach ar ofrálacha CETB. Cé go raibh saineolas éigin ag CIT sa réimse Montessori, aithníodh go raibh leibhéal níos mó taithí in CETB. D'aontaigh CETB le CIT clár céime onórach 2+2 Leibhéil 8 a fhorbairt in Oideachas Montessori, le CETB ag seachadadh agus ag deimhniú an chéad dhá bhliain mar phríomhábhar leibhéil QQI 6 agus CIT ag seachadadh is ag deimhniú an dá bhliana deiridh. Níl iontrálacha Bhliain 1 nó 2 ag CIT sa chlár.

Tá dea-shamplaí ann ar shamhlacha cosáin gearrtéarmacha (go teicniúil gan chomh-fhorbairt agus chomh-sheachadadh an chláir céanna amhail i gCorcaigh). Mar shampla, tá sraith cláir i bhfeidhm ag ETB Chabháin agus Mhuineacháin a bhaineann le mic léinn ag críochnú an chéad bhliana dá dteastas go háitiúil agus ag dul ar aghaidh go dtí an dara bhliain dá dteastas in mar shampla IoT Baile Átha Luain, IoT Leitir Ceanainn nó IoT Dún Dealgain. D'fhéadfadh sé a bheith ciallmhar na socrúcháin sin a chur in oiriúint **nuair is cuí** don samhail '2+2' nó díorthach.

Cás-staidéar Chabháin Mhuineacháin

Tá comhaontú urlabhraíochta idir Chabháin Mhuineacháin agus DKIT chun dul ar aghaidh go dtí Leibhéal QQI 6 a éascú go dtí an dara bhliain chlár céime. Tá comhaontuithe comhoibríochta idir ionaid agus seirbhísí CMETB FET agus comhaontaithe comhoibríochta i bhfeidhm le heagraíochtaí comhpháirtithe. I measc aidhmeanna na gcomhaontuithe sin, áirítear deiseanna dul ar aghaidh do mhic léinn a mhéadú ó na ionaid/seirbhísí sin go dtí an eagraíocht chomhpháirtithe, ag tacú leis an bhfoghlaim chun an t-aistriú sin a dhéanamh. Tá na socrúcháin sin ann faoi láthair le: Institiúid Teicneolaíochta Átha Luain, Institiúid Teicneolaíochta Dhún Dealgain, Ospidéal San Séamais, Institiúid Teicneolaíochta Leitir Ceanainn, Coláiste St Angela, Sligeach, Coláiste Ollscoile an tSrutháin Mhilis, Béal Feirste, Institiúid Teicneolaíochta Sligh

Áirítear le samplaí eile gníomhaíochtaí thacaíochta choiteann reatha ETB ag tacú le foghlaimoirí i suíomhanna HE:

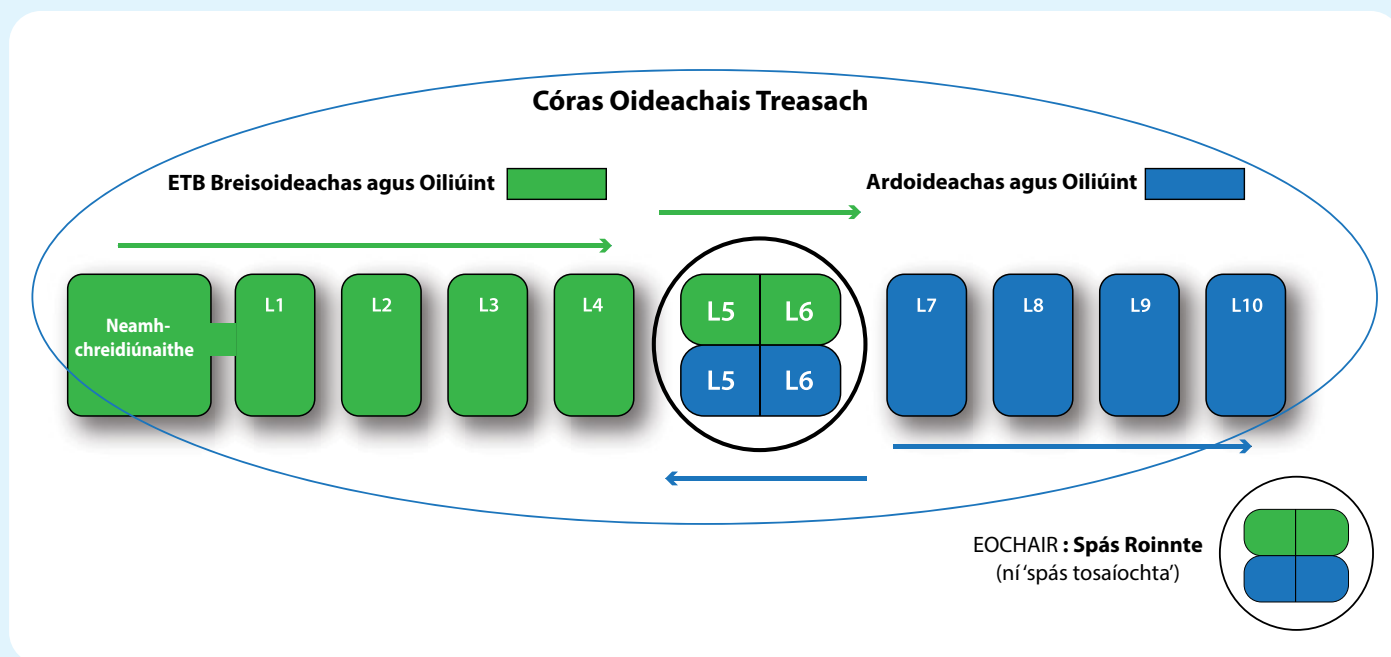
- Oibreacha sheirbhísí tacaíochta d'fhoghlaimoirí in ETB Lú Mí le printísigh ag soláthair tacaíochta inniúlachta chun cuidiú leo foghlaim ar aghaidh go Céim 4 agus 6 sna HEI.
- Baineann mic léinn leas as English for Speakers of Other Languages (ESOL) soláthraithe in ETB agus iad ag staidéar in HEI.
- Mar chuid de Straitéis Rialachais Dearbhaithe Cáilíochta ETB, bunaíodh Comhairle Cáilíochta FET an bhliain seo le ionadaíocht ó GMIT agus OÉG.

Tá dhá fo-eilimint ag eilimint ETB FET 'spáis roinnte' de réir luaite san earnáil ETB FET i gcomhair oideachais treasaigh: NFQ Leibhéil 5 agus Leibhéil 6. Arís, tá an fhís an-soiléir nach 'spás tosaíochta' é an foráil seo ach gur spás roinnte comhoibríoch atá ann; ceann le luach comhionann le foráil ETB FET. Tarlaíonn sé, mar dhea, go léiríonn sé droichead amháin ó FET go dtí HE (cé gur tábhachtach an bealach sin) sa bhreis ar a fheidhm eile chun mic léinn a ullmhú don mhargadh saothair iomaíoch.

Mar is gnáth, ní bhíonn aistear an fhoghlaimora líneach ó FET go dtí HE, ach freisin ó HE go dtí FET (agus ansin b'fhéidir ar ais arís go dtí HE). Chomh maith leis, ní bhíonn gluaiseachtaí laistigh an earnála ETB FET i gcónaí líneach. Tá cáilíochtaí ardoideachais ag go leor foghlaimoirí FET agus nuashonraíonn siad a gcuid scileanna nó faigheann siad scileanna nua (agus beidh siad mar shampla cláraithe ar chlár Leibhéil 5 agus/ nó cúrsa oíche páirt-aimseartha agus mar sin de).

Is féidir coincheap '**Spáis Roinnte**' a léiriú mar a leanas:

Áirítear le buntáistí d'fhoghlaimeoirí FET le samhlacha spáis roinnte:

- o Beidh clár singil anois ag go leor de shealbhóirí teastais neamh-PLC Leibhéil 5 agus Leibhéil 6 ('2+2' nó díorthach) oscailte dóibh mar chosán aistrithe go dtí HE. Idir an dá linn, ba chóir socrúcháin aistrithe reatha, nuair is féidir, a chur in oiriúint freisin chun freastal tuilleadh le sealbhóirí teastais L5/L6 neamh-PLC.
- o Comhdhéanann foráil PLC áirithe L5 agus L6 sa réimse foghlama céanna. D'fhéadfaí na cúrsaí sin a chur san áireamh i gcomhair samhlach '2+2' nua nó díorthach. Táthar ag súil go leanfaidh socrúcháin aistrithe reatha do HE a bhaineann le PLC, sa bhreis ar aon roghanna cláir singil '2+2' nua.
- o Sna cúinsí thuas, beidh an rogha fós ag foghlaimeoirí ETB chun rochtain díreach a fháil ar an margadh saothair i ndiaidh teastais L5 nó L6 a bhaint amach - lena n-áirítear aon teastais L5 agus L6 bainte amach mar chuid de shamhal '2+2' nua nó díorthach.
- o Beidh roghanna cláir '2+2' ag daoine a chríochnaigh an scoil (nó díorthach) ar oscailt dóibh in ETB sa bhreis ar réimse forála L5 agus L6 (táthar ag súil go n-éascóidh gach foráil L5 agus L6 dul ar aghaidh go dtí HE sa bhreis ar scileanna 'in éileamh' a thabhairt d'fhoghlaimeoirí i gcomhair oibre).

Glactar le samhail comh-sheachadta printíseachta traidisiúnta mar cheann dá phríomh-láidreachtaí. Seachadaíonn ETB agus HEI bloic oideachais agus oiliúna i níos lú ná bliain amháin (ó fhad cláir iomlán ceithre bhliana - trí cheann astu leis an bhfostóir). Déanann sé ciall an cur chuige seo a chur in oiriúint freisin do chineálacha eile cláir ETB FET/HE coiteann. Déantar printíseachtaí nua áirithe a sheachadadh go heisiach ag an earnáil ETB (ag ETB amháin nó gréasán ETB). Arís, is samhail seachadta eile é sin ar féidir leis a bheith curtha san áireamh/oiriúnaithe tuilleadh.

Le ham d'fhéadfadh creat aistrithe níos aontaithe teacht chun cinn. Mar shampla, d'fhéadfadh CAO sa todhchaí roghanna cúrsa FET agus HE araon a chorprú do dhaoine a chríochnaigh an scoil, ag éascú freisin cohórt níos leithne foghlaimeoirí FET ar mian leo dul ar aghaidh go HE. B'fhéidir go mbeadh sé níos indéanta sa mheántearma iarracht a dhéanamh na socrúcháin dhul ar aghaidh FET go HE reatha go léir a aontú isteach in aistrithe ETB FET go HE amháin (lena n-áirítear socrúcháin CAO d'fhoghlaimeoirí ETB).

Tá buntáiste ag foráil ETB Leibhéal 5 agus Leibhéal 6 chun cuidiú le cláir coiteann le HE lena n-áirítear samhail '2+2' nó díorthach.

Cosáin ETB FET Inmheánacha (neamh-PLC) cás-staidéir samplach (grúpa agus aonair)

Tá go leor aistir grúpa agus aonair ag tarlú laistigh ETB. Imríonn na bealaigh sin ról an-tábhachtach i rath iomlán foghlaimeoirí ETB chun a gcuspóirí gairme agus pearsanta a bhaint amach. Déantar cuid mhaith den obair sin sa chúlra buíochas le gach duine bainteach leis.

Bíonn sé tairbheach d'fhoghlaimeoirí ETB, a dteaghligh agus foireann, agus iad ag taisteal ó leibhéal amháin foghlama go dtí an chéad cheann eile. Aithnítear é freisin gur chóir tuilleadh a dhéanamh chun cosáin a dhéanamh níos inrochtana laistigh agus thar ETB agus laistigh is thar na leibhéil céanna forála. Cuirtear sampla ar fáil ar aistir foghlaimeoirí FET a chuimsíonn Leibhéal 1-6 PLC thíos (áirítear le cuid acu dul ar aghaidh go dtí HE).

Cás-staidéar 1

Ógtheagmháil ETB Chathair Bhaile Átha Cliath

Críochnaíonn duine a d'fhág an scoil go luath QQI L4 in Ógtheagmháil. Téann sé ar aghaidh go dtí Ionad Oiliúna chun réamh-phrintíseacht a dhéanamh - nó is féidir leis dul ar aghaidh anois go dtí coláiste FE chun Bealaí go Printíseacht a ghlacadh. Tá na cláir sin nasctha go díreach le printíseachtaí náisiúnta agus soláthraíonn siad freisin eilimint oiliúna láthair oibre struchtúrtha. Ansin, faigheann an duine óg rochtain agus críochnaíonn sé an phrintíseacht.

Cás-staidéar 2

Forbairt Bhogearraí VTOS ETB Lú Mí Leibhéal 5

Tá rátaí maithe forchéimnithe ó VTOS na hUaimhe go dtí TU Bhaile Átha Cliath, cláir céime Champas Bhaile Bhlainséir m.s. Cláir B.Sc. Fóiréinsice Digití agus Cibearslándála; Ríomhaireacht; Meáin Digiteacha Cruthaitheach. Chomh maith leis, bhí iar-mhac léinn VTOS glactha i gcomhair Ard Diop. Eolaíocht i dTeicneolaíochtaí Ghréasáin (clár Foghlaim + Oibre).

Cás-staidéar 3

Seirbhís Inniúlachta Fásta (ALS) An Uaimh

Seolann ALS na hUaimhe cuid dá mhic léinn ESOL Leibhéal 3 ar aghaidh go cúrsa Leibhéal 4 VTOS na hUaimhe 'Boost Your English and Learn Customer Service Skills', ina féidir cáilíocht Leibhéal 4 i Scileanna Miondíola a bhronnadh do mhic léinn.

Cás-staidéar 4 (foghlaiméir aonair)

ETB Bhaile Átha Cliath agus Dún Laoghaire

Chuir Lisa tús le foghlaim i Seirbhís Oideachais Fásta DDLETB Bhaile Bhlainséir in 2013/2014 agus í ag idirghníomhú i mBunoideachas Fásta Dianteagaisc (ITABE) seachadta trí Sheirbhís Inniúlachta Fásta ETB ag Leibhéal QQI 3. D'fhorbair Lisa a scileanna i réimse Teicneolaíochta Faisnéise. Chuaigh sí ar aghaidh in 2014/2015 go dtí teastas Leibhéil QQI 4 i Meáin Digiteacha agus ansin in 2015/2016 fuair sí teastas Staidéir Ghinearálta Leibhéil QQI 5 ar théama Meáin Digiteacha. Chuaigh Lisa ar aghaidh ansin go dtí ITB i mBaile Bhlainséir chun Cibearshlándáil a staidéar. Bhuaigh sí gnáthchéim in 2019 (Leibhéal 7) agus ghlac sí sos óna staidéir. Dhaingnigh sí post buan in oifig Achomhairc Cánach i lár na cathrach. Tá sé ar intinn aici a leibhéal 8 a chríochnú le tacaíocht óna fostóir go gairid sa todhchaí.

Cás-staidéar 5 (foghlaiméir aonair)

Oid. Pobail ETB Chill Dara Cheatharlach

I ndiaidh d'fhoghlaiméir Leibhéal 5 agus 6 a chríochnú i gCúram Leanaí, chuaigh sé ar aghaidh chun céim a bhaint amach agus tá sé fostaithe anois mar theagascóir.

De réir taithí go dtí seo i gcomh-sheachadadh printíseachtaí traidisiúnta, iar-phrintíseachtaí nua 2016 agus socrúcháin aistrithe reatha, táthar muiníneach gur féidir comhleanúnachas chur chuige um chomh-sheachadta gníomhaíochtaí choiteann amhail an clár '2+2' agus cosáin ETB inmheánacha nua a shuiteáil. D'ainneoin sin, ós rud é go bhfuil TES rathúil ceangailte go dlúth le FET go hiomlán comhtháite, is aidhm leis an gcóras:

Go n-éascóidh ar deireadh gach ETB agus foráil L5 agus L6 rochtain díreach ar an margadh saothair **agus** cosán i dtreo HE, lena n-áirítear samhlacha comh-sheachadta mar chuid de chreat aistrithe oideachais treasaigh ionchuimsitheach.

Leis sin, beidh gach foráil EARNÁLA ETB FET ag NFQ L1-L4 nó coibhéiseach, nuair is féidir, cosáin dhul ar aghaidh díreach agus foirmiúil a chumasú d'fhoráil ag L5 agus L6.

Na bealaigh sin le cur i bhfeidhm laistigh agus thar ETB ar bhonn leanúnach.

**m.s. PLC, Cúrsa Oiliúna, Ógtheagmháil, Oiliúint Phobail, Scileanna Sonracha, Printíseach srl.)*

Ní mór a aithint go bhfuil obair chun curaclaim a chorprú i gcúrsaí reatha agus nua, atá éifeachtach ar an dá thosaigh (ag soláthar scileanna in éileamh, ag éascú dul chun cinn go dtí HE) agus atá laistigh creata QA reatha, dúshlánach, ach gan a bheith do-dhéanta. Chomh maith leis, polasaithe/nósanna imeachta ETB QA maidir le rochtain, aistriú agus dul ar aghaidh bainteach le riachtanas gach cúrsa chun a bheith curtha i bhfeidhm go hiomlán.

Go gairid, tá go leor oibre le déanamh laistigh ETB chun a bhfís a réadú do TES lena n-áirítear:

- ❖ Roghanna aistrithe a mhéadú do HE a chuimsíonn gach foráil Leibhéil 5 agus Leibhéil 6 mar shampla
 - o Cláir comh-sheachadta '2+2' nua (nó díorthach)
 - o Agus/nó cúrsaí PLC reatha a chur in oiriúint do shamhail '2+2' (nó díorthach)
 - o Agus/nó níos mó forála neamh-PLC Leibhéil 5 agus Leibhéil 6 a thabhairt faoi HELS)

agus

- ❖ Beidh ar chosáin ó Leibhéil 1-6 a bheith níos inaitheanta agus follasach d'fhoghlaimeoirí
 - ❖ Leanfaidh an próiseas comhtháthú **FE agus Oiliúna (Training)** isteach in FET (lán agus páirt-aimseartha) a bheith mar phríomh-chuid le gach straitéis FET ETB
- agus**
- ❖ A thuilleadh nuálaíochta i gcláir 'in éileamh' chun cloí le riachtanais na bhfostóirí agus cúnamh a thabhairt do chuardaitheoirí poist lena n-áirítear an tionscnaíocht

CUID 3

**Freagra an EARNÁLA ETB FET don Roinn
Oideachais agus Scileanna naoi gceist**

CUID 3

Freagra an EARNÁLA ETB FET don Roinn Oideachais agus Scileanna naoi gceist

3.1 'An aontaíonn tú le cur chuige comhtháthú molta ag an bpáipéar seo?'

Tagraíonn an dréacht ar pháipéar DES seo ar uaillmhian chun creat a chruthú i gcomhair TES níos comhtháite. Tabharfaidh sé nasc idir institiúidí ag réimse leibhéil faoi chatagóir uileghabhálach amháin. Coinneáilfear saineúlacht na n-institiúidí. D'ainneoin sin, tá buairt ann go mbeidh saineúlacht FET caolaithe toisc go gcuireann Straitéis 2020-2024 béim ar chomhdhlúthú forála FET reatha laistigh struchtúir choláiste comhtháite singil.

Aontaíonn EARNÁIL ETB FET ar bhealach leathan le uaillmhian TES níos comhtháite agus leis an gcreat molta a chuimsíonn catagóir uileghabhálach. Tá na ETB tiomanta go hiomlán chun feabhas a chur le comhoibríocht le HE chun an uaillmhian sin a réadú.

Creideann an earnáil go bhfuil an iomarca béime ar ról an oideachais acadúla chun cloí le athruithe déimeagrafacha, agus **an t-áitreabh** nach bhfuil bailíocht le gach riachtanas leis an méadú measta in éileamh do HE nach féidir cloí leo trí mheán oideachais acadúla amháin. Dá bharr sin, feiceann ETB ról ceannasach do FET maidir leis sin.

Bíonn plan straitéiseach uileghabhálach a chorpraíonn tacar gníomhartha ar fud an chórais mar chuid lárnach de TES rathúil.

Cuireann an earnáil fáilte roimh bhéim láidir ar chomh-úinéireacht agus comhchruthaíocht mar phrionsabail treoraíochta i bhforbairt an phleain seo.

Ní hamháin go bhfuil fairsinge na ranníocaíochtaí geallshealbhóirí á dtabhairt leasa don straitéis intuigthe sa bhéim seo, ach tabharfar meas freisin do ghuthanna gath geallshealbhóirí. Maidir leis sin, measann ETB feabhas le teacht ar luach na foghlama ETB faoi réir na catagóire seo. Cabhróidh sé sin úinéireacht a chothú don straitéis TES.

I bhfianaise an toraidh sin, is ciallmhar an cas chun Struchtúr COVID-19 TES athearraíochta a choinneáil le ionadaíocht ETBI le gníomhú mar fhóram.

Leis sin, is mian leis an earnáil cuidiú go díreach agus tacú le forbairt agus cur i bhfeidhm na straitéise TES, agus gníomhartha a fhorbairt, a thiomáint agus a chomhaontú ar fud an chórais chun é a thabhairt chun cinn.

Comhaontaíonn an earnáil ETB FET gur lárnach é samhail maoinithe inbhuanaithe a fhorbairt chun cloí le riachtanais an earnála HE agus ETB FET araon ar mhaithe le TES níos éifeachtaí. Tá an earnáil muiníneach go mbainfear é sin amach trí mheasúnú ar na roghanna shamhail maoinithe go léir á tharlú faoi láthair, agus ó dhearcadh bainistíochta, go mbeidh sé cumasaithe go hiomlán chun seachadadh ar thosaíochtaí sóisialta agus eacnamaíoch an Rialtais.

Braithfidh TES níos éifeachtaí agus níos comhtháite freisin, go mór, ar ionchuimsiú níos mó do bhealaí aistrithe reatha isteach i gcóras aontaithe, ag corprú agus ag fairsingiú freisin socrúcháin reatha, bunaithe ar chóir agus follasacht a dhéanfaidh an dheis céanna a sheachadadh d'fhoghlaimeoirí ETB FET ag dul go HE. D'fhéadfadh an béim ar Straitéis FET 2020-2024 chun dul i ngleic leis an sraith cláir dírithe ar ghairmeacha agus é a athchur le moladh nua Leibhéil 5 agus Leibhéil 6 cumasach chun córas aistrithe aontaithe a bhaint amach.

Tá córas aistrithe aontaithe, comhtháite agus ionchuimsitheach ar cheann d'aschuir is bunúsaí le TES níos láidre. Is chéad chéim é sin a chuirtear fáilte roimhe. Creideann ETB gur chóir don Straitéis TES díriú ar chóras aistrithe FET/HE níos ionchuimsithe aontaithe a sheachadadh.

Ardáin Sármhaitheasa Gairme

Is comhpháirt riachtanach é taighde le cleachta agus nuálaíocht ghairmiúil. Tacaíonn ETB le dearcadh DES nach féidir TES níos comhtháite a bhaint amach trí chaillteanas ionchuimsithe taighde laistigh HE. Sa chomhthéacs sin, bhainfeadh an fhoireann ETB leas as naisc níos láidre a thógáil leis an bpobal taighde HE i réimsí ábhartha do FET mar shampla, i dteicneolaíochtaí ábhair agus glas. Ag an am céanna, is féidir le múinteoirí agus teagascóirí ETB eispéireas agus saineolas luachmhar a thabhairt go dtí réimse earnálacha forluite suime, amhail straitéisí forbartha scileanna agus úsáid éifeachtachta modheolaíochtaí foghlama cumaisc lena n-áirítear modheolaíochtaí ar líne.

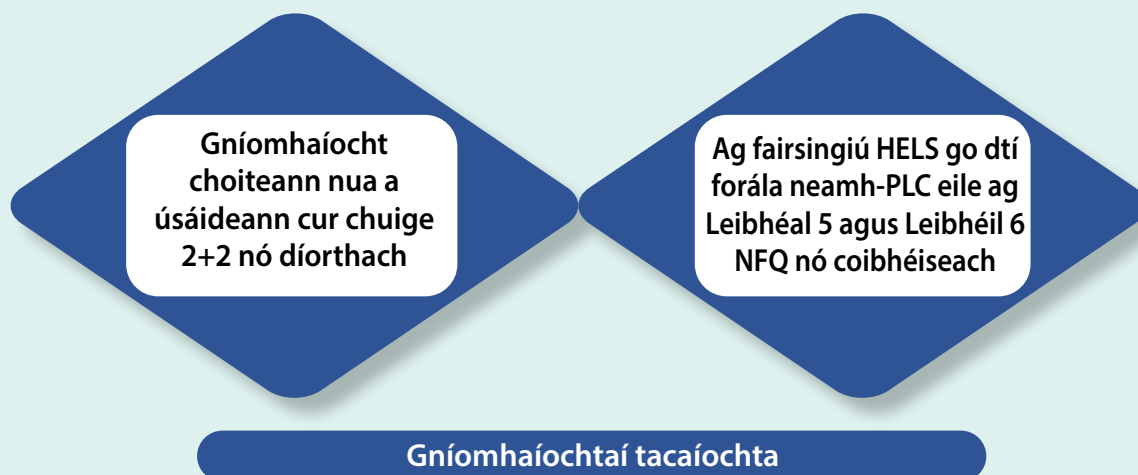
Ag glacadh cur chuige níos straitéisí do ghníomhaíochtaí taighde coiteann, tá fiúntas ar thionscadail taighde comhoibríoch ar feadh Ardáin Sármhaitheasa Gairme (nó cnuasaigh). Is cnuasaigh bunaithe go háitiúil nó réigiúnach iad na ardáin beartaithe le bheith mar phointí tagartha den chéad scoth i gcomhair oideachais agus oiliúna gairme nuálaíoch. Comhdhéanann siad réimse eintitis áitiúla/réigiúnacha lena n-áirítear ionaid taighde, soláthraithe FET, HEI eolaíochta feidhmí agus scileanna teicniúla, seirbhísí fostaíochta, comhlachtaí fostóirí/fostóra, comhairlí catrach/contae agus mar sin de.

Faigheann ardáin a gcuid saineolais chun nuálaíocht a dhéanamh i réimsí suime amhail earnálacha/ceirde amhail eitlíocht, r-ghluaiseacht, teicneolaíochtaí ghlasa, nó dúshlán sóisialta áirithe amhail comhtháthú imircigh, digitíú, AI, uasoiliúint agus athoiliúint. Tá 52 tír, Éire san áireamh, bainteach cheana leis na ardáin sin a chur ar bun. Tacaíonn an AE faoi Erasmus+ 2020 le ballstáit maidir leis sin.

Is cosúil go soláthraíonn Fóraim Scileanna Réigiúnacha pointe tosaigh maith chun gréasán ardáin a thógáil i gcomhair nuálaíochta in oideachas gairme agus oiliúint agus taighde le ETB agus HEI ag imirt ról tábhachtaigh.

3.2 'Cad iad na buntáistí le ionchuimsiú?'

Creideann an earnáil ETB FET gur i gcroílár coincheapa ionchuimsithe atá an cumasc le cleachta curaclaim agus oideolaíochta breisoideachais agus oiliúna agus ardoideachais isteach i samhail comh-sheachadta comhtháite nó clár ag leibhéal NFQ comhaontaithe. Ansin, is féidir é sin a chur ar fáil do gach foghlaimoir FET a chuireann suim ar bhonn náisiúnta. Dá bharr, déanann sé ciall úsáid a bhaint as infreastruchtúir IT chun tacú leis na gníomhaíochtaí choiteann sin. Sa chéad chás, feiceann ETB deiseanna comh-sheachadta ar thrí réimse leathan

- o Comhdhéanann an chéad deis le haghaidh comhtháthú níos fearr cúrsaí nua agus reatha a aithint i gcomhair comh-fhorbartha agus comh-sheachadta ag díriú ar an samhal '2+2' nó díorthach. Is féidir leis sin a bheith ina chlár iomlán nua nó oiriúnú ar shocrúcháin reatha ETB agus HEI don samhal sin.
- o An dara deis ná smaoineamh ar conas HELS a fhairsingiú go dtí foráil cuí leibhéal 5 agus leibhéal 6 eile (neamh-PLC) lena n-áirítear printíseacht thraidisiúnta agus iar-2016.
- o Comhdhéanann an tríú dheis comh-ghníomhaíochtaí a aithint i réimsí tacaíochta don chlár amhail dearbhú cáilíochta, curaclam, anailísíocht ar shonraí agus ardáin taighde comhoibríoch. Go sonrach, d'fhéadfadh na réimsí tacaíochta sin a leanas a chumasú:

- **ETB agus soláthraithe HE chun curaclaim níos doimhne agus le seicheamh níos fearr a fhorbairt laistigh an chlár PLC.**
 - o Ceann de na aidhmeanna ná an riachtanas a bhaint d'fhoghlaimoirí FET a théann ar aghaidh go dtí HE chun na ionchuir foghlama a fháil sa chéad bhliain faighte cheana in FET. Ba chóir do chúrsaí FET leibhéal 6 na cúrsaí leibhéal 7/8 a mhéadú á soláthair in HE. Ofrálann cás-staidéir Chorcaigh a bhfuil cur síos air i gCuid 2B thuas teimpléad inoibrithe leis sin.

Straitéisí agus gníomhaíochtaí deartha chun tuiscint, feachtas agus glacadh níos doimhne a chothú i gcomhair toimhdí iomaíocha agus idé-eolaíochtaí a thacaíonn le foráil ETB agus in HE.

Sonraíochtaí ETB FET agus HE bainteach le ábhair a ailíniú tuilleadh i gclár i réimsí cosúla foghlama.

Comhoibríonn soláthraithe ETB agus HE, SOLAS, QQI agus HEC i ngníomhaíochtaí dea-chleachtais, teagasc agus múinteoireachta, curaclaim agus deartha measúnaithe, anailísíocht ar shonraí.

Córas aitheanta d'fhoghlaim roimh ETB/HE a fhorbairt, a acmhainniú agus a sheachadadh.

Cúrsaí/modúil Réamh-Ollscoile a fhorbairt tuilleadh chun a cheadú do mhic léinn na riachtanais iontrála a bhaint amach chun rochtain a fháil ar chlár ag institiúidí Ardoideachais agus ceadú do mhic léinn eolas agus scileanna a fháil a theastaíonn don fhostaíocht sa tionscal. Cúrsaí ETB a nascadh le ar a laghad cúrsa ollscoile amháin nuair is indéanta.

Measúnú a thabhairt ar conas na roghanna chun dul ar aghaidh a mhéadú ag baint le creidmheas aonair laistigh Teastais Príomhábhair (go háirithe réimse foghlama) ar chohórt níos leithne forála teastais HE.

HE léirithe ar fhoirne ETB FET QA agus foirne sonraí agus ionadaíocht an earnála ETB FET ar fhoirne agus foirne sonraí HE QA. Tógáil freisin ar fhórait scileanna réigiúnacha reatha agus Gréasáin ETB/HE réigiúnacha chun gníomhaíochtaí comh-fhorbartha a aithint agus a chur ar aghaidh, ábhartha don fhaisnéis réigiúnach, lena n-áirítear cúrsaí nua agus ardáin sármhaitheasa gairme comhoibríocha (féach cuid 3.1 thuas).
(see section 3.1 above).

3.3 'Cad iad na dúshláin le ionchuimsiú?'

Paireacht ar mheas

Leibhéal QQI 6

Tuiscint chomónta
ar TES

Paireacht ar mheas

Spreagann comhthéacsanna agus ionchais tíre difriúla tosaíochtaí difriúla do na córais sin. Luann dréacht ar pháipéar DES ceann de na ionchais is mó tionchair le feiceáil in Éirinn, is é sin, leibhéal ard éilimh de réir comparáide (beagnach thá thriain) ó fhoghlaimeoirí dara leibhéal don ardoideachas.

Ó dhearcadh fostaíochta agus le gach impleachtaí atá leis sin d'athruithe sa saol tar éis, tá cás le déanamh ar son ardoideachais. Sula féidir breathnú ar FET mar ailtéarnach indéanta ar HE, is gá an fad idir na leibhéil measa a fhaigheann FET agus HE i dtuairim an phobail a laghdú ó thaobh meon agus réaltacht araon.

Níl sé sin éasca. Le machnamh ar na roghanna déanta, tá meon ann maidir le cúrsaí PLC, clár iarmheánscoile lán-aimseartha tábhachtach laistigh ETB, amhail is gur comhghéill atá ann dar le go leor mic léinn a ghlacann páirt nó a smaoiníonn orthu, i gcomhthécs nach mbaineann siad marcanna arda go leor i gcomhair ardoideachais. Cuireann sé sin béim ar stádas íseal leanúnach atá ag breisoideachas.

Leis sin, má bhreathnaítear ar chlárúcháin printíseachta nua (beagnach 6,000 in 2019) i gcomhthéacs iontrálaithe fochéime nua (beagnach 44,000 in 2018), léiríonn sé sin an tarraingt atá ag an timpeallacht acadúil. Bhí aisfhriotal printíseachtaí nua i réimsí neamh-thraidisiúnta (timpeall 1,000 as 6,000) in 2019 i bhfad níos moille ná a cheapadh fiú le cóir ghaoithe láidir réamh-COVID-19 le rátaí fostaíochta beagnach iomlán. Oibríonn sé sin, arí, chun béim a chur ar stádas íseal leanúnach an oiliúna gairme.

De réir cosúlachta, an dúshlán is géarchúiseach maidir le TES níos comhtháite a chruthú ná an t-easpa paireachta idir **FE** agus T, agus idir FET agus na córais meánoideachais agus ardoideachais. Mura dtagann feabhas air sin, fanann an bhuairt ann nach n-eireoidh fiú leis an TES is comhtháite chun an fad a laghdú idir FET agus HE.

Leibhéal QQI 6

Cuireann an earnáil ETB FET fáilte roimh thaighde coimisiúnaithe ag QQI in oiriúnacht na dteastas príomhábhair ag Leibhéal 6, is é sin, Ard-teastas FE agus Ard-teastas HE. Bhí siad forbartha ar dtús chun difríocht a aimsiú idir FET agus HE. D'fhéadfadh an taighde treoraíocht a sholáthar agus faisnéis a thabhairt ar conas deiseanna dul ar aghaidh níos follasaí comhtháite a chomh-fhorbairt d'fhoghlaimeoirí FET sa spás roinnte seo. Níl an staid reatha le dhá theastas ag Leibhéal 6 laistigh creata cáilíochtaí aontaithe, ag oibriú laistigh córais treasaigh comhtháite le córas aistrithe aontaithe, indéanta in aon chor.

Aicmithe idirnáisiúnta ar Oideachas Treasach

Don chuid is mó daoine, ciallaíonn oideachas treasach ardoideachas. Is fíor é go bhfuil comhdhéanamh ardoideachais i bhfad níos leithne anois ná mar a bhí sé fadó. Tá an earnáil ETB FET ar an eolas maidir le sainmhínte ar oideachas treasach a mbraitheann an Coimisiún Eorpach, UNESCO agus Eurostat orthu. Faigheann siad sin tacaíocht ó Leibhéal ISCED 5-8 (i.e. Coibhéiseach ar bhealach leathan ar leibhéal 6-10 ar an NFQ).

Éascaíonn aicmithe ISCED bailiúchán ar staidrimh comparáide ar chórais oideachais chun tuiscint choiteann a cheadú mar aon le léamh cuí ar na ionchuir, próisis agus torthaí leis na córais sin lena n-áirítear oideachas treasach.

Aithníonn ETB freisin go gcuimsíonn a bhfís do TES Leibhéal 1-6 NFQ agus fanann siad sin lasmuigh Leibhéal ISCED 5-8. D'fhéadfadh sin a bheith fabhtach ó thaobh staidrimh agus anailísíochta de. D'ainneoin sin, áfach, is dócha go mbeidh an acmhainneacht do chóras cothromasach oideachais treasaigh ag sárú na dúshlán (agus d'fhéadfadh siad a bheith suntasach) ar féidir a bheith ann i nuálaíocht ar shocrúcháin tuairiscithe cuí agus anailís comparáideach a dhéanamh maidir leis an TES.

Aistrithe Reatha ó FET go dtí HE

Tugadh forléargas ar shocrúcháin aistrithe reatha ó FET go dtí HE agus a dteorainneacha níos luaithe sa pháipéar seo. D'fhéadfaí a rá gur toradh leis na socrúcháin sin do dhaoine a bhaineann amach Teastas Leibhéal 5 nó Leibhéal 6 Príomhábhair sna réimsí foghlama céanna le foghlaimeoirí á gcuimsiú ag na socrúcháin, má bhíonn siad fágtha amach ó na deiseanna céanna chun dul ar aghaidh, cé go bhfuil siad féin mar chuid den chóras FET céanna (agus córas oideachais treasaigh). Níl an cás seo inchosanta a thuilleadh.

Chomh maith leis, bheadh sé cabhrach dá raibh soiléire maidir leis na coibhéiseachtaí phointe soiléir idir sealbhóirí teastais ETB Leibhéal 5 incháilithe agus sealbhóirí an ardteist, ina bhfuil éileamh ar chúrsa níos mó ná líon na n-áiteanna ar fáil sa HEI.

Ar deireadh, ní chabhraíonn sin leis an tionscadal TES, ina bhíonn leibhéal muiníne cáilíochta chlár ETB áirithe amhrasach, lena n-áirítear curaclam agus aschuir measúnaithe agus próisis QA. Is gá dul i ngleic leis sin freisin go práinneach.

Iomaíocht d'Fhoghlaimeoirí

Rinne Gréasán Réigiúnach Oideachais agus Oiliúna go dtí Ardoideachas Cleachtadh Scóipe ar Rochtain, Aistriú agus Dul ar Aghaidh ó Bhreisoideachas agus Oiliúint (FET) go dtí Ardoideachas (HE). Ag eascrú ón gcleachta sin, chomhaontaigh ETB agus HEI araon ar ghá chun déileáil leis an ndúshlán bunúsach a bhaineann le dul san iomaíocht go háitiúil d'fhoghlaimeoirí ar bhealach neamhchomhordaithe.

²⁷ Foinse: Gréasán Réigiúnach Oideachais agus Oiliúna go dtí Ardoideachas 2016, Rochtain ar Chleachtadh Scóipe, aistriú agus dul ar aghaidh ó Bhreisoideachas agus Oiliúint (FET) go dtí Ardoideachas (HE).

Ceisteanna Oibriúcháin ETB

Chuir an géarchéim sláinte poiblí le déanaí béim ar na príomh-cheachtanna a imríonn tionchar ar an acmhainn chun foghlaim ar líne agus cumaisc reatha a sheachadadh agus gníomhaíocht theagaisc ar féidir leo éifeacht a chur ar cén ETB atá in ann gníomhaíochtaí choiteann a thabhairt.

Teicneolaíocht d'fhoghlaimeoirí

- o An riachtanas do ghléasanna IT le haghaidh gach foghlaimeoirí a úsáideann foghlaim ar líne. Cuirtear fáilte roimh fhoráil beagnach 17,000 gléas i gcomhair ardoideachais agus breisoideachais. Breithniúchán a thabhairt do chlár nach mbraitheann ar ghléas/ardán ar leith, mar shampla, chun tacú leis an gcleachta a cheadaíonn d'fhoghlaimeoirí a ríomhairí, gutháin cliste, nó gléasanna eile a úsáid le foghlaim (BYOD).
- o Maoiniú chun tacú le soláthar gléasanna sioncrónaithe le gréasáin ETB agus ar féidir tacú leo agus iad a dhaingniú ag foirne IT tiomnaithe. Ceadóidh sé sin don fhoireann agus foghlaimeoirí oibriú ar líne ó áiteanna nach bhfuil bunaithe ar oifig nó ionad.

Cur chuige ar theagasc / oiliúint

- o Aithnítear an fás agus éifeachtacht a theastaíonn ó chúrsaí foghlama cumaisc. D'ainneoin sin, níl tacaíocht ar líne oiriúnach do gach foghlaimeoirí agus foghlaim. Más mian le foghlaimeoir idirghníomhú aghaidh ar aghaidh, d'fhéadfadh sin a bheith éascaithe, agus ba chóir d'fhoghlaimeoirí glactha foghlaim 'conas foghlaim' ar líne.

Solúbthacht

- o Tá an earnáil ETB FET ag pleanáil chun luas a chur leis an obair reatha ar struchtúr an chlár, roghanna foghlama sceidealaithe agus cumaisc chun solúbthachtaí an chúrsa atá ann ar fud an chórais a mhéadú. Tá sé sin faoi réir acmhainní.

Curacclam

Ní mór uasghrádú a thabhairt ar churaclam nua agus reatha le inneachar ar líne chun cuntas a ghlacadh ar:

- o Uirlisí réaltachta bhreisithe.
- o Scileanna IT corpraithe i ngach cúrsa.
- o Uirlisí chun tacú le foghlaim ar líne agus riachtanais eile foghlama agus 'sínithe istigh' as an láthair eile.
- o Conas a fhoghlaimíonn foghlaimeoirí ar líne.
- o Fianaise agus fíorú a thabhairt ar chríochnú scileanna.
- o Struchtúir lán-aimseartha nó páirt-aimseartha ainmnithe, le cur chuige seimeastair leanúnach, bunaithe ar scileanna agus riachtanais agus le roghanna cosáin athraithigh don mheasúnú ar chumas.
- o Comhlachtaí deimhnithe ailtéarnacha chun clár a dhearadh agus acmhainní ar líne a sholáthar chun roghanna chúrsa modúlacha a mhéadú, lena n-áirítear ofráilacha micrea agus 'búiríní' chun cloí le riachtanais uasoiliúna na bhfoghlaimeoirí aonair.

Bailíochtú

Ní mór bailíochtú ETB ar fud an earnála ar chlár le QQI agus seachadadh foghlama ar líne/cumaisc a bheith bailíochtaithe mar phróiseas amháin.

Treoraíocht

I gcásanna áirithe, tá foireann duine nó beirt ag seirbhísí treoraíochta do dhaoine fásta chun freastal ar chontae. Níl sé sin indéanta, go háirithe i ngeall ar an athbhreithniú neamhspleách déanta le déanaí ar threoraíocht do dhaoine fásta agus moladh i measc eile, i gcomhair seirbhíse treoraíochta comhtháite laistigh FET.

3.4 'Cad iad na tionchair féideartha le ionchuimsiú níos mó?'

Measann an EARNÁIL ETB FET tionchair dearfacha a eascraíonn ó TES níos comhtháite lena n-áirítear

Ó Dhearcadh an Fhoghlaimora - feabhsuithe a eascraíonn ó:

- Rogha níos leithne deiseanna chun dul ar aghaidh go dtí HE do dhaoine a chríochnaigh an scoil.
- Cosáin cáilíochta follasach níos éifeachtaí ó ETB FET go dtí HE.
- Níos mó roghanna chun dul ar aghaidh laistigh agus thar ETB.
- Creat aistrithe aontaithe lena n-áirítear gach foghlaimoirí L5 agus L6.
- Scileanna 'in éileamh' soláthraithe chun dul isteach sa mhargadh saothair go díreach (nó dul ar aghaidh go dtí HE)
- Seirbhís treoraíochta comhtháite feabhsaithe ag meaitseáil foghlaimoirí níos fearr le deiseanna oibre agus roghanna cúrsa i dtreo torthaí níos fearr d'fhoghlaimoirí.
- Níos mó cosáin aisiompaithe ó HE go dtí FET i gcomhair uasoiliúna agus athoiliúna (lena n-áirítear dóibh a d'imigh HE agus dóibh a chaill a bpoist).

Ó dhearcadh na gCáiníocóirí - éifeachtachtaí a eascraíonn ó:

- Úsáid chistí poiblí ar bhealach níos éifeachtaí ag atreorú éilimh ó HE go dtí FET.
- Dúbailt fhorála a chosc le sábhálacha/éifeachtachtaí féideartha.
- Rátaí 'luathfhágála' a eascraíonn ó mheaitseáil níos fearr foghlaimoirí le cúrsaí agus poist mar thoradh le seirbhís treoraíochta comhtháite.

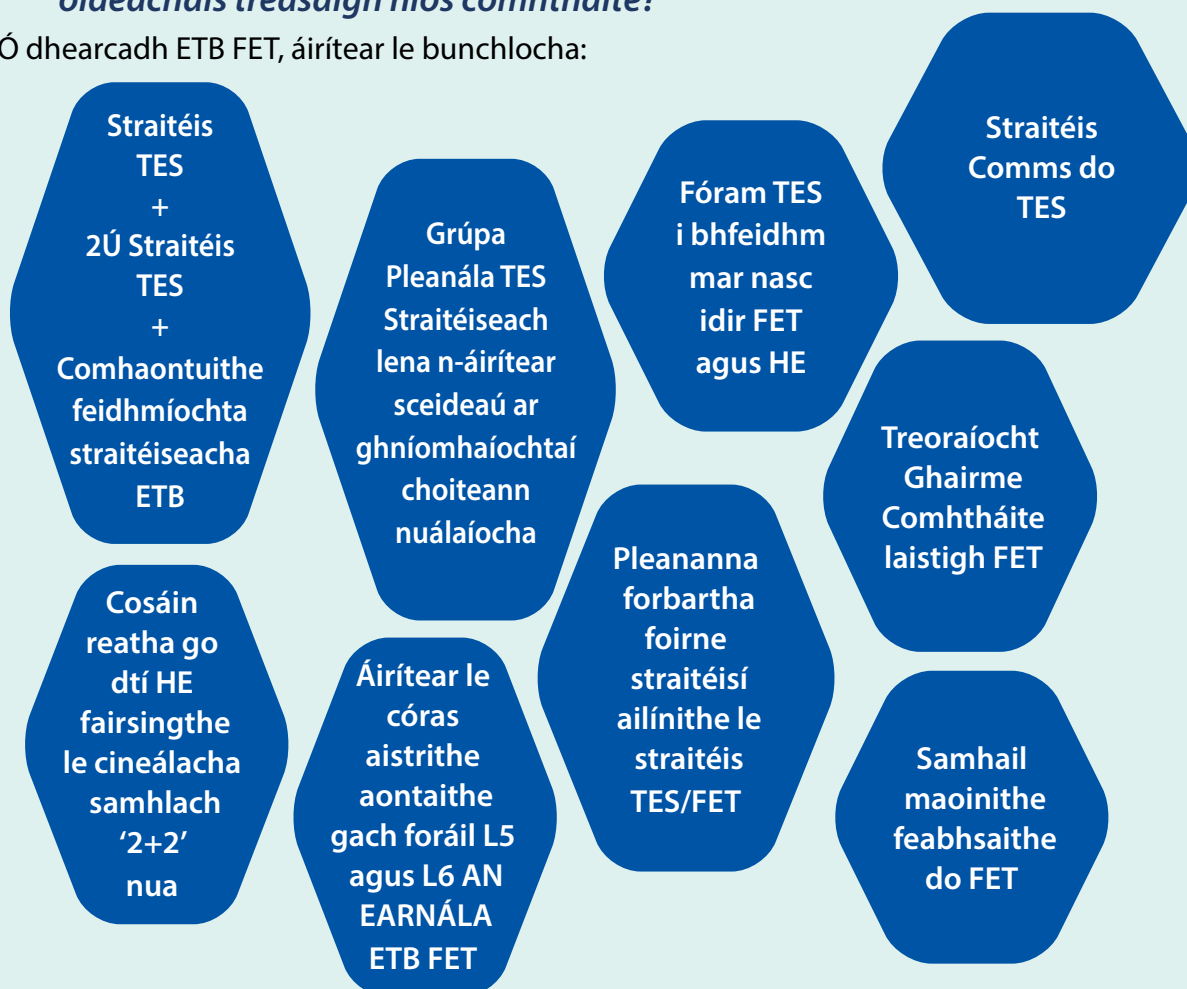
- Socrúcháin roinnte costais agus roinnte acmhainní ar feadh réimse gníomhaíochtaí lena n-áirítear córais RPL.
- Aimsiú cumais i mbailiúchán sonraí agus anailís chun faisnéis a thabhairt do pholasaí a bhaineann le TES, agus éifeachtacht a gcláir agus seirbhísí.

Ó Dhearcadh an EARNÁLA ETB FET - feabhsuithe a eascraíonn ó:

- Tosaíochtaí an chórais treasaigh ailínithe ar bhealach córasach comhtháiteach agus aimsiú saíneolais/áiseanna chun cloí le chéile le éileamh níos mó ar HE.
- Níos mó pleanála comhordaithe ar fhoráil FET agus HE ag leibhéal láir, réigiúnach agus áitiúil chun dúbailt fhorála agus iomaíocht d'fhoghlaimeoirí a dhíothú.
- Seirbhís treoraíochta comhtháite i dtreo meaitseála níos fearr d'fhoghlaimeoirí le cúrsaí agus deiseanna poist a eascraíonn i rátaí coinneála níos airde agus torthaí foghlama agus gairme níos fearr d'fhoghlaimeoirí ETB.
- Paireacht fheabhsaithe ar mheas idir FET agus HE.
- Níos mó roghanna ETB FET agus HE ar fáil do gach foghlaimeoirí FET chun dul ar aghaidh go dtí HE.
- Rogha feabhsaithe cosáin ó Leibhéal 1 go dtí foráil Leibhéil 6 laistigh agus thar ETB.
- Samhail maoinithe feabhsaithe chun gur féidir le ETB cloí le tosaíochtaí sóisialta agus eacnamaíoch an Rialtais thar Leibhéil 1-6 NFQ.
- Leibhéil feabhsaithe muiníne i gcáilíocht agus iontaofacht an fhorála FET a eascraíonn ó léirchruinneas níos fearr ETB agus córais dearbhaithe cáilíochta HE.
- Ardleibhéil nuálaíochta laistigh ETB a eascraíonn ó rannpháirtíocht i ngréasáin taighde HE agus ar ardáin réigiúnach agus áitiúil sármhaitheasa gairme.

3.5 'Cad iad na bunchlocha a theastaíonn chun forbartha córais oideachais treasaigh níos comhtháite?

Ó dhearcadh ETB FET, áirítear le bunchlocha:

1. Léiríonn Plean Straitéiseach bunchloch do TES níos láidre agus ba chóir dó a leanas a chorprú;
 - o Sainmhíniú soiléir ar TES agus a aidhmeanna straitéiseacha.
 - o Urlabhairt ar conas a bheidh an t-eolas againn gur baineadh amach TES níos comhtháite, lena n-áirítear treochlár chun teacht ansin agus céimeanna ar feadh an aistir.
 - o Cur síos ar eilimintí TES lena n-áirítear eilimintí HE agus eilimintí ETB FET: suíomh FET maoinithe go poiblí agus go príobháideach le taobh oideachais treasaigh.
 - o Pleananna infheistíochta do TES agus leibhéil gníomhaíochta fairsingthe agus critéir feidhmíochta thar na gníomhaíochta seo ar feadh straitéise TES.
 - o Plean chur i bhfeidhm chun dul chun cinn a fháil chun aidhmeanna straitéiseacha TES a bhaint amach.
2. Straitéis FET 2020-2024:
 - o Ailínithe le aidhmeanna straitéiseacha TES.
 - o A chuireann le misean an earnála ETB FET laistigh TES.
A mhéadaíonn acmhainn an earnála ETB FET chun cuidiú go héifeachtach le TES níos comhtháite.
3. Comhaontuithe feidhmíochta straitéiseacha ETB nua le SOLAS atá ailínithe go hiomlán le aidhmeanna straitéiseacha TES agus an straitéis FET nua.
4. Fo-ghrúpa Pleanála Straitéisigh TES laistigh an Fhóraithe TES le ionadaíocht sinsearach ETB FET agus HE;
 - o Comhairle a thabhairt d'Fhóram TES ar infheistíocht optamach agus pleananna gníomhaíochta.
 - o Cinntiú go dtugann pleananna aird chuí ar thosaíochtaí náisiúnta ábhartha.
 - o Cinntiú go bhfuil infheistíocht ETB agus HE agus pleananna gníomhaíochta comhleanúnach le pleananna TES.
 - o Cinntiú go bhfuil béim ar cheisteanna straitéise bainteach le TES nó pleanála atá mar rioscaí suntasacha le béim don Fhóram, lena n-áirítear maolú rioscaí.
5. Straitéis Chumarsáide TES le:
 - o Tionchar a imirt agus tacú le comhpháirtithe, chun cabhrú a chur ina luí orthu sin nach dtacaíonn leis agus tionchar a imirt agus aird a tharraingt dóibh sin nach bhfuil suim acu ann.
 - o Faisnéis chomhleanúnach a sholáthar do gach toghcheantar FET agus HE maidir le aidhmeanna straitéiseacha TES agus buntáistí d'fhoghlaimoirí.
 - o Tuiscint roinnte a chothú ar choincheap agus eilimintí TES.
 - o Soiléire agus ról a chumasú laistigh chreat polasaithe TES níos leithne.
6. Pleananna forbartha foirne an EARNÁLA ETB FET le bheith ailínithe go hiomlán le aidhmeanna straitéiseacha TES agus misean na n-eagraíochtaí laistigh TES.
 - o Straitéis Forbartha Gairmiúil FET SOLAS le bheith ailínithe le aidhmeanna straitéiseacha TES agus an Straitéis FET nua.

7. Seirbhís Treoraíochta Gairme comhtháite laistigh ETB chun faisnéis níos fearr a thabhairt do gach foghlaimeoirí FET ar chursa agus roghanna gairme lena n-áirítear roghanna/cosáin ETB FET agus HE agus margadh saothair.
 - o Maidir leis sin, luann an earnáil ETB FET go molann Tuarascáil ar an Athbhreithniú Neamhspleách ar Uirlisí Treoraíochta Gairme agus Faisnéise comhtháthú Treoraíochta d'Fhoghlaimeoirí agus Seirbhís Tacaíochta thar FET.
 - i. Is aidhm le ETB cuidiú go gníomhach le obair an Ghrúpa Polasaithe Náisiúnta chun straitéis comhtháiteach, fadtréimhseach a fhorbairt i gcomhair treoraíochta gairme ar feadh an tsaoil agus obair an Tascfhórsa Chur i bhFeidhm tiomanta ag DES a thiománfaidh na athchóirithe molta.
8. Níos mó cosáin ó L1 go dtí L6 ar fáil laistigh agus ar feadh ETB. Níos mó samhlacha '2+2' (nó díorthacha), sa bhreis ar fhairsingiú i ngníomhaíochtaí aistrithe reatha chomh maith le ngníomhaíochtaí choiteann a thacaíonn leis na réimsí aontaithe. Áirítear le príomh-chumasóirí maidir leis sin:
 - o Tacar athruithe tacaíochta le polasaithe, creidiúnú, dearbhú cáilíochta, bainistíocht ar acmhainní daonna agus treoraíocht ghairme chun smaoineamh ar na cosáin sin agus iad a chumasú.
9. Samhail maoinithe SOLAS nua a chumasaíonn tuilleadh an misean ionchuimsitheach atá ag an earnáil ETB FET. Áirítear le breithniúcháin maidir leis sin:
 - o Maidir le leithdháilte deontais SOLAS reatha do ETB ríofa trí choibhéisigh lán-aimseartha ach cláir níos lú áirithe, i.e. Inniúlacht/uimhearthacht srl., mura gcloíonn siad leis an gcaighdeán sin.
 - o Tá costais caighdeánacha níos deacra le tuiscint bunaithe ar líon na bhfoghlaimeoirí.
 - o Is iondúil nach bhfuil an maoiniú a theastaíonn i gcomhair réimsí amhail comhionannas, tacaíochtaí d'fhoghlaimeoirí, daoine fásta faoi riosca, sláinte agus sábháilteacht, léirithe mar is cuí i líon na bhfoghlaimeoirí.
 - o Is gá teacht ar ais go dtí na ualuithe curtha i bhfeidhm thar critéir chun cothromaíocht níos cóir a bhaint amach.
 - o Cé go mbeidh tacar méadrachtaí roinnte do gach ETB amhail deimhniúchán agus socrúchán, na próifíleanna uirbeacha agus tuaithe difriúla agus fachtóirí eile amhail leibhéal ganntanais bochtanais, nach gcuirtear san áireamh go héasca leis na critéir ualaithe
10. Córas aistrithe aontaithe ionchuimsitheach a nascann gach cúrsa ETB do ar a laghad cúrsa amháin ag an gcéad leibhéal NFQ eile agus a léirítear go foirmiúil ag ETB ina nósanna imeachta QA faofa ag QQI do 'Rochtain, Aistriú agus Dul ar Aghaidh Maidir le Foghlaimeoirí'.

Cosáin AN EARNÁLA ETB FET in TES níos comhtháite - an chuma a d'fhéadfadh a bheith orthu

Rinneadh sceitse ar thrí shampla ar an cuma a d'fhéadfadh a bheith ar fhoghlaimeoir in TES níos láidre, lena n-áirítear creat aistrithe níos aontaithe (FET go Fet agus FET go HE).

Sampla 1

Tá Mary tar éis imeacht go luath ón scoil agus casadh le oifigeach treoraíochta gairme san oifig ETB áitiúil agus aontaíonn sí le cosán foghlama agus gairme. Cuimsíonn sé sin dul go dtí a hionad Ógtheagmhála áitiúil i mBaile Brigín, áit ina bhfaigheann Mary Teastas Foghlama Ginearálta Leibhéil QQI 3 le inniúlacht ríomhaireachta agus cumarsáid, agus cúpla mí tar éis sin, Teastas Príomhábhair Foghlama Ginearálta, lena n-áirítear aighneachtaí cumarsáide agus ríomhaire. Ciallaíonn an Teastas seo ina réimse foghlama go bhfuil sí incháilithe chun cur isteach i gcomhair Cúrsa Oiliúna ar Nósanna Imeachta Oifige Leibhéil 5 soláthraithe ag oiliúnóir faoi chonradh ón ETB áitiúil. Déantar an cúrsa cumaisc seo a sheachadadh trí chumasc seomra ranga, ceardlanna ar líne agus oiliúint sa láthair oibre. I ndiaidh naoi mí, baineann sí amach Teastas Príomhábhair L5. Tugann sé sin roghanna féideartha dul ar aghaidh do Mary.

- o Ar dtús, le dul díreach go dtí post m.s. fáilteoir.
- o Sa dara áit, chun cur isteach i gcomhair cúrsa lán-aimseartha L6 nasctha chun cuspóirí dul ar aghaidh go dtí a Teastas mar chuid de chosán comhaontaithe ETB FET / HE, mar shampla cúrsa Bainistíochta sa ghréasán HEI.
- o Sa tríú áit, chun clárú i gcomhair printíseachta Díolacháin Leibhéil 6 faoi riarachán an ETB áitiúil, áit ina féidir léi tuilleamh agus foghlaim agus is rud é sin a dhéanadh í incháilithe chun cur isteach i gcomhair cúrsa Leibhéil 7/8 in DCU.

Déanann Mary cinneadh an chéad rogha a ghlacadh, tosaíonn sí ag obair mar fháilteoir, agus fanann sí lena fostóir ar feadh bliana ach fágadh iomarcach í. Cláraíonn Mary i gcomhair printíseachta L6 i nDíolacháin ina féidir léi tuilleamh agus foghlaim, agus i ndiaidh a printíseacht a chríochnú go rathúil, déanann sí cinneadh chun aistriú go dtí cúrsa Leibhéil 7 in DCU.

Sampla 2

An dara sampla ná Tom a oibríonn i dtacaíocht theicniúil i gcomhlacht beag. Tá céim mháistreachta ag Tom in innealtóireacht ríomhaire agus bhí suim aige san oiliúint i gcónaí. Tá súil aige a bheith ina oiliúnóir IT. Phléigh sé le oifigeach gairme ina ETB áitiúil agus aontaíonn sé le cosán foghlama chun cáilíocht Oiliúnóra Theastas Casta Leibhéil 6 a bhaint amach ar líne. Cé gur cáilíocht í sin atá dhá leibhéal faoi bhun an chinn atá aige, aontaítear gurb é seo an cur chuige ceart. I ndiaidh dhá bhliana, faigheann sé a Theastas Casta L6.

Tugann sé sin dhá rogha do Tom chun dul ar aghaidh.

- o A haon, is féidir leis iarratas a dhéanamh láithreach do phoist mar oiliúnóir cáilithe.
- o A dó, tá sé incháilithe chun cur isteach ar áit i gcúrsa in HE nasctha chun cuspóirí dul ar aghaidh go dtí a Theastas L6, páirt le cosán ETB FET / HE comhaontaithe, m.s. céim Baitsiléara ar líne in Oideachas agus Oiliúint. D'fhéadfadh leis an gcúrsa seo freisin a bheith ina rogha cúrsa comh-fhorbartha seachadta ag an EARNÁIL ETB FET agus HEI.

Déanann Tom cinneadh fanacht leis an gcomhlacht agus taithí éigin a fháil mar oiliúnóir, agus cúrsa céime ar líne a ghlacadh ina am féin agus lena luas féin.

Sampla 3

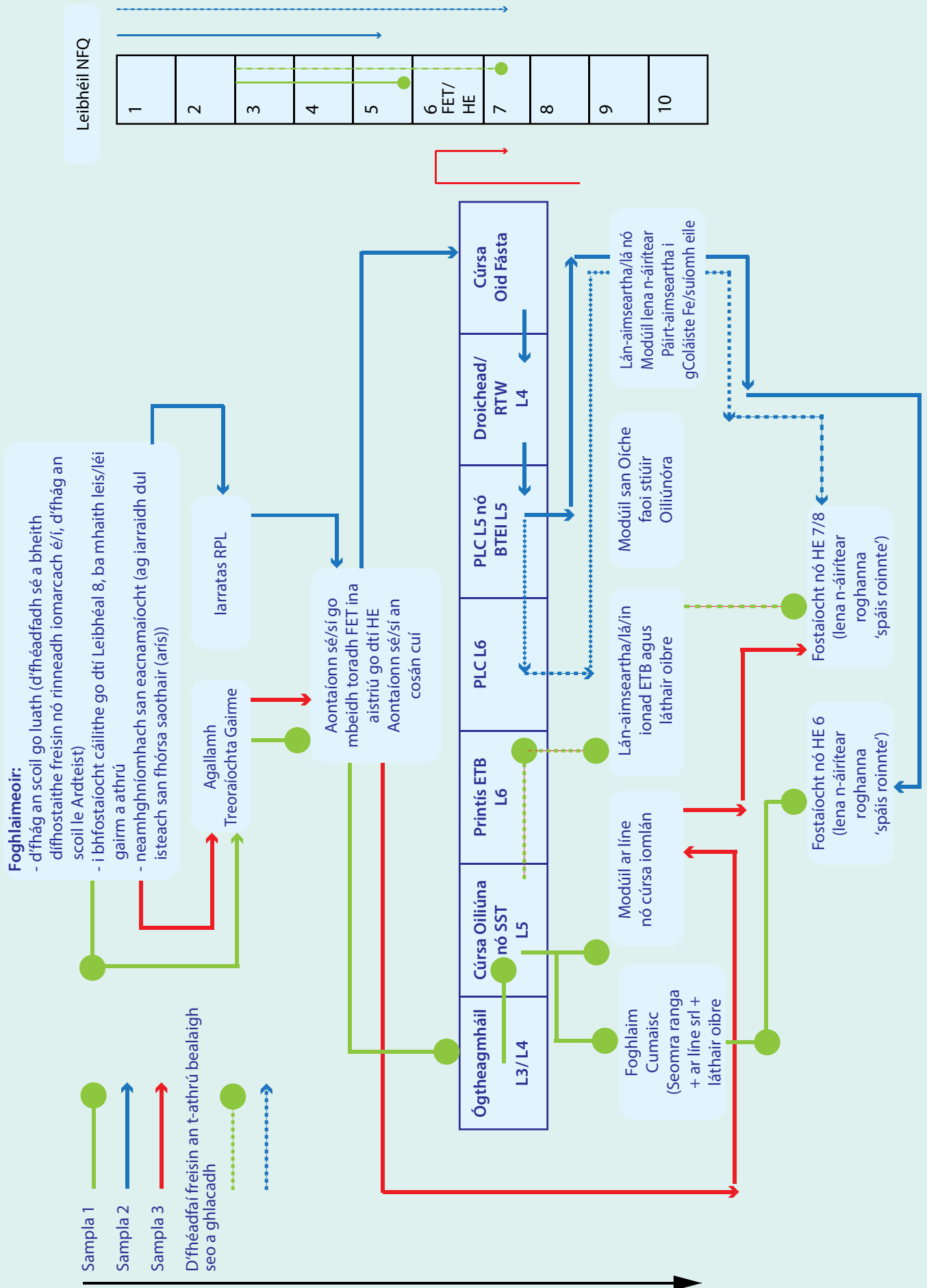
Rinne Joan cinneadh chun dul ar ais go dtí oideachas agus ba mhaith léi a fheiceáil cé chomh fada is féidir léi dul i ndiaidh tréimhse fada amach ó obair agus staidéar, ós rud é gur fhan sí sa bhaile chun cúram a thabhairt dá teaghlach a d'fhás anois. Níl Joan cinnte cad is mian léi a dhéanamh agus tá imní uirthi go mbeidh an teicneolaíocht nua iomarcach di agus cad is gá di a fhoghlaim. D'imigh Joan ón scoil gan Teastas Sóisearach agus d'oibrigh sí in oifig bheag i Luimneach ar feadh cúpla bliana sular phós sí.

Labhair Joan leis an gcomhairleoir treoraíochta do dhaoine fásta san oifig áitiúil. Níor mhaith le Joan aon chúrsaí ar líne, b'fhearr léi seomra ranga. Tosaíonn sí cúrsa samplach ina hionad oideachais áitiúil do dhaoine fásta, lena n-áirítear ranganna inniúlachta agus uimhearthachta, agus i ndiaidh sé mhí déanann sí cinneadh gur mian léi dul ar ais ag obair ach ba mhaith léi freisin a cuid roghanna a fhágáil ar oscailt maidir le tuilleadh staidéir/oideachais. Críochnaíonn Joan cúrsa um fhilleadh ar obair ag L4. Is droichead maith é sin go dtí an saol oibre.

Déanann Joan cinneadh obair páirt-aimseartha a lorg, ós rud é go bhfuil sí ag cuidiú lena garmhac óg dhá lá sa tseachtain anois agus tugann sí faoi deara freisin go mbeidh uirthi réimse níos leithne scileanna IT agus cumarsáide a fháil. Tosaíonn sí cúrsa páirt-aimseartha sa Ghnó ar QQI L5 (faoi BTEI) ar chúrsa PLC páirt-aimseartha ina campas FET áitiúil. I ndiaidh an cúrsa a chríochnú, tá trí rogha féideartha anois ag Joan mar a leanas:

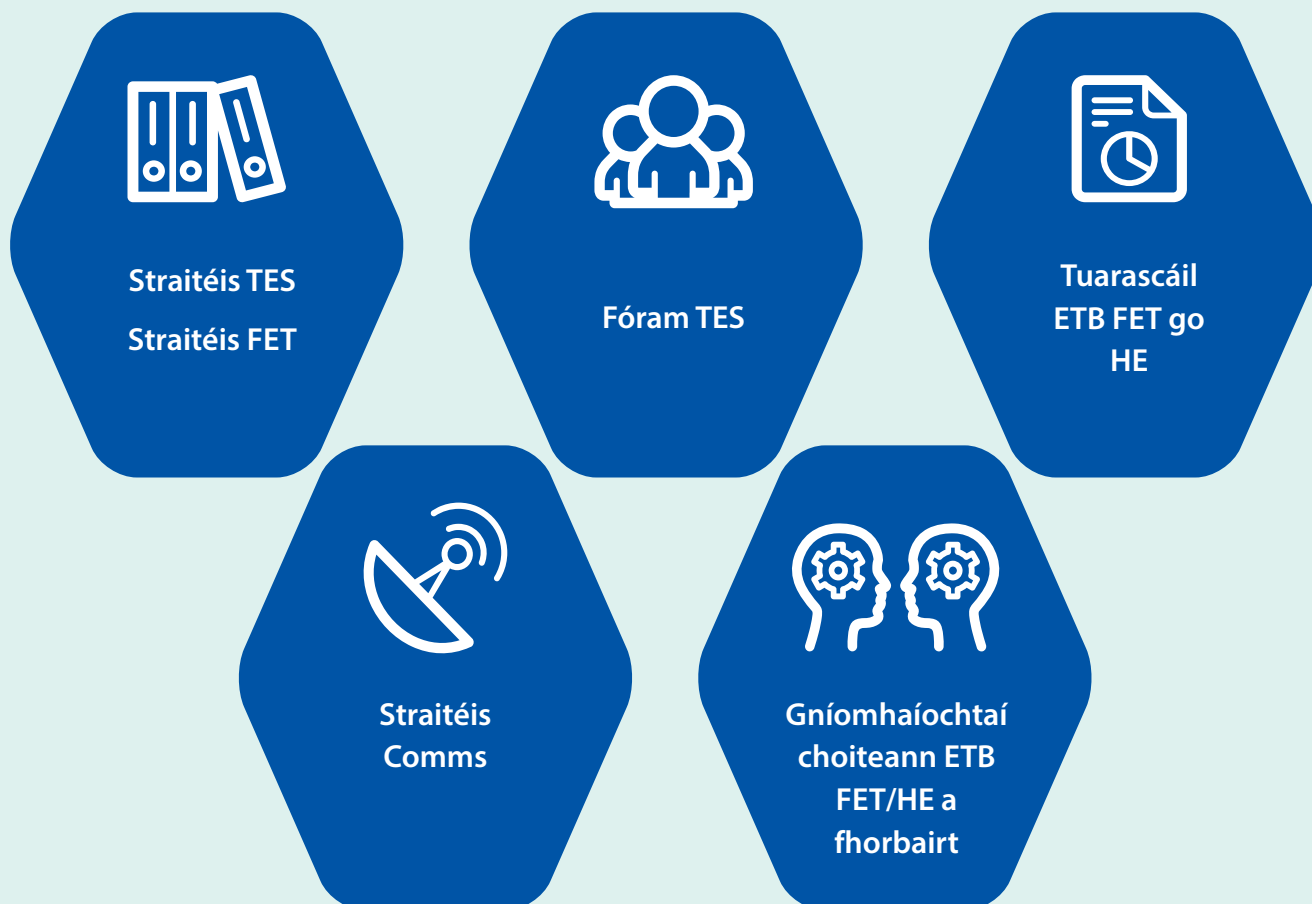
- o A haon, dul díreach go dtí an fhostaíocht lena Teastas L5.
- o A dó, cur isteach i gcomhair cúrsa in HE nasctha lena L5 mar chuid de chosán ETB FET/HE comhaontaithe.
- o A trí, cur isteach i gcomhair cúrsa L6 PLC ainmnithe chun rogha dul ar aghaidh má bhaineann sí Teastas L5 amach san Institiúid Ardoideachais. Ar chríochnú rathúil a cúrsa L6 PLC, is féidir léi cur isteach i gcomhair gnáth-chéime sa ghréasán HEI nasctha lena Teastas L6 mar chuid de chosán ETB FET comhaontaithe. D'fhéadfadh leis an gcúrsa seo freisin a bheith ina rogha cúrsa comh-fhorbartha seachadta ag FET agus HEI.

Léaráid 3.5.1 Samplaí ar thrí chosán ailtéarnach i gcóras treasach níos comhtháite

3.6 'Cad iad na gníomhartha tosaíochta i gcomhair córais oideachais treasaigh comhtháite?'

Creideann an earnáil ETB FET go mbeadh an chuid is mó foghlaimeoirí ETB freastalaithe níos fearr, sa chéad chás, má dhéantar cinnte go bhfuil an méid is mó indéanta forála FET ar fáil agus inseachadta dóibh - lena n-áirítear an méid is mó foghlama indéanta. Ó dhearcadh pragmatach, creideann ETB i suíomhanna láthair oibre/foghlama, is dócha go bhfuil na gníomhartha a leanas chun dul ar aghaidh go dtí tionscadail TES níos indéanta sa ghearrtéarma

- Straitéis TES a fhoilsiú agus a scaipeadh.
- Áit tosaíochta agus cur i bhfeidhm a thabhairt do ghníomhartha 'bua gasta' i Straitéis FET 2020-2024 a thacaíonn le TES níos comhtháite.
- Téarmaí Tagartha a chomhaontú don Fhóram TES maidir le oideachas treasach a bheidh tacaíthe go hiomlán ina obair ag ETB
- Measúnú a dhéanamh ar an tuarascáil/moltaí foghrúpa FE go HE le Grúpa Stiúrtha Athchóirithe d'Aistrithe DES ó FET go HE agus na céimeanna díreach ina dhiaidh a aithint.
- Straitéis Chumarsáide a fhoilsiú agus a scaipeadh maidir leis an straitéis nua TES
- Nuashonrú a chur ar Straitéis Fhorbartha Gairmiúil SOLAS FET.
- Réimsí féideartha nua a aithint i gcomhair gníomhaíochta ETB FET /HE coiteann i gcomhair breithniúcháin ag an bhFóram TES lena n-áirítear samhlacha nó díorthaigh comh-sheachadadh '2+2'.

Ar mhaithe le áisiúlacht, bailítear gníomhartha luaite thuas agus ar fud an pháipéir seo i bhformáid tábla faoi réir trí amlíne **léiritheacha** leathan mar a leanas:

Gníomhartha Gearrtéarma	Gníomhartha Meántéarma	Gníomhartha Fadtéarma
Leanúint ag soláthair cláir agus seirbhísí go cianda.	N/A	N/A
Áiseanna oideachais agus oiliúna a athoscailt go sábháilte leis an méid is mó indéanta gníomhaíochta ar an suíomh.	N/A	N/A
Fo-ghrúpa Pleanála Straitéisigh TES laistigh an Fhóraitm TES le ionadaíocht sinsearach ETB FET agus HE.	Ionchuir a sholáthar do phleanáil TES agus sraitheanna infheistíochta	N/A
Áit tosaíochta agus cur i bhfeidhm a thabhairt do ghníomhartha 'bua gasta' i Straitéis FET 2020-2024 a thacaíonn le TES níos comhtháite.	Dul chun cinn ar thiomantais meánacha	Dul chun cinn ar thiomantais fadtéarma
Tosú ag forbairt comhaontuithe straitéiseacha nua le SOLAS.	Tús a chur leis an gcur i bhfeidhm.	N/A
Acmhainn a mhéadú lena n-áirítear tionscnaíocht faoi stiúir SOLAS i gcomhair cuardaitheoirí poist.		
Gníomhaíochtaí choiteann féideartha a aithint (cúrsaí) leis an samhail '2+2' nó díorthach leis an samhail.	Breathnú ar conas is féidir HELS a fhairsingiú chun foráil neamh-PLC Leibhéil 5 agus Leibhéil 6 a chorprú leis	Creat aistrithe aontaithe a chomhaontú a chuimsíonn gach foráil ETB ábhartha.
Gníomhaíochtaí choiteann féideartha a aithint le socrúcháin d'aistrithe ETB FET go HE agus réimsí tacaíochta amhail QA.	Measúnú a dhéanamh ar conas is féidir socrúcháin d'aistrithe reatha a fhairsingiú. Gníomhaíochtaí tacaíochta choiteann a chomhaontú agus tús a chur leis an gcur i bhfeidhm.	Cosáin laistigh agus thar ETB a fhairsingiú. Níos mó cosáin '2+2' (nó díorthacha) ar fáil. Scála gníomhaíochtaí choiteann a mhéadú thar seirbhísí tacaíochta
Sceideal a chomhaontú do ghníomhaíochtaí choiteann tríd an bhFóram Treasach.	Plean chur i bhfeidhm a fhorbairt do gach gníomhaíocht choiteann, cur i bhfeidhm a thosú agus tuairisciú ar an ndul chun cinn gach ráithe.	Measúnú a thabhairt ar éifeachtacht na ngníomhaíochtaí coitinn. Gníomhaíochtaí choiteann nua a chomhaontú.
Cuidiú le forbairt na Straitése Oideachais Treasaí.	Tosú ag cur i bhfeidhm tiomantais ETB cuí i Straitéis TES.	Tiomantais a chur i bhfeidhm agus cuidiú le athbhreithniú ar an ndul chun cinn chun an Straitéis TES a chur i bhfeidhm.
Measúnú a dhéanamh ar an tuarascáil/moltaí foghrúpa FE go HE le Grúpa Stiúrtha Athchóirithe d'Aistrithe DES agus na céimeanna díreach ina dhiaidh a aithint.	Sceideal oibre comhaontaithe agus tosaithe maidir leis na céimeanna le teacht díreach ina diaidh.	Athbhreithniú ar an ndul chun cinn bainte amach go dtí seo.
Obair a thosáir ar an straitéis Comms i gcomhair oideachais treasaigh.	Straitéis Comms a fhoilsiú agus a scaipeadh.	Athbhreithniú ar thionchar Straitése Comms.
Cuidiú leis an nGrúpa Polasaithe Threoraíochta Gairme Náisiúnta agus Tásc-fhórsa Chur i bhFeidhm faoi cheannas DES.	Cinntiú go bhfuil gach tiomantais ETB curtha i bhfeidhm.	Cinntiú go bhfuil Seirbhís Treoraíochta Gairme FET in oibriúchán.
Samhail maoinithe nua do FET comhaontaithe.	Samhail maoinithe nua do SOLAS le haghaidh FET comhaontaithe.	Samhail maoinithe nua do SOLAS le haghaidh FET measúnaithe.
Tosú ag nuashonrú Straitése Forbartha Gairme SOLAS FET, chun cuntas a ghlacadh de riachtanais forbartha na ngníomhaíochtaí coitinn srl aitheanta ag Fóram TES.	Cinntiú go bhfuil pleananna forbartha foirne straitéiseacha AN EARNÁLA ETB FET ailínithe leis an straitéis TES, Straitéis FET agus comhaontuithe feidhmíochta ETB/SOLAS (lena n-áirítear Straitéis Forbartha Gairme SOLAS FET).	

3.7 'An bhfuil samhlacha idirnáisiúnta i gcomhair oideachais treasaigh ar féidir linn foghlaim uathu?'

Sampla 1

Is féidir le misean, ról agus foráil coláistí pobail S.A.M i dteannta lena n-íomrá i gcóras oideachais treasaigh S.A.M ceacht a mhúineadh dúinn chun TES níos comhtháite a fhorbairt.

Bunaíodh an chéad choláiste 'dhá bhliana' sóisearach mar a nglaoitear orthu in 1901. Bhí siad deartha ar dtús chun céimithe ardscoile (dara leibhéal) a ullmhú i Meiriceá i gcomhair poist 'leath-ghairmiúla' nó fo-bhairsiléara (dá réir sin an fad dhá bhliana). Tháinig méadú suntasach ar líon na gcoláistí sin i ndiaidh an Dara Chogadh Domhanda chun cloí le éileamh ollmhór ar oibrithe i ngeilleagar ag fás. Bhí orthu a bheith 'infheidhme go mór' do riachtanais sibhialta agus eacnamaíoch áitiúla, lena n-áirítear an margadh saothair.

Tá ról tábhachtach fós acu i soláthair réimse leathan oideachais pobail agus in oiliúint scileanna 'leibhéal mheánaigh' do dhaoine a d'fhág an scoil, oibrithe agus daoine dífhostaithe. Tháinig éabhlóid orthu freisin le bheith mar imreoirí níos iomráití chun rochtain a thabhairt d'oideachas ollscoile trí chlár céime comhpháirtithe.

Tá coláistí pobail dhá bhliain tar éis institiúidí leibhéal treasaigh (1,000+). Roinneann siad go leor cosúlachtaí le misean lárnach an fhorála ETB FET. Tá rochtain, freagrúlacht ar riachtanais an phobail agus cothromas lárnach go léir ina misean.

Ofrálann siad ceithre príomh-chineál forála:

- Oideachas aistrithe bunaithe ar chreidmheas a thugann tús ardchaighdeán inacmhainne do ghairm ardoideachais duine.
- Oideachas gairme bunaithe ar chreidmheas a eascraíonn i dteastais agus céimeanna ábhartha do riachtanais an fhórsa oibre le stáit agus pobail áitiúla.
- Oideachas forbartha dóibh sin a dteastaíonn uathu snas ar a gcuid scileanna i Mata agus Béarla, go háirithe roimh idirghníomhú in obair atá tar éis an dara leibhéal.
- Oideachas neamh-chreidmheasa, lena féidir le daoine aonair cúrsaí a chríochnú ar gach ábhar ó na ealaíona agus ceirdeanna go dtí déantúsaíocht chasta.

Tá polasaí doras oscailte acu freisin d'fhoghlaimoirí (12m+) a sholáthraíonn réimse leathan leibhéal íseal go dtí ard i scileanna teicniúla, lena n-áirítear scileanna d'fhostaithe i raon leathan réimsí foghlama cosúil le ETB. Ofrálann siad cineálacha eile foghlama i gcomhair próifíle éagsúla foghlaimoirí lena n-áirítear oideachas fásta, oideachas bunaithe ar phobal, inniúlacht agus ranganna chun feabhas a chur ar Mhata agus Béarla. Baineann siad leas as naisc dlúth le scoileanna meán/ardleibhéal, grúpaí pobail agus fostóirí sa phobal áitiúil.

Chomh maith leis, tá siad speisialaithe i dteicneolaíocht bhithleighis, biththeicneolaíocht, róbataic, dearcadh léasair, teicneolaíochtaí idirlín agus ríomhaire.

Múineann coláistí pobail timpeall 40 faoin gcéad de mhic léinn fochéime sna Stáit Aontaithe. Maidir leis sin, is minic a áirítear leis na foghlaimeoirí sin mic léinn ar ioncam íseal, mionlaigh, mic léinn coláiste chéad ghlúine, nó iad sin atá cáilithe i gcomhair céime. Is féidir le mac léinn dul go dtí coláiste pobail agus gan táillí a íocadh ar feadh an chéad dhá bhliain dá gcéim agus ansin a bheith in ann aistriú go dtí an ollscoil.

Bíonn chlár dhá bhliana i gcoláistí pobail (Céimeanna Comhpháirtithe) i gceannas ar chéim Comhpháirtithe sna Ealaíona (AA) nó Comhpháirtithe Eolaíochta (AS). Is féidir le mic léinn fochéime ag staidéar i gcoláistí pobail creidmheas acadúil a fháil i dtreo céime baitsiléara. Is minic a fhorbraíonn coláistí pobail agus coláistí 4 bhliana agus ollscoileanna comhaontuithe speisialta chun aistrithe creidmheasa agus céimeanna idir institiúidí.

Glaitear samhail '2+2' air sin

(Bhí plé ar an samhail seo i gcuid níos luaithe den pháipéar seo – féach Cás-staidéar Chorcaigh) **Sa phróiseas '2+2' seo is féidir leat céim baitsiléara a fháil le dhá bhliain coláiste pobail, agus ina dhiaidh sin dhá bhliana staidéir san ollscoil.**

Cuimsíonn na staidéir liobrálacha/ginearálta agus comhpháirtithe na ndán sciar níos mó de na céimeanna comhpháirtithe agus tá siad beartaithe go háirithe mar bhunús lena thuilleadh staidéir i dtreo céimeanna baitsiléara in ollscoil stáit.

I stáit áirithe, tá ráthaíocht ag céim comhpháirtithe i gcomhair áit in ollscoil an stáit. Faoin sean-chóras, bhí faisnéis dhifriúil ag institiúidí maidir le líon agus cineáil na gcreidmheasa pobail-coláiste a nglacann siad leo agus na cúrsaí riachtanacha i gcomhair príomhábhair áirithe. Mic léinn a d'aistrigh go rathúil go dtí an coláiste agus is minic a bhí siad ag athghlacadh ranganna. Is feidhm é sin chomh maith le foráil PLC de réir eispéiris mic léinn áirithe a théann ar aghaidh go dtí HE (pléite freisin i gcuid níos luaithe).

Glacann mic léinn an dara leibhéal clár 'dhá chlárúcháin' rite i dteannta le scoileanna ina roinneann coláistí saineolas a gcumais agus foireann tacaíochta leis na scoileanna.

Uaireanta tagraítear dóibh sin mar an próiseas '1 + 2 + 2'.

Sampla 2

Soláthraíonn coláistí breisoideachais na hAlbain (a nglaoitear Coláistí na hAlbain orthu) leibhéal suntasach forála ardoideachais atá mór go leor, (níos mó ná i Sasana) ach difriúil agus neamhspleách ó ollscoileanna na hAlbain. Déanann an Scottish Funding Council infheistíocht timpeall £1.8 billiún gach bliain i 19 ollscoil na hAlbain agus 26 Coláiste. Tá coláistí breisoideachais na hAlbain mar chuid de chóras oideachais treasaigh. Ofrálann siad cúrsaí, acadúil agus gairme, chun scileanna a fhorbairt agus feachtas don obair, staidéar leantach nó suime ginearálta.

Tá na cúrsaí lán-aimseartha, scaoileadh lae, oíche, blocscaoileadh nó foghlama oscailte. Tá na cúrsaí ar fáil ag raon eathan leibhéil lena n-áirítear:

- o Modúil Teastais Náisiúnta nó cnuasaigh modúil
- o Cáilíochtaí Gairme Ginearálta na hAlbain
- o Cáilíochtaí Náisiúnta lena n-áirítear cúrsaí náisiúnta bunaithe ar thionscadail agus aonaid cnuasaigh
- o Ardteastas Náisiúnta (HNC) agus Ard-Dioplóma Náisiúnta (HND)
- o Céimeanna

Tá Cathair Ghlaschú ar an gcéad Sár-Choláiste in Albain agus freastalaíonn sí ar 40,000 mac léinn. Téann a fhoráil ó cheithre ghrúpa cláir laistigh Leibhéil 3-10 den Scottish Credit agus Leibhéil 1-2 sa Chreat Cáilíochtaí. Tá an ceithre chatagóir cúrsaí coibhéiseach go ginearálta le Leibhéil NFQ na hÉireann 2, 3, 4; Leibhéal 5; Leibhéal 6; Leibhéal 7/8 (céim).

Tacaíonn an creat polasaithe le comhoibríocht idir institiúidí ardoideachais (HEI) agus idir na HEI agus Coláistí na hAlbain. Glactar le cumasc ar dhá chomhlacht maoinithe difriúla isteach in Scottish Funding Council for Further and Higher Education (SFC) in 2005 mar shuntasach maidir leis sin.

Cuspóir tábhachtach le polasaí na hAlbain, go háirithe ón ndílárú, ná a thuilleadh comhoibríochta a spreagadh idir na Coláistí agus na HEI chun deiseanna a sholáthar do mhic léinn chun dul ar aghaidh go dtí earnáil eile, agus níos ginearálta, chun córas comhtháite oideachais treasaigh a chruthú. Cuidiú chritéir maoinithe chun a thuilleadh comhoibríochta a chur chun cinn idir institiúidí FE agus HE.

3.8 'An féidir leat gníomhartha ailtéarnacha nó breise a mholadh?'

Tá sé seacht mbliana ó bhunaíodh ETB mar chuid d'athchóiriú FET an Rialtais. Bhí scála an trasfhoirmithe ollmhór, agus bhí an próiseas bainteach leis uailmhianach go mór, agus leanúnach fós. Chuimsigh sé athstruchtúrú bunúsach ar an 39 eagraíocht (33 VEC, ceithre chomhlacht cáilíochta, FÁS agus DSP) isteach in 19 comhlacht nua (16 ETB, SOLAS, Intreo/DEASP agus QQI). Bhí trí phíosa nua rialacháin ag teastáil uaidh. Bhí beagnach 9,000 ball foirne fostaithe ag na heagraíochtaí bainteach.

Áirítear leis an chéad Straitéis FET comhtháite agus plean chur i bhfeidhm sonraithe a bhí gaolta leis. Bhí iarrachtaí móra caite chun eagraíochtaí nua a chur ar obair gan mórán suaitheadh ar na cláir agus seirbhísí reatha. Cuireadh an chéad sraith comhaontuithe feidhmíochta sin ar fáil in 2018 idir gach ceann den 16 ETB agus SOLAS agus tá sé sin beagnach críochnaithe. Seoladh Straitéis FET nua 2020-2024.

Ag leibhéal oibriúcháin, príomh-dhúshlán do na ETB ná dhá chultúr leagáide difriúla a chumasc go rathúil. Cé go raibh go leor dul chun cinn go dtí seo, glacfaidh sé go leor ama chun go mbeidh torthaí ag buntáistí iomlán leis an gcomhtháthú sin. Arís, teastaíonn am freisin chun go mbeidh buntáistí iomlán comhoibríochta an chórais ETB le SOLAS réadaithe go hiomlán (mar shampla, bunachar sonraí FET).

I bhfírinne, tá cúinsí sóisialta agus eacnamaíoch a d'athraigh in aghaidh na tíre níos doimhne ná an cúlú airgeadais a ghníomhaigh mar spreagadh don chlár athchóirithe FET le déanaí²⁸.

Níl filleadh go dtí seachadadh iomlán ar an láthair indéanta sa ghearrtéarma go dtí meántéarma (cé gur aidhm le ETB amhlaidh a dhéanamh chomh luath agus indéanta). Beidh réitigh difriúla ag teastáil ó chlár difriúla agus cóimheasa difriúla ar fhoghlaím ar líne agus ar an láthair araon. Beidh forbairt scileanna practiciúla sna cúinsí sin dúshlánach ach beidh air tarlú.

Cé go bhfuil ETB i bhfabhar TES níos comhtháite ar bhealach leathan, an cheist is gá a chur ná ar chóir dúinn gach iarrachtaí a dhíriú ar dtús agus go háirithe ar a chinntiú go bhfuil cúrsaí agus seirbhísí nua ar fáil agus go bhfanann siad mar sin don chuid is mó foghlaiméirí indéanta, leis an bhfoghlaim is sábháilte indéanta ar an láthair.

I ngeall ar thionchar an éigeandála sláinte poiblí, tiomantais bainteach le FET sa chlár nua don rialtas, an tionscnaíocht SOLAS nua do chuardaitheoirí poist, agus an riachtanas chun ETB FET reatha a choinneáil in aghaidh cúlra inrochtana, áit nach mbeidh oideachas/oiliúint ar an láthair indéanta don todhchaí ar féidir a mheas, beidh tréimhse an phleanála agus curtha i bhfeidhm gníomhaíochta riachtanach chun go n-eireoidh leis.

3.9 Tráchtanna eile?

Ar líne - réiteach gasta?

Tháinig go leor miotais i dtreis maidir le eacnamaíocht oideachais cianda nó i bhfad, lena n-áirítear foghlaim ar líne. D'fhéadfadh go leor cinntitheoirí a bheith claonta le ceapadh go bhfuil cúrsaí ar líne níos saoire i ngeall ar a nádúr ná cúrsaí bunaithe i seomra ranga. Is éasca cloí leis an argóint gur féidir aon chlár amháin a mhúineadh do líon gan teorainn foghlaiméirí gan mhúinteoir.

²⁸ DES Plean Gníomhaíochta do SOLAS (An tSeirbhísí Oideachais Leanúnaigh Agus Scileanna), Údarás nua um Bhreisoideachas agus Oiliúint (FET).

Cuimsíonn foghlaim'cianda'inniu foghlaim bunaithe ar ghréasán, seomraí ranga fíorúla agus comhoibríocht dhigiteach. De ghnáth, déantar é a sheachadadh tríd an idirlíon agus córas bainistíochta inneachair nó foghlama (CMS/LMS).

D'ainneoin sin, is tábhachtach smaoineamh ar an scéal é nár bhain misean an oideachais cianda go stairiúil le costais a laghdú, ach rochtain a mhéadú ar bhealach geografach agus ó thaobh ama araon, fiú má chiallaíonn sin costais níos airde ná modhanna traidisiúnta. Is tábhachtach agus tráthúil smaoineamh ar oiriúnacht r-fhoghlaim toisc nach bhfuil sé dóchúil go bhfillfidh múineadh/teagasc ar an láthair go dtí an earnáil ETB FET don todhchaí intomhaiste.

Is dócha go mbeidh r-fhoghlaim níos coitianta i seachadadh cúrsaí sa todhchaí de réir is a thugann foghlaim ar líne rochtain níos mó air. Is minic a bhíonn sé mar 'ghnáth-rogha' foghlama agus teagasc toisc go bhfuil cuma níos éifeachtaí air ó thaobh costais. D'ainneoin sin, is féidir go mbeidh cláir ar líne níos costasaí ná a cheaptar ar dtús. Bhí riachtanas ann chun acmhainní agus gníomhaíochtaí nach raibh mar chuid den teagasc aghaidh-ar-aghaidh a thabhairt isteach arís, lena n-áirítear (ach gan a bheith teoranta do):

- o Bogearraí.
- o Teicneolaíochtaí chumarsáide.
- o Forbairt fhoirne ar conas múineadh go cianda.
- o Tacaíocht fhoirne chun ranganna a thiontú ó léacht go dtí an fhormáid cianda.
- o Nuashonrú agus/nó athdhearadh cúrsa ag eatraimh rialta chun coinneáil suas le inneachar agus forbairtí sa teicneolaíocht.
- o Dearthóirí teagasc chun cúrsaí atá ann cheana a athfhormáidiú.
- o Tacú le teicneoirí, 24x7 (nó chomh gearr agus is féidir leo a bheith) chun tacaíocht theicniúil a sholáthar do mhic léinn, agus seirbhísí acadúla/mic léinn ar líne (lena n-áirítear clárúchán, comhairle, comhairliú, siopaí leabhair ar líne, leabharlanna ar líne, teagasc ar líne) ar gá a chur ar fáil do mhic léinn nach dtagann go dtí seomraí ranga/campas.
- o Comhréireacht rialála bainteach le sonraí pearsanta.

Chomh maith leis, d'ainneoin gach buntáistí luaite go minic (agus tá go leor ann), leanann cúrsaí ar líne ag léiriú rátaí neamhfheastal arda (suas go dtí 80%) go háirithe ar chláir atá go hiomlán ar líne.

Dá bhrí sin, is ciallmhar ar dtús smaoineamh ar oideachas agus oiliúint mar ghníomhaíocht dhaonna a bhfuil teagmháil díreach daonna-rí-thábhachtach dó, go háirithe do mhic léinn (lena n-áirítear go leor foghlaimeoirí ETB) a dteastaíonn idirghabháil daonna díreach uathu i ngeall ar a gcuid cúlra socheacnamaíoch nó cineál scileanna agus cumais á bhforbairt acu.

An fhírinne ná tá dúshlán suntasach tuairiscithe ag ETB le linn na paindéime le cinntiú go bhfuil an trealamh riachtanach ag gach foghlaimeoirí chun foghlaim ar líne, chomh maith le nasc idirlín seasmhach chun rochtain cianda a fháil ar an inneachar sin. Níl ríomhaire ag cuid mhaith dóibh, nó rochtain ar úsáid ríomhaire. Cuirtear fáilte roimh fhoráil maoinithe chun gur féidir le FET gléasanna a cheannach i gcomhair

foghlama. In ainneoin sin, tá easpa nó droch-chaighdeán leathanbhanda ag go leor foghlaimeoirí FET, nó bíonn uasteorainn soghluaiste, nó fós féin seans go bhfuil cúinsí sa bhaile a chuireann as don fhoghlaime agus d'fhéadfadh sé gan a bheith indéanta i gcónaí dóibh. Go gairid, is annamh a bhíonn rochtain ag na teaghlaigh/daoine aonair is boichte ar ghléasanna agus naisc riachtanacha.

Ní hamháin go mbaineann na cúinsí sin le foghlaimeoirí ETB FET. Is minic a thuairiscíonn múinteoirí agus foireann tacaíochta deacrachtaí phearsanta lena gcumas chun a bheith ag obair go cianda. Níos soiléir fiú, teastaíonn a thuilleadh spreagtha ó ardáin IT agus cur i bhfeidhm straitéise TEL reatha chun go mbeidh siad in ann inneachar seasmhach agus ardáin bainistíochta a ghíaráil ó dhearcadh foghlaimeoirí agus múinteoirí.

Leis sin, is minic a mhalartaíonn go leor múinteoirí/teagascóirí go gasta go dtí teagasc ar líne agus ní bhíonn go leor tuisceana acu ar an mbealach a fhoghlaímítear ar líne. Ní bhíonn go leor luais ag cuid acu ar conas úsáid na teicneolaíochta a uasmhéadú, leis na nuashonruithe leanúnacha. Príomh-chúis leis na ard-rátaí neamhfhreastail ná dearadh neamhéifeachtach an chúrsa, go minic bunaithe ar thoimhdí maidir leis an bhfoghlaimeoir ar líne. D'fhéadfadh na toimhdí sin a bheith nó gan a bheith fíor, m.s. Go mbeidh foghlaimeoirí i dtaithí faoi dheireadh le teicneolaíocht shoghluaiste agus/nó meáin sóisialta.

D'fhéadfadh foghlaim ar líne a bheith measctha freisin trí thimpiste le foghlaim cianda éigeandála. Baineann an dara cheann le úsáid réitigh foghlama cianda a bheadh seachadta aghaidh ar aghaidh ar chúinsí eile agus a bhfillfeadh ar an bhformáid sin i ndiaidh don ghéarchéim a bheith maolaithe. An cuspóir ná rochtain sealadach a chur ar fáil don fhoghlaime agus tacaíochtaí.

I ndíograis gníomhaíochtaí choiteann ETB FET agus HE a fhorbairt agus le foghlaim ar líne ag teacht chun cinn i bhfoghlaime cianda éigeandála, is tábhachtach ag maireachtáil leis an víreas gan géilleadh leis an spreagadh chun brath ar fhoghlaime ar líne in áit formáidí eile. Ní théann cúrsaí deartha go sonrach do sheomraí ranga, forbairt scileanna agus oibre comhoibríoch in oiriúint go réidh le foghlaim cianda toisc go gcailltear eilimint idirghníomhaithe grúpa.

Is cinnte freisin nach féidir teacht ar scileanna gairme - ina gceadaítear d'fhoghlaimeoirí foghlaim le cleachta, amhail: gruagaireacht, cúram sláinte, leictreoirí - i bhfoghlaime tumthach ar líne sa slí is fearr. Cé gur féidir le ionchuir acadúla áirithe úsáid éifeachtach a bhaint as foghlaim ar líne, ní féidir na cumais ar gá do na foghlaimeoirí sin a fháil ar thaithí phearsanta i gcomhthéacsanna ina mbeidh a bhfoghlaime curtha i bhfeidhm, ar líne. Tá eilimint thábhachtach sóisialta agus cultúrtha freisin lárnach leis an bpróiseas foghlama seo chun cleachtaí glactha, nósanna agus luachanna a leabú, gaolta le go leor cineálacha gairmí, amhail gruagaireacht. Is ó shin a thagann tábhacht ar an bhfoghlaime teoiriciúil a aistriú agus a chur i bhfeidhm is an cleachta ón seomra ranga/ceardlann a chur i bhfeidhm sa láthair oibre.

Má dhéantar formáidí foghlama ar líne a athchur i gcomhair eilimintí na foghlama a theastaíonn do chur i bhfeidhm practiciúil scileanna, is féidir leis eascrú i gcumais saofa, táirgiúlacht íseal agus féidearthacht i gcomhair droch-éifeachtaí do shláinte agus sábháilteacht na bhfoghlaimeoirí, fostaithe agus custaiméirí.

ACHOIMRE AGUS CONCLÚID

Tá grúpaí straitéiseacha laistigh an earnála ETB FET ag dul i ngleic leis na dúshlán a bhaineann le COVID-19 agus ag measúnú socrúcháin chun timpeallachtaí foghlama agus oibre sábháilte a chinntiú laistigh ETB de réir is a athosclaíonn siad agus a dhéanann siad iarracht fanacht ar oscailt. Cuireadh foghlaim cianda éigeandála ar fáil ach is aidhm deiridh leis filleadh ar an bhfoghlaim ar an láthair chomh luath agus indéanta. San am céanna, leanann obair chun aidhmeanna straitéiseacha comhaontaithe a chur i bhfeidhm leis an earnáil FET agus tiomantais ETB leagtha amach i gcomhaontuithe feidhmíochta straitéisigh le SOLAS.

Arís, tá an margadh saothair an-dhúshlánach in am nuair atá líon suntasach forbairtí tábhachtacha ag tarlú in ardoideachas agus breisoideachas. Leis sin, tugann clár nua um rialachas léarscáil ar sceideal do thionscnaíochtaí bainteach le FET agus athruithe don chéad cúig bhliana le teacht, lena n-áirítear uimhir a bhaineann le gníomhaíochtaí choiteann le HE. Leanann treochtaí fadtréimhseacha amhail domhandú, uathobriú, digitíú agus déimeagrafach ag athrú ag imirt tionchair ar an earnáil ETB FET. Le maoiniú seasmhach le blianta beaga anuas, lean ETB ag freastal ar bhonn éagsúil foghlaimeoirí agus toghcheantair.

Cé go bhfuil soiléire ann ó DES maidir le cuspóir an oideachais treasaigh agus a sholáthraithe, níl sainmhíniú ann ar oideachas treasach. Fanann tuiscint an earnála ETB FET ar choincheap an oideachais treasaigh neamhiomlán. I gcroílár tairisceana DES tá athchothromú oideachais agus torthaí oiliúna ó ETB agus HE, ar bhonn nach féidir le gach ardú measta in éileamh do HE agus nár chóir dó ach oiread a bheith cloíte amháin le oideachas acadúil. Feiceann an earnáil ETB FET air sin mar fhorbairt dhearfach ar iomlán don ETB FET agus a fhoghlaimeoirí uile.

Ar nóta níos dearfaí, glacfar le ETB freisin mar (comh-)sholáthraithe cúrsaí treasaigh, in áit soláthraithe iarratasóirí cáilithe do HEI amháin. D'ainneoin sin, tá caveat tábhachtach air sin. Toisc nach beag an ceangail láidir i sochaí na hÉireann le HE, tá ceisteanna ann maidir le indéantacht an tairisceana chun éileamh ar HE a dhíorthú go dtí FET agus conas a oibreodh sin. Ní mór don chóras a bheith réalaióch maidir leis an gcineál forála ETB FET a nglacfar leis mar luachmhar agus tarraingteach do dhearcadh go leor d'fhoghlaimeoirí sa chuar éilimh suas do HE.

Beidh ar an earnáil ETB FET áit a dhéanamh i gcomhair éilimh don chineál seo forála in aghaidh cúlra brúnna oibriúcháin reatha agus ag teacht chun cinn. Áirítear leo sin foghlaim cianda, athoscailt suíomhanna an EARNÁLA ETB FET, ag méadú leibhéil acmhainne ginearálta lena n-áirítear an tionscnaíocht faoi cheannas SOLAS do chuardaitheoirí poist agus ag soláthar tuilleadh suíomhanna do phrintísigh. Beidh rogha le déanamh maidir le cad is ceart ag foghlaimeoirí agus ag an bhfoireann sna cúinsí sin.

Moltar don earnáil ETB FET gur féidir leis an gclár PLC agus samhail maoinithe nua don FET do chumasóirí luatha chun éileamh áirithe ar fhoráil HE le FET oiriúnach a athchur. Tá ETB tiomanta do chomhoibríocht níos mó le HE chun tionscnaíochtaí choiteann a fhorbairt agus a sheachadadh.

Glactar leo sin mar shocrúcháin aistrithe ó FET go dtí HE i bhfeidhm cheana. Tá siad ag obair go maith ach amháin go dtí pointe áirithe. In achóimre, tá riachtanas ann i gcomhair córais **aontaithe** in áit a bheith aonfhoirmithe d'aistrithe, a chlúdaíonn sealbhóirí teastais ETB FET L5 agus L6,, coinneáil cad atá ann cheana agus ag tógáil air. Beidh ar na tionscnaíochtaí choiteann nua a bheith tosaithe, lena n-áirítear comh-fhorbairt agus comh-sheachadadh ag FET agus HE leis an gclár céanna (an samhail '2+2') nó díorthaigh.

Cuimsíonn Fís an eanála ETB FET don Oideachas Treasach contanam ar feadh agus ar fud an tsaoil le rochtain choiteann i dtreo agus ag dul ar aghaidh ar feadh an chontanaim d'fhoghlaimeoirí ETB. Tá a thuilleadh oibre le déanamh laistigh ETB chun an fhís seo a bhaint amach. Tá an obair seo gaolta go dlúth le TES rathúil.

Áirítear leis níos mó roghanna aistrithe go dtí HE a chuimsíonn gach Leibhéal 5 agus Leibhéal 6; cosáin a sholáthar ó Leibhéil 1-6 atá níos follasaí d'fhoghlaimeoirí agus a chloíonn go hiomlán leis na critéir QQI ar aistriú rochtana agus dul chun cinn; nuálaíocht níos mó i gcláir 'in éileamh' chun cloí le riachtanais scileanna na bhfostóirí agus aidhmeanna gairme na gcuardaitheoirí poist agus athróirí poist.

Tá na ETB tiomanta go hiomlán chun feabhas a chur le comhoibríocht le HE chun an uailmhian sin a réadú. Cuireann an eanáil fáilte roimh bhéim láidir ar chomh-úinéireacht agus comh-cruthaíocht mar phrionsabail treoraithe i bhforbairt TES agus éagsúlacht institiúidí FET agus HE a choinneáil mar aon leis na córais istigh iontu. Tá cás ciallmhar ann chun Struchtúr COVID-19 TES athearraíochta a choinneáil le ionadaíocht ETB FET agus an tionscadal TES a threorú agus a stiúradh.

Ba chóir don Straitéis TES díriú ar chóras aistrithe FET/HE níos ionchuimsithe aontaithe a sheachadadh. Feiceann ETB deiseanna ghníomhaíochtaí coitinn ar thrí réimse leathan

- o Cúrsaí nua agus reatha a aithint i gcomhair comh-fhorbartha agus comh-sheachadta ag díriú ar an samhail '2+2' nó díorthach.
- o Smaoineamh ar conas HELS a fhairsingiú go dtí foráil cuí leibhéil 5 agus leibhéil 6 eile (neamh-PLC) lena n-áirítear printíseacht thraidisiúnta agus iar-2016.
- o Gníomhaíochtaí choiteann i réimsí tacaíochta an chlár a aithint amhail dearbhú cáilíochta, curaclam, agus anailísíocht ar shonraí.

Áirítear le dúshlán atá ag comhtháthú an t-easpa páireachta ar mheas idir FET agus HE agus dhá Theastas Leibhéil 6 ar an NFQ, ceann do FET agus ceann do HE a théann go soiléir i gcoinne snáithe an eanála treasaigh. D'fhéadfadh aicmithe idirnáisiúnta ar Oideachas Treasach dúshlán a sholáthar freisin i dtuairisciú ar chóras oideachais treasaigh lena n-áirítear Leibhéil 1-6 NFQ. Áirítear le dúshlán eile iomaíocht do na foghlaimeoirí céanna ag institiúidí FET agus HE sa réigiún céanna, agus is gá dul i ngleic freisin le go leor ceisteanna oibriúcháin ETB leis.

Luaitear tionchair dearfacha a eascraíonn ó ionchuismiú níos mó do FET agus HE, d'fhoghlaimeoirí, don cháiniocóir agus do FET mar riachtanas do TES rathúil. Áirítear leis sin Plean Straitéiseach TES, Straitéis Chumarsáidí TES, an Straitéis FET 2020-2024 nua, córas aontaithe aistrithe, Fo-ghrúpa Pleanála Straitéisigh lárnach agus samhail maoinithe SOLAS.

Luaitear samplaí ar an gcuma a bheidh ar na cosáin foghlaimeora laistigh agus ar feadh ETB agus ó FET go HE laistigh TES níos comhtháite.

Aithnítear freisin gníomhartha thosaíochta i gcomhair córais treasaigh níos comhtháite freisin lena n-áirítear measúnú ar thuarascáil /moltaí an foghrúpa FE go HE le Grúpa Stiúrtha Athchóirithe d'Aistrithe DES agus an chéad cúpla céimeanna eile a aithint. Tá go leor gníomhartha molta sa pháipéar earnála ETB FET agus tá siad sin curtha i dtábla chun éascachta faoi réir trí amlíne léiritheacha leathan.

Moltar dhá shamhail idirnáisiúnta oideachais treasaigh i gcomhair a thuilleadh breithniúcháin, S.A.M agus na hAlbain. Tá cumraíocht chórais treasaigh ag gach ceann acu óna féidir linn ceachtanna tábhachtacha a fhoghlaim de réir is a dhéanaimid iarracht tionscadal TES níos rathúla a bhaint amach.

I bhfreagairt don dá cheist dheiridh, luann ETB gur rí-thábhachtach an tréimhse ina thosaítear is cuirtear i bhfeidhm na gníomhaíochtaí choiteann sin chun go n-eireoidh leo.

Tá cuimhneoir ann freisin nach 'réiteach draíochta' é foghlaim ar líne. Gan dabht, tá buntáistí ag baint leis amhail rochtain geografach agus ama. Ach tá míbhuntáistí móra leis freisin, amhail na rátaí arda neamhfhreastail i gcomparáid le foghlaim aghaidh ar aghaidh, agus costais breise 'folaithe' a bhaineann le raon tacaíochtaí a shuiteáil chun teagasc agus foghlaim cianda seasmhach a éascú. Is ábhar buairte é fós an t-easpa trealaimh agus rochtana ar fhoghlaim ar líne ag na grúpaí is boichte sa tsochaí, lena n-áirítear foghlaimeoirí ETB FET áirithe.

Tá ETB muiníneach gur féidir lena 'Fhís don Oideachas Treasach' a bheith bainte amach, ag feabhsú deiseanna saoil agus gairme d'fhoghlaimeoirí ETB. Gan amhras, beidh gníomhaíocht choiteann le HE i gcur chuige lárnaithe ar an mac léinn lárnach don chuspóir sin.

Ar deireadh, tá súil ag ETB oibriú leis an Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta, comhpháirtithe Ardoideachais, SOLAS agus gach comhpháirtithe eile chun rath a bhaint amach le TES d'fhoghlaimeoirí, pobail agus gnónna.

Leabharliosta Roghnaithe

- Billett, S., 'Vocational Education Purposes, Traditions and Prospects', Springer.
- CEDEFOP, 'Conceptions of Vocational Education and Training – An analytical framework'.
- CEDEFOP, 'Benefits of vocational education and training in Europe for people, organisations and countries'.
- CEDEFOP 'Vocational education and training is good for you - The social benefits of VET for individuals'.
- Central Bank of Ireland, 'Covid-19 containment and labour demand'.
- Centre for Research in Lifelong Learning 'Higher education in Scotland's Colleges: A distinctive tradition?' Glasgow Caledonian University, UK.
- Drury, R., 'Community Colleges in America: A Historical Perspective' in Inquiry, Vol 8, No;1
- DES, 'Review of the Apprenticeship System of Training in Ireland'.
- European Universities Association, 'Efficiency, Effectiveness and Value for Money: Insights from Ireland and Other Countries'.
- Educause Review 'The Difference between Emergency Remote Teaching and Online Learning' <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>
- ESRI 'QUARTERLY ECONOMIC COMMENTARY SUMMER 2020'.
- Eurostat, 'Statistics Explained - Tertiary Education Statistics'.
- HEA, 'KEY FACTS AND FIGURES Higher Education 2017/18'.
- HEA, 'Higher Education Spatial & Socio-Economic Profile, 2017/18 Enrolments'
- Further Education Trust for Leadership, 'Higher Education in Further Education, Leading the Challenge'.
- Hoffman, N and Schwartz R., 'Gold Standard: The Swiss Vocational Education and Training System', Centre on International Education Benchmarking'.
- OECD, Implications of Digital Technology for Education Policy and Practice in '*OECD 2015 STUDENTS, COMPUTERS AND LEARNING: MAKING THE CONNECTION*'.
- OECD, 'Trends Shaping Education'
- OECD, 'Digital Economy Outlook 2017'.
- OECD, 'Education at a Glance Country Note, Ireland'.
- OECD, 'Skills Beyond School Synthesis Report'.
- OECD, 'Tertiary Education for the Knowledge Society, Pointers for policy development'.
- Porter, M., 'What is strategy?' Harvard Business Review.
- Poulin, R. & Straut, T. 'WCET Distance Education Price and Cost Report', 2017.
- Pratt, D. and Johnson, J. 'The Apprenticeship Perspective: Modelling Ways of Being' in Pratt, D. (ed.) *Five Perspectives on Teaching in Adult and Higher Education*.

Leabharliosta Roghnaithe

QQI, 'Progression Opportunities into Higher Education' [https://www.qqi.ie/Articles/Pages/Higher-Education-Links-Scheme-\(HELS\).aspx](https://www.qqi.ie/Articles/Pages/Higher-Education-Links-Scheme-(HELS).aspx)

Sage, 'Retention in Online Courses: Exploring Issues and Solutions - A Literature Review', Sage Open Jan-March 2016.

SOLAS, 'ESRI Evaluation of the Post Leaving Certificate Programme'.

SOLAS, 'The 2019 Further Education and Training (FET) Services Plan'.

SOLAS, 'ESRI Report 'Further Education and Training Past Present and Future'

UK Govt 'Further Education Courses and Funding' <https://www.gov.uk/further-education-courses>

UNESCO, 'ISCED Levels' <http://uis.unesco.org/en/glossary-term/tertiary-education-isced-levels-5-8>

Rannpháirtithe:

Cavan & Monaghan Education & Training Board

Cork Education & Training Board

City of Dublin Education & Training Board

Donegal Education & Training Board

Dublin & Dun Laoghaire Education & Training Board

Galway & Roscommon Education & Training Board

Kerry Education & Training Board

Kildare & Wicklow Education & Training Board

Kilkenny & Carlow Education & Training Board

Laois & Offaly Education & Training Board

Limerick & Clare Education & Training Board

Longford & Westmeath Education & Training Board

Louth & Meath Education & Training Board

Mayo, Sligo & Leitrim Education & Training Board

Tipperary Education & Training Board

Waterford & Wexford Education & Training Board

